

Jaarverslag 2012

www.mijnscapensioen.nl

www.mijndssmithpensioen.nl

Stichting Pensioenfonds SCA

2012 in één oogopslag:

- Rendement op vermogen bedraagt voor Ring H 12,2% en voor Ring P 11,1%
- Stijging van belegd vermogen van euro 32,4 miljoen bij Ring H, euro 23,3 miljoen bij Ring P
- Dekkingsgraad Ring H is 107,1% en voor Ring P 106,4% eind 2012
- Daling van de uitvoeringskosten, mede door multi-opf organisatievorm
- Voorlichtingssessies op SCA en DS Smith vestigingen
- Geen indexatie per 1 januari 2012

Kerncijfers:

	SP SCA		Ring H			Ring P		
	2012	2011	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Aantallen:								
- Actieve deelnemers	2.278	1.971	1.478	1.150	1.229	800	821	816
- Gewezen deelnemers	1.706	1.711	1.124	1.110	1.054	582	601	610
- Pensioengerechtigden	1.285	1.226	511	485	458	774	741	712
Totaal	5.269	4.908	3.113	2.745	2.741	2.156	2.163	2.138
Belegd vermogen voor risico pensioenfonds ¹⁾	538.603	482.910	287.523	255.112	220.497	251.080	227.798	212.038
Belegd vermogen voor risico deelnemers ²⁾	30.286	25.721	18.137	15.275	14.292	12.149	10.446	10.074
Performance cijfers ²⁾								
- Totaal vastrentende waarden			9,5%	18,2%	2,2%	9,4%	14,4%	1,5%
- Totaal aandelen			18,2%	-9,2%	21,2%	18,2%	-9,3%	21,2%
- Totaal onroerend goed			1,3%	4,4%	-1,5%	1,2%	4,4%	-1,5%
Totaal beleggingsportefeuille			12,2%	8,5%	12,4%	11,1%	6,4%	11,9%
Benchmark totale portefeuille			12,6%	8,3%	11,7%	11,3%	6,4%	11,4%
Technische voorziening voor risico pensioenfonds	504.413	459.915	268.404	242.965	202.919	236.009	216.950	189.878
Voorziening pensioenverplichting voor risico deelnemers	30.286	25.721	18.137	15.275	14.192	12.149	10.446	10.074
Dekkingsgraad								
- Afgeleide rekenrente			2,52%	2,75%	3,45%	2,41%	2,73%	3,45%
- FIK			107,1%	105,0%	108,7%	106,4%	105,0%	111,7%
- Vereiste FTK o.b.v. de strategische mix			113,9%	111,6%	114,6%	113,7%	110,6%	112,9%
- Vereiste FTK o.b.v. de feitelijke mix			114,7%	113,9%	116,1%	114,0%	112,8%	113,5%
Indexatie per 1 januari boekjaar:								
- Actieve deelnemers			0%	0%	2%	0%	0%	0%
- Pensioengerechtigden en gewezen deelnemers			0%	0%	0%	0%	0%	0%
- Pre-pensioeners			0%	0%	0%	0%	0%	0%
Reserves:								
- Algemene reserve	22.970	12.227	18.137	11.346	15.477	4.833	881	11.007
- Bestemde reserve depot overgangsregel	4.164	4.615	982	801	2.101	3.182	3.814	5.370
- Bestemde reserve indexatie	7.056	6.153	nvt	nvt	nvt	7.056	6.153	5.783
Netto resultaat	11.195	-16.743	6.972	-5.431	-2.429	4.223	-11.312	3.794

1) Het belegd vermogen voor risico pensioenfonds is gedefinieerd als het balanstotaal van de activa minus de kortlopende schulden en overlopende passiva en minus de voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers.

2) De performance cijfers gelden enkel voor het belegde vermogen voor risico van het pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds SCA

Stichting Pensioenfonds SCA

P/a Arnhemse Bovenweg 120, 3708 AH Zeist; Postbus 670, 3700 AR Zeist of

P/a Harderwijkerweg 41, 6961 GH Eerbeek; Postbus 96, 6960 AB Eerbeek

Telefoon: 030-698 4860

Telefoon: 0313-67 75 84

Ingeschreven in het Handelsregister van de

Kamer van Koophandel onder nummer 51702266

Verslag over het boekjaar
1-1-2012 tot en met 31-12-2012

Inhoud

BESTUURSVERSLAG

	Pagina
1. Bericht van bestuur	4
2. Bestuur en organisatie	5
3. Toelichting bestuur en organisatie	7
<i>Uitgelicht: Pensioenontwikkelingen</i>	9
4. Samenvatting beleid 2012	11
5. Governance pensioenfonds	12
5.1 Samenvatting	12
5.2 Beleid en uitvoeringskosten	12
5.3 Verslag van de commissies	12
5.4 Naleving wet- en regelgeving	12
5.5 Verwachtingen	12
<i>Uitgelicht: Economie 2012</i>	13
6. Vermogensbeheer	15
6.1 Samenvatting	15
6.2 Beleid	15
6.3 Stand beleggingen	16
6.4 Overige ontwikkelingen	17
6.5 Kosten vermogensbeheer	17
6.6 Verwachtingen	17
7. Administratie	18
7.1 Samenvatting	18
7.2 Beleid	18
7.3 Verwachtingen	18
8. Communicatie	19
8.1 Samenvatting	19
8.2 Verwachting	19
9. Premie-, franchise en indexatiebeleid	20
9.1 Premiebeleid Ring H	20
9.2 Premiebeleid Ring P	21
9.3 Kostendekkende, gedempte en ontvangen premie	22
9.4 Franchisebeleid	22
9.5 Indexatiebeleid	22
10. Risicobeheersing	23
11. Financiële positie van het fonds	27
11.1 Samenvatting	27
11.2 Herstelplan	27
11.3 Beleid	27
11.4 Toelichting op het resultaat	27
11.5 Toelichting vermogenspositie	29
11.6 Verwachtingen	29
12. Gebeurtenissen na balansdatum	30
13. Verklaringen	31
13.1 Verantwoordingsorgaan	31
13.2 Bestuursverslag Visitatiecommissie	32
13.3 Actuaris en accountant	32
14. Resultaatbestemming	33

JAARREKENING

	Pagina
15. Jaarrekening	34
15.1 Balans per 31 december	35
15.2 Staat van baten en lasten	36
15.3 Kasstroomoverzicht	36
15.4 Grondslagen waardering en resultaat	37
15.5 Toelichtingen	39
15.6 Risicoparagraaf	48
16. Overige gegevens	52
16.1 Gebeurtenissen na balansdatum	52
16.2 Resultaatbestemming	52
17. Verklaringen	53
17.1 Actuariële verklaring	53
17.2 Accountant controleverklaring	54
18. Bijlagen	55
18.1 Berekening belegd vermogen	55
18.2 Verzekerden/deelnemers bestand	56
18.3 Begrippenlijst	57

BESTUURSVERSLAG

1. Bericht van bestuur

2012 is een sleuteljaar geweest. Economisch zijn er nieuwe piketpaaltjes gezet voor Europa, de VS en economische en maatschappelijke machtsverhoudingen tussen de ontwikkelde en opkomende landen. Er tekent zich hortend en stotend een nieuw fragiel evenwicht af.

Daarnaast zijn er in 2012 belangrijke ontwikkelingen geweest bij de aangesloten ondernemingen van het pensioenfonds. SCA heeft een grote overname gedaan (Georgia Pacific) waardoor er een nieuwe vestiging in Nederland is bijgekomen met 366 nieuwe deelnemers voor het pensioenfonds/Ring H. Tevens zijn de SCA Packaging activiteiten door SCA verkocht per 1 juli 2012 aan de Britse firma DS Smith. De uitvoeringsovereenkomsten tussen Stichting Pensioenfonds SCA en de SCA Packaging ondernemingen zijn overgegaan op de nieuwe DS Smith ondernemingen.

En als laatste belangrijke ontwikkeling in 2012, zijn de SCA werkgevers en werknemers in maart met besprekingen gestart over de houdbaarheid van de pensioenarbeidsvoorwaarden en hoe de regelingen naar de toekomst er uit moeten zien. Die besprekingen zijn nog in volle gang.

Betreft vermogensbeheer was het verslagjaar één en al een uitdaging voor het pensioenfonds, met name om in te spelen op steeds wisselende economische krachtenvelden in Europa, de VS en de rest van de wereld. Er is geen glazen bol voor de toekomst, maar voor optimalisatie tussen rendement en risico heeft het pensioenfonds belangrijke voortgang kunnen boeken. De beleggingsportefeuille is op een aantal wezenlijke onderdelen aangepast. Zij heeft daarmee nog steeds een relatief laag risicoprofiel, maar is beter gepositioneerd voor een hoger rendement/risico verhouding in de huidige volatiele markten.

De rendementen voor Ring H en P bedroegen over 2012 respectievelijk 12,2% en 11,1%. De dekkingsgraden stegen van 105% bij beide ringen tot 107,1% en 106,4%. Het vermogen bij Ring H nam met euro 32,4 miljoen toe tot euro 287,5 miljoen en bij Ring P met euro 23,3 miljoen tot euro 251,1 miljoen. Voor 2012 zijn dat mooie resultaten, temeer daar de pensioenfondsen in Nederland zich zowat in de 'perfecte storm' bevinden: economische slechte tijden, lage rente en oplopende verplichtingen vanwege langer leven. Vanaf 2009 zijn de verplichtingen door langer leven bij Ring H met 8,4% gestegen en bij Ring P met 9,12%. Dit is inclusief een stijging van de verplichtingen in 2012 met circa 2%.

Ondanks het mooie resultaat in 2012 moet toch worden vastgesteld dat het herstel van de financiële positie van het pensioenfonds langzaam gaat. Het belangrijkste gevolg is dat het fonds nog steeds geen compensatie kan geven voor inflatie. In januari 2012 is wederom geen indexatie geven en de resultaten van het jaar geven ook geen indexatieruimte voor in 2013. De indexatie-achterstand voor actieve deelnemers is inmiddels opgelopen tot 10%-12% en die van gepensioneerden en slapers tot 6%-8%. De hoge buffers van de eind jaren 2000 zijn, zo zou je het kunnen formuleren, mede opgesoupeerd voor compensatie voor het langere leven en economische tegenwind. Mede dankzij de bijstorting van de aangesloten SCA ondernemingen bij het pensioenfonds in 2012 (over het tekort van 2011) hoeft het pensioenfonds niet te korten in 2013. Uiteindelijk zijn het deze ontwikkelingen die aanleiding hebben gegeven voor sociale partners om in gesprek te gaan over een

regeling die meer toekomstbestendig is en waarbij verwachtingen en uitkomst goed uitgelegd kunnen worden aan deelnemers.

In het verslagjaar heeft het pensioenfonds veel aandacht besteed aan governance van het pensioenfonds en aanhoudende optimalisatie van de uitvoering, met grote focus om uitvoeringskosten te verlagen. Volgens de Visitatie Commissie, die eens in de drie jaar door het bestuur wordt verzocht om de interne processen te beoordelen, heeft het bestuur een kwaliteitsslag gemaakt. Naar oordeel van de Visitatie Commissie is het pensioenfonds kosten efficiënt.

In 2012 heeft het pensioenfonds opnieuw veel tijd geïnvesteerd in optimalisatie van de communicatie. Een belangrijk medium hiervoor was de gemoderniseerde website van het pensioenfonds. Kwartaalberichten zijn geïntroduceerd alsmede maandelijks updates van de financiële positie van het fonds en algemene pensioeninformatie. De pensioenbijdragen in de ondernemingsbladen Absorber en Vizier worden periodiek op de website gepubliceerd.

Ook heeft het pensioenfonds op tal van werklocaties van de ondernemingen op de 'zeepkist' gestaan om toelichting te geven over de pensioenontwikkelingen in Nederland, het pensioenfonds en om de werking en de procedure van de 'pensioenplanner' uit te leggen. De jaarlijkse voorlichtingsbijeenkomst voor de gepensioneerden van het pensioenfonds wordt inmiddels met circa 90 oud-collega's goed bezocht.

Voor het pensioenfonds wordt 2013 een belangrijk jaar. SCA en DS Smith, zijn in bespreking over nieuwe pensioenarbeidsvoorwaarden. Sociale partners zijn verantwoordelijk voor de inhoud en ondernemingen bepalen in principe hoe en waar zij de pensioenarbeidsvoorwaarden worden uitgevoerd. DS Smith heeft de uitvoeringsovereenkomst met het pensioenfonds in eind 2012 opgezegd. Met een opzeggingstermijn van één jaar betekent dit dat per 1 januari 2014 een andere uitvoerder gekozen kan worden.

Het bestuur heeft zijn eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van de deelnemers bij veranderingen van pensioenarbeidsvoorwaarden en de uitvoering van de pensioenovereenkomst. Naast de externe uitdagingen richt het bestuur zich dan ook volop op de uitvoering van haar verantwoordelijkheden gegeven de schuivende panelen bij de aangesloten ondernemingen.

Het Bestuur

2. Bestuuren

Bestuur Stichting Pensioenfonds SCA (per 31 december 2012)

Werkgeversvertegenwoordigers

J. Nijhuis ²⁾	Vice-voorzitter
H. van der Zee ¹⁾	Voorzitter
R. Krauts ²⁾	
E. Ligthart ¹⁾	

Werknemersvertegenwoordigers

A. van Eldijk ¹⁾	Vice-secretaris
F. Schapendonk ²⁾	Secretaris
F. Bulten ²⁾	
G. van Harten ²⁾	namens gepensioneerden
E. Luiken ¹⁾	namens gepensioneerden
T. van Engelen ²⁾	kandidaat bestuurder
Vacature ¹⁾	

1) Namens Ring H en 2) namens Ring P

Investerings Commissie

M. van Gool	Voorzitter
J. Nijhuis	Lid namens bestuur
G. van Harten	Lid namens bestuur
H. van der Zee	Lid namens bestuur
A. van Eldijk	Lid namens bestuur
T. Groeneveld	Extern lid
A. van Nunen	Extern lid
S. Ifvarsson	Extern lid

Directie

M. van Gool	Directeur
-------------	-----------

Verantwoordingsorgaan

G. Kersten ²⁾	Voorzitter
W. Janssen ¹⁾	Secretaris
Vacature ²⁾	Lid
H. van Dun ¹⁾	Lid

Aangesloten ondernemingen Ring H/P

H: SCA Hygiene Products Zeist B.V.
H: SCA Hygiene Products Hoogezand B.V.
H: SCA Hygiene Products Gennep B.V.
H: SCA Hygiene Products Tilburg B.V.
H: SCA Hygiene Products Suameer B.V.
H: Uni-Charm Mölnlycke Baby B.V.
H: Uni-Charm Mölnlycke Incontinence B.V.
H: Interforest Terminal Rotterdam B.V.
H: SCA Nederland B.V.
H: SCA Graphic Paper Nederland B.V.

P: DS Smith Packaging Netherlands B.V.
P: DS Smith Recycling Benelux B.V.
P: DS Smith Packaging Barneveld B.V.

Externe dienstverlening

Administratie	AZL N.V.
Vermogensbeheer	Mn-Services Vermogensbeh. B.V.
Beleggingsadm.	Mn-Services Vermogensbeh. B.V.,
Beschikbare Premie-Regeling	ABN Amro Bank N.V., Afdeling Pension Services
Herverzekering	Delta Lloyd Levensverzekering N.V.
Accountant	Deloitte Accountants B.V.
Uitvoerend Actuaris	AZL N.V.
Certificerend Actuaris	Triple A- Risk Fin. Certification. B.V.
Adviserend Actuaris	Aon Hewitt Associates B.V. en AZL

Correspondentie- en bezoekadressen

Bestuur:	Arnhemse Bovenweg 120 3708 AH Zeist Telefoon: 030-698 46 80
	Harderwijkerweg 41 6961 GH Eerbeek Telefoon: 0313 67 75 84

Administratie:	AZL N.V. Akerstraat 92 6411 HD Heerlen Telefoon: 045-576 39 29
----------------	---

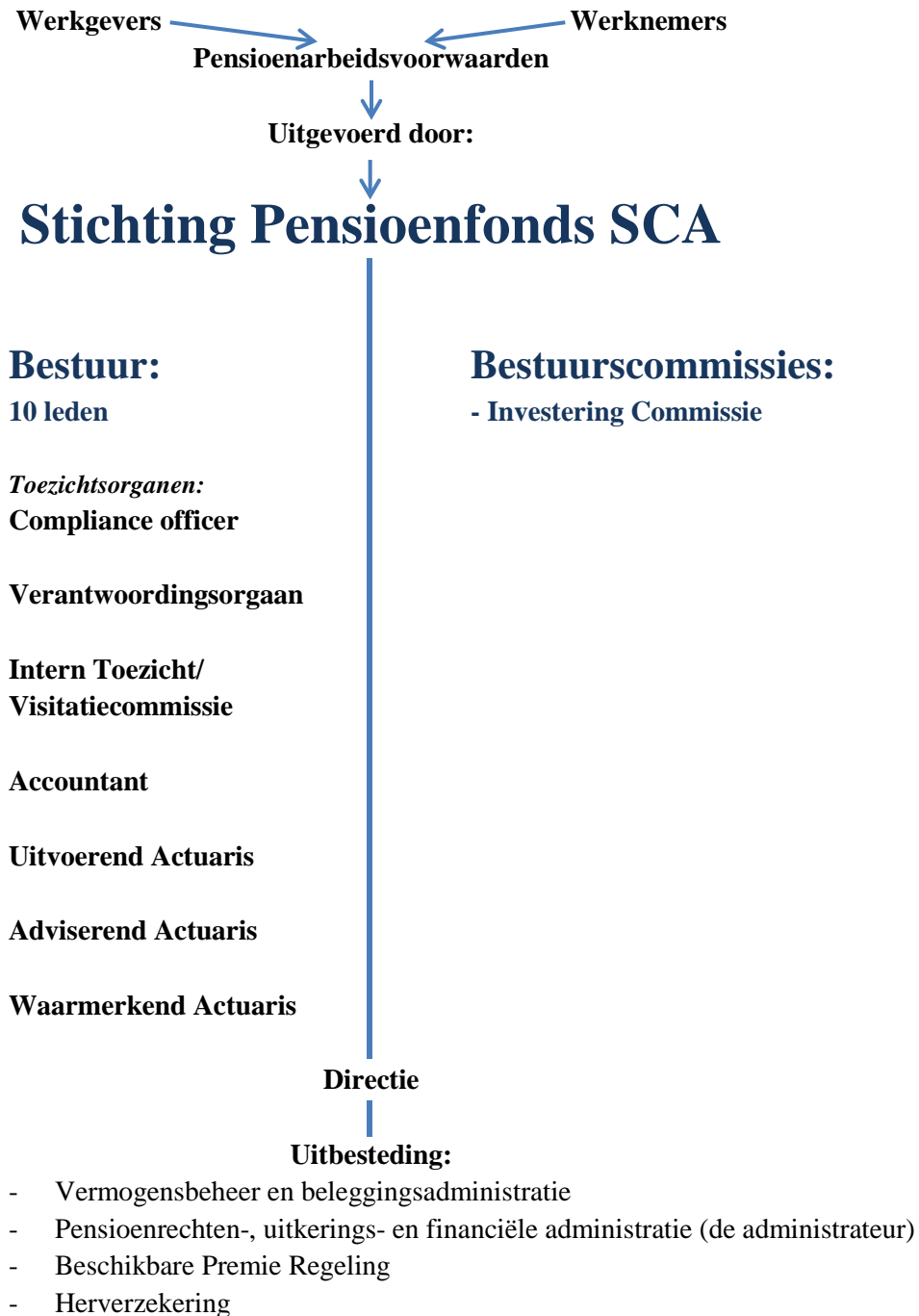
Website:	www.mijnscapensioen.nl www.mijndssmithpensioen.nl
E-mail adres:	mijnscapensioen@azl.eu

www.mijnscapensioen.nl

o r g a n i s a t i e

Organogram Stichting Pensioenfonds SCA

(per 31 december 2012)

www.mijndssmithpensioen.nl

3. Toelichting bestuur en organisatie

Inleiding

Stichting Pensioenfonds SCA is een multi-opf pensioenfonds en is gestart op 31 december 2010.

Deze multi-opf is ontstaan uit een juridisch fusie tussen Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland en Stichting Pensioenfonds 't Anker (voor de SCA Packaging activiteiten). Op het moment van de fusie zijn de (oude) juridische voorgangers opgeheven. In het multi-opf worden de rechten en plichten van de juridische voorgangers strikt gescheiden van elkaar uitgevoerd (ringfencing) in zogenaamde ringen. De rechten en plichten van Stichting Pensioenfonds SCA Hygiene Products Nederland zijn ondergebracht in 'Ring H' (H van Hygiene) en die van Stichting Pensioenfonds 't Anker in 'Ring P' (P van Packaging). Stichting Pensioenfonds SCA heeft de stichting als rechtsvorm en is statutair gevestigd in Amsterdam. De correspondentie adressen zijn Zeist en Eerbeek.

Doelstelling en bevoegdheden

Stichting Pensioenfonds SCA heeft ten doel het uitvoeren van pensioenovereenkomsten (van Ring H en P) en in het kader daarvan het verstrekken of doen verstrekken van pensioen- of andere uitkeringen aan deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden één en ander in overeenstemming met de bepalingen van de statuten van het pensioenfonds en de pensioenreglementen en uitvoeringsovereenkomst van betreffende ringen. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de overeengekomen pensioenregelingen, dus voor zowel Ring H als P.

De financiering van de pensioenvoorziening van Ring H vindt plaats door aangesloten SCA ondernemingen. De uitvoeringsovereenkomsten tussen de werkgevers en het pensioenfonds/Ring H is laatst vastgelegd op 1 januari 2009.

De financiering van de pensioenvoorziening van Ring P vindt plaats door bijdragen van de werkgevers en werknemers. Van 1 januari – 30 juni 2012 waren dit de werkgevers en werknemers van SCA Packaging. Op 1 juli 2012 zijn de SCA Packaging ondernemingen overgenomen door de Britse firma DS Smith. Vanaf deze dag voert het pensioenfonds de bestaande uitvoeringsovereenkomst (van Ring P) uit voor de DS Smith ondernemingen (DS Smith Packaging Netherlands B.V., DS Smith Recycling Benelux B.V. en DS Smith Packaging Barneveld B.V.). De uitvoeringsovereenkomst tussen de werkgever(s) en het pensioenfonds/Ring P is laatst vastgelegd op 1 januari 2009 en zijn bij de overname ongewijzigd overgegaan naar de nieuwe DS Smith ondernemingen. DS Smith heeft in een brief van 14 december 2012 aan het pensioenfonds de uitvoeringsovereenkomst met het pensioenfonds/Ring P opgezegd. Met een jaar opzegtermijn loopt daarmee de uitvoeringsovereenkomst tot en met 31 december 2013.

Het fonds heeft een actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) waarin gemotiveerd (per ring) is omschreven welk beleid wordt gevoerd om de doelstelling van het fonds te kunnen nakomen.

Organisatie van het fonds

Bestuur en directie

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds SCA bestaat uit tien personen. Vier bestuursleden worden voorgedragen voor benoeming door de werkgever, vier leden worden voorgedragen door de aan de ondernemingen verbonden ondernemingsraden en twee leden worden via verkiezingen gekozen en voorgedragen door en uit de pensioengerechtigden. De benoeming van bestuurders door het bestuur geschiedt conform een daartoe in 2011 opgesteld reglement. De bestuursleden worden niet bezoldigd. De samenstelling van het bestuur eind 2012 wordt weergegeven op pagina 5.

Directie

Sinds 1 november 2007 heeft het fonds een directeur-secretaris aangesteld die de dagelijkse werkzaamheden uitvoert voor het fonds. De directeur is in dienst van Stichting Pensioenfonds SCA en wordt bezoldigd door het fonds. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Pensioenfonds Directie/Directeur-secretaris zijn vastgelegd in een reglement, laatstelijk vastgesteld per 31 december 2010.

Vergaderingen

Het bestuur is in 2012 zes keer bijeengeweesen voor reguliere vergaderingen (16 februari, 13 juni, 4 september, 14 november en 29 november) en één extra bestuursvergadering (10 mei).

Betrouwbaarheid en deskundigheid

Het bestuur draagt er zorg voor dat de deskundigheid en betrouwbaarheid van degenen die het beleid van het fonds bepalen of mede bepalen buiten twijfel staat. Daarnaast is er voor het bestuur, leden van de commissies en andere verbonden personen een gedragscode opgesteld. In 2011 is een nieuw 'Reglement Bestuursbenoemings en Deskundigheidsplan' opgesteld dat van kracht is vanaf 3 augustus 2011. In 2012 heeft het bestuur een zelfevaluatie uitgevoerd.

Principes Goed Pensioenfondsbestuur

De besturen onderschrijven de Principes voor goed pensioenfondsbestuur die de Stichting van de Arbeid heeft vastgesteld en streeft er naar om deze principes na te leven. In Hoofdstuk 5 wordt het beleid rondom governance toegelicht.

Bestuurscommissie(s)

Het pensioenfonds heeft een Investerings Commissie (IC). De IC geeft advies over de beleggingen van zowel Ring H als Ring P en heeft naast bestuurders externe deskundigen als lid. De IC heeft een centrale rol in de dagelijkse uitvoering van het vermogensbeheer. Zij is het aanspreekpunt voor de fiduciair vermogensbeheerder en heeft een brede voorlichtende en adviserende rol naar het bestuur. Voor de uitvoer van specifieke taken kan het bestuur een ad-hoc commissie instellen.

Conform de statuten van Stichting Pensioenfonds SCA kunnen de bestuurders van Ring H of Ring P vooroverleg organiseren om voorstellen voor het voltallige bestuur voor te bereiden. In dat geval is er sprake van Commissie Ring H

of Commissie Ring P. In 2012 hebben er geen aparte Commissie Ring H/P vergaderingen plaatsgevonden.

Compliance officer

De compliance officer bewaakt dat het fonds voldoet aan de voor het fonds van toepassing zijnde actuele wet- en regelgeving en de naleving van de gedragscode voor bestuursleden en of betrokkenen. Vanaf 31 december 2010 is een nieuwe gedragscode geldig. Vanaf die datum is Harold van der Zee de compliance officer. In het verslagjaar zijn geen bijzonderheden gemeld.

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan (VO) heeft de bevoegdheid jaarlijks een oordeel te geven over het handelen, het gevoerde beleid en de beleidskeuzes van het bestuur. De leden van het VO per 31 december 2012 staan vermeld op pagina 5 van dit jaarverslag. De leden worden niet bezoldigd. Er is een 'Reglement Verantwoordingsorgaan' waarin ondermeer samenstelling en benoeming, taken, bevoegdheden en uitvoering worden beschreven.

Intern toezicht/Visitatiecommissie

Het bestuur is verantwoordelijk voor intern toezicht op processen en uitvoering. Eén keer in de drie jaar laat het bestuur deze processen en beheersing van de uitvoering beoordelen door een (externe) Visitatie Commissie. In 2012/2013 is een visitatie uitgevoerd en verantwoord in dit jaarverslag (zie bestuursverslag over bevindingen van de Visitatie Commissie, Hoofdstuk 12).

Accountant

Het bestuur heeft een accountant aangesteld. Deze accountant controleert jaarlijks de jaarrekening en de verslagstaten voor DNB en doet vervolgens verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een 'controle-verklaring' (voorheen de 'accountant-verklaring') en een accountantsverslag. Het jaarwerk 2012 is gecontroleerd door Deloitte Accountants B.V..

Uitvoerend actuaaris

De uitvoerende actuaaris stelt op maand-, kwartaal- en jaarbasis de voorziening pensioenverplichtingen vast. Daarnaast stelt deze jaarlijks de verzekeringstechnische analyse vast en rapporteert hierover aan het bestuur door middel van een actuariel rapport. In 2012 was AZL N.V. de uitvoerend actuaaris.

Adviserend actuaaris

Indien het pensioenfondsbestuur te maken heeft met actuariële vraagstukken, bestaat de mogelijkheid om de adviserend actuaaris te raadplegen. In 2012 waren dit Aon Hewitt Associates B.V. en AZL N.V..

Waarmerkend actuaaris

Het fonds benoemt een waarmerkend actuaaris die controleert of de voorziening pensioenverplichtingen op voldoende prudente grondslagen en correct is vastgesteld en die controleert of de aanwezige middelen voldoende zijn voor de door het fonds aangegane verplichtingen. Het jaarwerk 2012 is gecontroleerd door Triple A- Risk Finance Certification B.V..

Uitbesteding

Het pensioenfonds besteedt op structurele basis activiteiten uit. Bij alle uitbestedingactiviteiten conformeert het fonds zich volledig aan de regelgeving van de toezichthouder op het gebied van uitbesteding. In voorkomende gevallen zullen met de uitvoerende organisatie nadere afspraken omtrent procedures, processen, informatieverschaffing en te leveren diensten worden vastgelegd in Service Level Agreements (SLA). De volgende werkzaamheden zijn door de besturen uitbesteed:

1. Vermogensbeheer en beleggingsadministratie

Vanaf 1 oktober 2008 wordt het vermogensbeheer van het pensioenfonds uitgevoerd conform het concept van fiduciair vermogensbeheer door het Nederlandse bedrijf Mn-Services Vermogensbeheer B.V. te Den Haag (MN). MN is verantwoordelijk voor coördinatie van het vermogensbeheer, advies, risicomangement, uitvoering, beleggingsadministratie en bestuursrapportage. Er is een beleggingsbeleid opgesteld. Dit beleggingsbeleid is afgeleid van de afspraken tussen werkgever en werknemer over de pensioenarbeidsvoorwaarden, het bijpassende risicobeleid, wet en regelgeving en analyse naar het bijpassende beleggingsbeleid (ALM-studie). Het uiteindelijke beleggingsbeleid wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld in een beleggingsplan.

2. Pensioenrechten-, uitkering-, en financiële administratie

De pensioenrechten-, uitkeringen- en financiële administratie zijn uitbesteed bij AZL N.V te Heerlen (de administrateur). Ook biedt AZL bestuursondersteuning.

3. Beschikbare premie-regeling

Conform het pensioenreglement is er sprake van een Beschikbare Premie Regeling. Ook is er de optie voor vrijwillig kapitaalstorting. Deze beschikbare premiereregeling wordt uitgevoerd door ABN-Amro Bank N.V. te Amsterdam, afdeling Pensioen Services. Het pensioenfonds heeft een zorgplicht aan deelnemers betreffende deze regeling, doch de beleggingen van deelnemers in het kader van deze regeling zijn voor risico van de deelnemer en niet voor het pensioenfonds.

4. Herverzekering

Overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's waren in 2012 herverzekerd Delta Lloyd Levensverzekering N.V..

Klachten en geschillen regeling

Het fonds beschikt over een klachten- en geschillenregeling. Klachten en geschillen kunnen eerst kenbaar worden gemaakt aan de pensioenadministratie en vervolgens aan het pensioenfondsbestuur. Deze regeling is ook beschikbaar via de website van het pensioenfonds.

Pas duidelijkheid in 2015

In Nederland wordt gewerkt aan nieuwe wetgeving voor pensioenen. De verwachting is dat het eerste concept het daglicht ziet omstreeks medio 2013 en dat na parlementaire behandeling in 2014 de nieuwe wetgeving in kan gaan vanaf januari 2015.

Een belangrijk onderdeel daarbij zijn de eerste contouren van de spelregels van een nieuw financieel toetsingskader (FTK), geïntroduceerd in een Hoofdlijnennota van Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) in 2012. Hiermee is in feite een nieuwe basis gelegd voor de mogelijke twee pensioenvormen: (1) het *nieuwe nominale pensioencontract*; vergelijkbaar met het huidige nominale pensioencontract met een voorwaardelijke indexatie, maar dan onder een strenger financieel regime, of (2) een nieuwe contract vorm, het zogenaamde *reële pensioencontract*. Bij dit nieuwe type pensioencontract ademen de pensioen(recht)en mee met zaken als de levensverwachting en de ontwikkelingen op de financiële markten.

De discussie over hoe deze contracten eruit moeten komen te zien, en het financiële toezichtkader daarop, is medio mei 2013 nog steeds in volle gang bij de actoren van dit proces.

Een van de belangrijkste discussies is dat het nieuwe FTK twee uiterste contractvormen aanbiedt waar veel fondsen niet mee uit de voeten kunnen. De Pensioenfederatie pleit daarom voor een uitwerking van de Hoofdlijnennota die sociale partners meer ruimte geeft om een pensioencontract af te spreken dat past bij de bedrijfstak of onderneming.

Het nieuwe FTK heeft ook zijn uitdagingen. Invoering hiervan maakt het namelijk mogelijk om alle pensioenen, dus ook de reeds ingegane pensioenen en in het verleden opgebouwde pensioenaanspraken, mee te laten bewegen met zaken als de levensverwachting en de ontwikkelingen op de financiële markten.

Dit gevoelige onderwerp heeft inmiddels voor veel maatschappelijke onrust gezorgd. Het onderhavige onderwerp is in ieder geval met juridische risico's omgeven. De Stichting van de Arbeid (STAR) heeft het kabinet dan ook gevraagd om deze risico's middels wetgeving bij pensioenfondsen en sociale partners weg te nemen.

Na de publicatie van de hiervoor genoemde Hoofdlijnennota volgde in juni nog een rapport over de communicatie-aspecten van het nieuwe pensioencontract. Het is, naast het nieuwe FTK en het Wetsvoorstel versterking bestuur pensioenfondsen, op dit terrein dat naar de mening van de toezichthouders alvast voorbereidingen kunnen worden getroffen. Dit mede in reactie op de beslissing van de nieuwe staatssecretaris Klijnsma om de herziening van het FTK met een jaar uit te stellen tot 1 januari 2015. Hierdoor worden sociale partners en fondsbesturen met een jaar vertraging geconfronteerd.

Bij de sociale partners in Nederland staat de discussie over de toekomstige pensioenregelingen hoog op de agenda. Er is duidelijk consensus dat de stabiliteit en toekomstbestendigheid van de pensioenregelingen beter moet worden gewaarborgd en dat deelnemers recht hebben op een duidelijkheid aangaande indexatie-ambitie en risicohouding. Deelnemers moeten weten waar ze aan toe zijn, ook al is dat een bepaalde onzekerheid in de uitkomst.

Het vacuüm in wet- en regelgeving werkt niet bevorderend op de besluitvorming door sociale partners dan wel de pensioenfondsen. De wetgever kan niet tot het laatste moment wachten, anders neemt de uitdaging om het nieuwe pensioencontract tijdig te implementeren enorm toe.

Nieuw kabinet en regeerakkoord

Ondertussen kwamen in het verslagjaar een nieuw kabinet en regeerakkoord tot stand en bleek het kabinet-Rutte II nog enige andere maatregelen voor de pensioensector in petto te hebben die de aanvullende pensioenen raken. Deze maatregelen liggen onder meer op het terrein van de AOW, Anw en de fiscale facilitering van de pensioenopbouw (het 'Witteveenkader').

De bestaande synchronisatie tussen de AOW en de aanvullende pensioenregelingen staat onder druk. In het verslagjaar is met ingang van 1 april de ingangsdatum van het AOW-pensioen gewijzigd van de eerste dag van de maand, waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt, naar de verjaardag zelf. Voorts is met het verhogen van de pensioenleeftijd een geheel

eigen traject en tempo gevolgd, terwijl de aanvankelijke plannen tot vervroeging en verlate ingang van de AOW (flexibilisering) zijn geschrapt.

Tenslotte wil het nieuwe kabinet de verhoging van de AOW-leeftijd nog versnellen en het LAM pas introduceren, nadat de 67-jarige leeftijd is bereikt. De eigen koers met de AOW stelt de pensioenfondsen, strevend naar gelijktijdige uitbetaling van AOW en aanvullend pensioen, voor uitvoeringstechnische problemen. Naast de kabinetsvoornemens met betrekking tot de AOW heeft het voorstel tot een inperking van de uitkeringsduur in de Anw mogelijk gevolgen voor het nabestaanden- en Anw-hiaatpensioen niet missen. De concretisering van dit voorstel zal moeten worden afgewacht.

De overheid is de pensioensector tegemoet gekomen om niet in twee maar in één stap de fiscale begeleiding van de aanvullende pensioenopbouw aan te passen aan de gewenste verhoging van de pensioeningangleeftijd. Twee stapjes in 2013 (naar 66 jaar) en 2015 (naar 67 jaar) werden tot één stap in 2014 (van 65 naar 67 jaar) teruggebracht. Hierdoor kan de aanpassing van de diverse pensioenregelingen en administratie beperkt blijven tot één operatie.

Dit voordeel lijkt overigens te verdwijnen als het kabinet-Rutte II met ingang van 2015 besluit tot een nog verdergaande beperking van de maximale jaarlijkse pensioenopbouw. De Tweede Kamer heeft het kabinet om een rapportage van de effecten voor de diverse generaties gevraagd. Daarnaast bestaat het voornemen om de fiscale facilitering te beperken tot inkomen tot €100.000 (aftopping).

Governance

De governance van pensioenfondsen, op onderdelen onderwerp van jarenlange discussie binnen de pensioensector en van politieke belangstelling, liet in het onderhavige verslagjaar enkele nieuwe ontwikkelingen zien. In het verslagjaar is de Eerste Kamer akkoord gegaan met voorstellen tot vergroting van de medezeggenschap van gepensioneerden bij pensioenfondsen. Deze voorstellen zijn voortgekomen uit een initiatief van de Tweede Kamerleden Koser Kaya (D66) en Blok (VVD). De inwerkingtreding is vervolgens door staatssecretaris Klijnsma bepaald op 1 juli 2014.

In de ogen van het kabinet biedt de onderhavige wet evenwel slechts een oplossing op een deelreëin en worden de eigen voorstellen (zie hierna) als een integrale benadering van de problematiek beschouwd.

Het wetsvoorstel tot versterking van het bestuur van pensioenfondsen gaat niet alleen in op de hierboven bedoelde positie van de gepensioneerden. Het kabinet wil namelijk de deskundigheid van fondsbesturen bevorderen, het intern toezicht versterken en de diverse organen en taken stroomlijnen.

Onderdeel is het aanbieden van alternatieve bestuursmodellen voor het bestaande paritaire model. Eén van de beweegredenen voor deze modellen is dat straks over de invoering van het reële pensioencontract kan worden beraadslaagd door deskundiger fondsbesturen, waarin de onderscheiden doelgroepen onderling beter vertegenwoordigd zijn.

Het ligt in het voornemen van staatssecretaris Klijnsma om 'haar' wetsvoorstel eerder in werking te laten treden dan de Wet Koser Kaya/Blok. Laatstgenoemde wet is in het wetsvoorstel overigens geïntegreerd, zij het niet volledig. Door de inwerkingtreding van de Wet Koser Kaya/Blok te bepalen op 1 juni 2014 dwingt de staatssecretaris zichzelf haar wetsvoorstel tijdig door het parlement te loodsen. In het verband van de governance wordt tenslotte aangegeven dat de Pensioenfederatie werkt aan een herziening van de STAR-principes voor goed pensioenfondsbestuur.

Toezicht

DNB voerde in het onderhavige verslagjaar weer enige themaonderzoeken uit. Onderzocht werden onder meer de risico's van commercieel vastgoed en uitbesteding, alsmede de effectiviteit van het bestuur. Ook de AFM verricht naast zijn toezichttaken onderzoek. Een en ander komt op een tijdstip dat de toezichtkosten en dus de uitvoeringskosten van pensioenfondsen omhoog gaan, terwijl de overheid heeft aangekondigd zich te zullen terugtrekken uit de financiering van de toezichtkosten. De pensioensector maakt zich al jaren zorgen over de stijging van de laatstgenoemde kosten.

Bron: AZL

4. Samenvatting beleid 2012

Het pensioenfonds concentreert haar beleid op de volgende kernactiviteiten:

- 1 Organisatie van 'goed bestuur' oftewel (Good) Governance;
- 2 Vermogensbeheer en beleid financiële positie
- 3 Administratie;
- 4 Communicatie;
- 5 Risicobeheer.

Een gedetailleerd verslag over het gevoerde beleid wordt in navolgende hoofdstukken gegeven. Hieronder volgt een korte samenvatting van de belangrijkste beleidsontwikkelingen.

Governance

De structuur van het bestuur is gelijk gebleven aan de structuur die is geïntroduceerd op 31 december 2010 bij de oprichting van het Multi-opf Stichting Pensioenfonds SCA. In 2012 zijn de volgende documenten en reglementen aangepast dan wel vernieuwd dan wel nieuw opgezet:

- Actuariële bedrijfstechnische nota (ABTN): aangepast (uitbreiding met Crisisplan);
- Nota van wijziging voor het Pensioen Reglement van Ring H in verband met tijdelijke aanpassing van de regeling (door sociale partners);

Het bestuur is van mening dat de organisatie van bestuur en de samenstelling daarvan haar in staat stelt 'in charge' te zijn en te blijven over het beleid en de uitvoering van de activiteiten van het pensioenfonds. In 2012 heeft het bestuur voor het eerst een zelfevaluatie bestuur uitgevoerd. Het bestuur is tot de conclusie gekomen dat het ruimschoots voldoet aan deskundigheids- en competentie-eisen. Enkele individuele bijscholingen zijn geïdentificeerd en deels geëffectueerd in 2012.

Vermogensbeheer en beleid financiële positie

Het bestuur heeft in 2012 een actief vermogensbeheerbeleid gevoerd om in te spelen op de mondiale economische ontwikkelingen en om de rendement/risicoverhouding van de beleggingsportefeuilles te verbeteren. De belangrijkste maatregelen in 2012 waren (voor beide ringen):

1. Transitie van de beleggingen in bedrijfsobligaties naar een nieuw bedrijfsobligatie beleggingsfonds met laag belang in de (risicovolle) banksector;
2. Verkoop van de illiquide obligaties in de portefeuille;
3. Omruil van lange rente swaps voor fysieke staatsobligaties met behoud van rente-afdekkingspercentages en aankoop van bedrijfsobligaties;
4. Rebalancing van de portefeuille naar 60% Matching Portefeuille en 40% Return Portefeuille via verkoop van Nederlandse en Duitse staatsobligaties en aankoop (staats)obligaties in opkomende markten (Emerging Market Debt, EMD). Voor Ring H betrof dit een transactie van euro 20 miljoen en bij Ring P euro 15 miljoen;
5. Uitvoering van het Investeringsplan 2013 in december 2012: (1) fine tuning van de rente-afdekking op de nieuwe rentecurve, de Ultimate Forward Rate, UFR, (2) aankoop aandelen opkomende markten en (3) verlaging van de valuta-afdekking van de Amerikaanse dollar versus de euro van 100% naar 75%.

In 2012 behaalde Ring H een totaalrendement (na kosten) van 12,2% en Ring P 11,1%. Het belegd vermogen van Ring H is gestegen met euro 32,4 miljoen tot euro 287,5 miljoen. Het belegde vermogen van Ring P is gestegen met euro 23,3 miljoen tot euro 251,1 miljoen. De verplichtingen stegen door rentedaling (H/P: de afgeleide rekenrente daalde van 2,75%/2,73% tot 2,52%/2,41%). Per saldo steeg de

dekkingsgraad van Ring H van 105% naar 107,1% en van Ring P van 105% naar 106,4%.

Kosten: de Pensioenfederatie (de koepelorganisatie van de pensioensector) heeft aanbevelingen gedaan over rapportage van pensioenuitvoeringskosten, opgesplitst in kosten vermogensbeheer en kosten pensioenbeheer. Het pensioenfonds verstrekt vanaf het eerste rapportagejaar (2011) de kosten conform de nieuwe aanbevelingen.

De totale kosten voor **Ring H** uitgedrukt als percentage van het gemiddelde vermogen bedroegen in totaal 0,68% (68 basispunten, bps), waarvan 44 bps voor vermogensbeheer (inclusief transactiekosten) en 24 bps voor kosten pensioenbeheer (euro 328 per deelnemer).

Bij **Ring P** zijn deze bedragen respectievelijk 66 bps (43 bps + 23 bps) en euro 345. De kosten zijn daarmee in 2012 ten opzichte van 2011 aanzienlijk lager (totaal Ring H 2011: 82 bps en Ring P 82 bps).

In 2012 zijn er nieuwe continuïteitsanalyses uitgevoerd. Uitgaande van (toegestane) rendementen van 5,2% voldoen zowel Ring H als P aan de consistentietoetsen voor vermogens en indexatieverwachtingen.

Administratie en pensioenregelingen

De pensioen- en de financiële administratie worden uitgevoerd door AZL N.V. te Heerlen. De administratie beschikt over een ISAE3402 rapportage. Deze rapportage verschaft zekerheid over de mate van interne beheersing en bevat een managementverklaring over het bestaan en het effectief werken van de beheersmaatregelen.

In april 2012 zijn de bijlagen van de pensioenreglementen van Ring H en P gewijzigd. De wijziging betreft hoofdzakelijk een aanpassing van de flexfactoren. Daarnaast is voor de middelloonregelingen van Ring H het opbouwpercentage per 1 juni 2012 (tot en met 31 december 2013) gewijzigd van 1,75% naar 1,54% vanwege tijdelijke aanpassing van de regeling overeengekomen door sociale partners.

Het proces omtrent het gebruik van de pensioenplanner van Ring H en Ring P is in 2012 voor actieve deelnemers vernieuwd en verduidelijkt. Degene die met vervroegd pensioen wil gaan zal actief worden gewezen op het gebruik van de pensioenplanner en ondersteuning door de AZL N.V.

Communicatie

In 2012 is veel aandacht gegeven aan voorlichtingssessies voor actieve deelnemers op de werklocaties en aan de pensioengerechtigden. Daarnaast zijn veel inspanningen verricht voor het verder uitrollen van de website met onder meer Kwartaal Updates en reguliere nieuwsberichten. Er is veel aandacht besteed aan het actueel houden van de website in relatie tot bestuurssamenstelling, formuleren en documenten.

Risicobeheer

Het pensioenfonds besteedt veel aandacht aan risicobeheer. De belangrijkste aandachtsgebieden zijn:

1. Organisatie van 'goed bestuur';
2. In controlezijn op visie, beleid en uitvoering;
3. Zorgvuldig vermogensbeheer in kader van risicoprofiel arbeidsvoorwaarden, prudent beleid en wettelijke kaders;
4. Gedetailleerde risicomonitoring en rapportages;
5. Verantwoording aan deelnemers en belanghebbenden.

5. Governance pensioenfonds

5.1 Samenvatting

Goed bestuur (governance) heeft drie hoofdelementen:

1. Organisatie van bestuur;
2. 'In charge' zijn op beleid en uitvoering;
3. De ambitie hebben om voor stakeholders best-practice beleid en uitvoering te realiseren.

De organisatie van bestuur is in 2012 in de basis gelijk gebleven als bij de oprichting van het pensioenfonds op 31 december 2010. Het bestuur is van mening dat het 'in control' is geweest gedurende 2012 over beleid en uitvoering, inclusief risicobeheer. In 2012 heeft het bestuur wederom veel aandacht besteed aan vermogensbeheer en communicatie met deelnemers. Door aanhoudende focus op kostenefficiëntie zijn uitvoeringskosten wederom gedaald.

5.2 Beleid, uitvoeringskosten en deskundigheid

In 2012 heeft het pensioenfonds de volgende documenten/regelingen aangepast:

- Actuariële bedrijfstechnische nota (ABTN): aangevuld met een crisisplan;
- Nota van wijziging voor het Pensioen Reglement van Ring H in verband met tijdelijke aanpassing van de regeling (door sociale partners).

Betreft uitvoering en beleid heeft het bestuur sterke focus gehad op vermogensbeheer, communicatie, deskundigheid bestuur en risicobeheer. In betreffende hoofdstukken van dit jaarverslag wordt hier toelichting op gegeven.

Uitvoeringskosten

Het bestuur streeft naar een optimale verhouding tussen kwaliteit en kosten gegeven de uit te voeren pensioenarbeidsvoorwaarden en het risicoprofiel. Hiertoe voert het pensioenfonds een zorgvuldig beleid in al haar activiteiten en probeert het daar waar mogelijk kosten te besparen. Het fonds heeft ervoor gekozen om de aanbevelingen 'uitvoeringskosten' van de koepelorganisatie van de pensioensector (de Pensioenfederatie) al vanaf 2011 (met pro forma 2010) uit te voeren (zie tabel). Naar mening van het bestuur is de dienstverlening verbeterd tegen (wederom) lagere kosten.

De **vermogensbeheer kosten** zijn relatief laag omdat het bestuur een bewust kostenbeleid hanteert bij haar vermogensbeheer, bijvoorbeeld in haar keuze tussen actief en passief beheer, de complexiteit van de beleggingsproducten en de

selectie van managers mede in relatie tot prestatievergoedingen. De nieuwe organisatievorm Multi-opf stelde het fonds in staat haar tarieven scherper uit te onderhandelen. De kostenopgave wordt verstrekt door MN. De kosten vermogensbeheer in de jaarrekening geven de kosten die via AZL/rekening courant lopen en geven een beperkt beeld van de totale kosten.

De **pensioenbeheerkosten** (zie tabel) zijn in 2012 wederom gedaald mede door nieuwe tariefafspraken in het kader van de nieuwe multi-opf organisatie vorm. Wel zijn de tarieven gemiddeld in de sector. Beide ringen hanteren voor het moment eigen regelingen waardoor synergievoordelen gelimiteerd zijn.

Deskundigheid

Na de inhaalslag in 2011 heeft het bestuur in 2012 een zelfevaluatie uitgevoerd. Deze heeft getoond dat op alle door de toezichthouder gedefinieerde deskundigheids- en competentie gebieden het bestuur ruimschoots voldoet. Enkele elementen voor aanpassing in de uitvoering zijn afgesproken en worden sindsdien nagevolgd.

5.3 Verslag van de bestuurscommissies

In 2012 is geen gebruik gemaakt van de Juridische- en Audit Commissie. Gerelateerde onderwerpen zijn tijdens de reguliere bestuursvergaderingen door het voltallige bestuur behandeld. De Investerings Commissie doet haar verslag in Hoofdstuk 6 Vermogensbeheer.

5.4 Naleving wet- en regelgeving

Het afgelopen jaar zijn aan Stichting Pensioenfonds SCA geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door DNB geen aanwijzingen aan de fondsen gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van de fondsen gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

5.5 Verwachtingen

Het bestuur verwacht grote veranderingen in governance mede door nieuwe wet- en regelgeving. Tevens zijn grote veranderingen te verwachten door wisseling van eigenaars structuur van aangesloten ondernemingen, specifiek voor de organisatievorm als multi-opf en mogelijk ook voor de continuïteit als uitvoerder voor de pensioenarbeidsvoorwaarden.

Stichting Pensioenfonds SCA
Uitvoeringskosten in euro x 1.000

	Ring H						Ring P					
	2012	%*	2011**	%*	2010***	%*	2012	%*	2011**	%*	2010***	%*
Vermogensbeheer (Bron MN)												
Beheervergoeding	758	28	646	29	578	27	693	29	613	29	446	22
Performance gerelateerde kosten	6	0	1	0	7	0	5	0	1	0	10	0
Transactiekosten en overige kosten ex bewaarloon	418	16	417	19	438	21	344	14	377	18	423	21
Bewaarloon	35	1	24	1	21	1	31	1	22	1	21	1
Vermogensbeheer totale kosten	1.216	45	1.088	48	1.044	49	1.073	45	1.013	48	900	44
Pensioenbeheer	652	24	662	29	804	38	543	23	624	29	717	35
Pensioenbeheer per deelnemer in euro	328		405		477		345		399		469	
- waarvan kosten extern toezicht	17		22		32		20		22		30	
Uitvoeringskosten totaal	1.868	70	1.750	78	1.848	87	1.616	68	1.637	77	1.617	79
Aantal deelnemers (actieven en gepensioneerden)	1.989		1.635		1.687		1.574		1.562		1.528	
Gemiddelde vermogen in euro miljoen	269		224		213		239		213		205	

* Kosten uitgedrukt ten opzichte van gemiddelde vermogen x 100 (basispunten oftewel bps)
 ** Aangepast op basis van informatie 2012, met name aanpassing schatting transactiekosten (lager)
 *** Pro forma cijfers

Divergentie economie en financiële markten

Kenmerkend voor 2012 was de scheiding tussen de ontwikkelingen in de reële economie enerzijds en op de financiële markten anderzijds.

Met een reële groei van 2,2% was 2012 voor de mondiale economie het zwakste jaar sinds de recessie van 2009. De groei was beduidend lager dan in 2010 (4,3%) en 2011 (2,7%), en ook significant lager dan het gemiddelde van 3,2% in het decennium voor de kredietcrisis. De economie van de EMU zakte in 2012 weg in een recessie en de groei in China nam af van meer dan 10% naar een driejarig dieptepunt van circa 7,5%. Ook de Amerikaanse economie groeide met circa 2% gematigd.

Het beeld was aanzienlijk positiever op de financiële markten. Er was opnieuw sprake van veel onrust, met name in de eerste helft van het jaar. Per saldo presteerden echter praktisch alle activamarkten goed en daalde de risicoaversie zelfs bijna naar niveaus van voor de crisis. Zo steeg de MSCI All Country World aandelenindex in 2012 met 13,4%. Als teken van afnemende angst voor calamiteiten in de EMU, daalde de rente op Italiaanse 10-jarige obligaties per saldo van circa 6,9% naar circa 4,5% en de Spaanse 10-jaars rente van 5,4% naar 5,25%. Verwacht zou kunnen worden dat afnemende 'EMU-angst' tot een verminderde vraag naar veilige havens zou leiden, maar ook de rente op 10-jarige staatsobligaties van de kernlanden in de EMU, de VS en het VK daalde per saldo, zodat deze obligaties eveneens positieve rendementen lieten zien. De Europese swaprentes ten slotte daalden eveneens.

Draghi

Wat lag ten grondslag aan deze divergerende routes van economie en financiële markten? Kort samengevat: centrale banken. Wat dit betreft vond op 25 juli het 'definiërende moment' van 2012 plaats. Nadat de hooggespannen verwachtingen voor de eurotop van eind juni – wederom – niet werden ingelost, versnelde de stijging van de perifere rentes richting de hoogtepunten van eind 2011. Hierdoor was de ECB gedwongen om in te grijpen.

Op 25 juli beloofde de president van de ECB, Mario Draghi, in Londen ten overstaan van beleggers dat "de ECB er alles aan zal doen wat nodig is om de euro overeind te houden. Geloof me, het zal genoeg zijn". Gedurende de weken daarna werden de details van deze belofte prijsgegeven. Zo kondigde de ECB aan ongelimiteerd staatsobligaties van perifere lidstaten met een looptijd van één tot drie jaar te zullen opkopen, wanneer nodig.

Wel werd hier als voorwaarde aan verbonden dat landen eerst een officieel beroep moeten doen op een steunprogramma van het noodfonds ESM. Daarmee waarborgt de ECB dat de steun gepaard gaat met een strenge bezuinigings- en hervormingsagenda.

Kort daarna kondigde in de VS de Federal Reserve aan iedere maand voor USD 40 miljard hypotheekgerelateerde obligaties op te zullen kopen, bovenop USD 40 miljard aan langlopende staatsobligaties.

De Fed ging zelfs zover te verklaren hier niet mee te zullen stoppen totdat de werkloosheid naar een ‘acceptabel’ niveau is gedaald. Dit ingrijpen van centrale banken had geen merkbaar positief effect op de economische groei.

Wel heerst sinds de uitspraken van Mario Draghi relatieve rust op de financiële markten en hebben risicodragende beleggingen hun opwaartse trend hervat, ondanks enige volatiliteit vanwege zorgen ten aanzien van de naderende begrotingsafgrond in de VS.

Groei en inflatie blijven gematigd

Vooruitkijkend lijkt 2013 voor de wereldeconomie wederom een jaar te worden van gematigde groei en inflatie. Daarbij is het risico van weer (sterk) toenemende spanningen op de financiële markten nog niet verdwenen, aangezien de schuldproblemen in ontwikkelde landen nog niet zijn opgelost. Het zal moeten blijken of de ‘garantie’ van de ECB dat ze, wanneer nodig, lidstaten zal financieren, beleggers blijvend overtuigen dat de EMU in tact zal blijven.

De uitslag van de Italiaanse verkiezingen kan potentieel leiden tot hernieuwde zorgen in de financiële markten ten aanzien van de schuldsituatie in de EMU. Het is een herinnering dat de eurocrisis weliswaar minder acuut is geworden, maar nog niet is verdwenen. Een periode van politieke onzekerheid in één van de grootste lidstaten kan de stress in de financiële markten ten aanzien van de EMU weer voeden.

Dit is des te meer het geval omdat de Italiaanse verkiezingsuitslag vrij duidelijk aangeeft dat een meerderheid het rigide hervormings- en bezuinigingsbeleid niet meer onderschrijft. De garantie van de ECB is bovendien niet waterdicht. Wanneer een lidstaat hier gebruik van wil maken, zal het eerst een officiële steun aanvraag moeten doen bij het noodfonds ESM.

Aan een steunprogramma worden vervolgens harde (extra) bezuinigingseisen verbonden. Pas dan zal de ECB de betreffende lidstaat willen financieren. Het niet hebben van een stabiele regering zou dit proces ernstig kunnen compliceren. Daarbij komt dat de ECB heeft aangekondigd dat het de financiering zal staken, zodra de betreffende lidstaat zich niet aan de afspraken houdt.

Ook dient in de Amerikaanse politiek nog overeenstemming bereikt te worden over allerlei fiscale kwesties, waaronder verhoging van het schuldplafond in mei.

Analisten verwachten hoe dan ook niet dat 2013 een makkelijke herhaling brengt van de sterke rendementen die financiële markten in 2012 lieten zien, een mening die door MN gedeeld wordt. Voor veel beleggingen is de waardering inmiddels minder gunstig dan bij de start van 2012. Het MN-basisscenario ‘doormodderen’ blijft daarom het komende jaar gelden

Bron: MN

6. Vermogensbeheer

6.1 Samenvatting

De rode draad voor het vermogensbeheer in 2012 was verbetering van de rendement/risico verhouding van de portefeuille.

De aanpassingen zijn uitgevoerd vanuit de waarnemingen dat de wereldeconomie groeit, maar dat de kans op zeer negatieve ontwikkelingen in bijvoorbeeld Europa en de Verenigde Staten nog steeds aanwezig is. Stichting Pensioenfonds SCA heeft een reservetekort. Dit betekent ook dat het risico-budget voor de beleggingen niet hoger mocht zijn dan vóór de herstelfase. Met het beschikbare risico-budget zijn mogelijkheden gezocht en gevonden voor het verbeteren van de rendement/risico verhouding.

Op hoofdlijnen heeft dit geresulteerd in vermindering van risico's in de matching portefeuille en verschuiving van vrijkomende middelen naar hogere rendementsinvesteringen in ondermeer staatsobligaties van opkomende markten in de return portefeuille.

Als gevolg hiervan is de overweging van aandelen in de portefeuille zakelijke waarden verlaagd en is het potentieel op rendement ten opzichte van de negatieve netto rendementen op Europese staatsobligaties en cash toegenomen. Het uitgevoerde beleid heeft geleid tot een gering hoger balansrisico, doch binnen het risico-budget.

Het beleid van een rente-afdekking van rond de 50% is ongewijzigd gebleven al is deze wel gering verlaagd tot circa 48% door marktontwikkelingen en introductie van de Ultimate Forward Rate.

Het beleid naar de toekomst blijft gericht op een beperkt risico en verdere optimalisatie van de rendement/risico verhouding.

6.2 Beleid

Het beleggingsbeleid in 2012 kende (op hoofdlijnen) de volgende maatregelen:

1. Transitie van de beleggingen in bedrijfsobligaties naar een nieuw bedrijfsobligatie beleggingsfonds met laag belang in de (risicovolle) banksector;
2. Verkoop van de illiquide obligaties in de Matching portefeuille;
3. Omruil van lange rente swaps voor fysieke staatsobligaties met behoud van rente-afdeckingspercentages en aankoop van bedrijfsobligaties;
4. Rebalancing van de portefeuille naar 60% Matching Portefeuille en 40% Return Portefeuille via verkoop van Nederlandse en Duitse staatsobligaties en aankoop (staats)obligaties in opkomende markten (Emerging Market Debt, EMD). Voor Ring H betrof dit een transactie van euro 20 miljoen en bij Ring P euro 15 miljoen;
5. Uitvoering van het Investeringsplan 2013 in december 2012: (1) fine tuning van de rente-

afdekking op de nieuwe rentecurve, de Ultimate Forward Rate, UFR, (2) aankoop aandelen opkomende markten en (3) verlaging van de valuta-afdekking (alleen binnen de return portefeuille) van de Amerikaanse dollar versus de euro van 100% naar 75%.

De Investerings Commissie (IC) is, samen met vertegenwoordiging van MN, in 2012 vijf keer bijeen geweest waaronder één keer via een teleconference call. De notulen van de IC vergaderingen worden elke bestuursvergadering toegevoegd en besproken. De IC doet mondeling verslag in de bestuursvergaderingen over de laatste ontwikkelingen, inzichten en mogelijke vervolgstappen.

Toelichting op beleidsstappen:

Ad 1. Ander fonds belegging bedrijfsobligaties

De banken in Europa staan er over het algemeen slecht voor. En, in geval van deconfiture, is het niet meer ondenkbaar dat de politiek besluit dat ook investeerders moeten meebetalen. Ondanks de hogere spreads (vergoedingen) op de bankenbedrijfsobligaties is in 2011/2012 door MN besloten een nieuw bedrijfsobligatiefonds Europa op te zetten met een grote onderweging van financiële instellingen. Stichting Pensioenfonds SCA deelt de analyse van MN. Het bestuur acht de 'staartrisiko's' van deze instellingen te hoog in relatie tot hun positie als beleggingscategorie in de veilige matching portefeuille. Het bestuur heeft besloten haar portefeuille bedrijfsobligaties Europa in zijn geheel over te zetten naar het nieuwe bedrijfsobligatiefonds Europa van MN.

Ad 2. Verkoop illiquide obligaties

In 2006 is in de portefeuilles van de voorgangers van Ring H en Ring P een beleggingscategorie illiquide obligaties opgenomen. In afgelopen jaren is de positie afgebouwd. In 2012 namen de spreads weer toe als gevolg van toenemende onzekerheid en heeft het bestuur besloten het restant van deze beleggingscategorie (circa euro 2 miljoen per ring) te verkopen.

Ad 3. Nieuwe inrichting rente-afdekking en uitbreiding beleggingen in bedrijfsobligaties

In 2012 was er sprake van een groot krachtenveld op de lange termijn rente-ontwikkeling. De verwachting was, en is ook uitgekomen, dat de lange rente zou stabiliseren en mogelijk dat de swaprente zou toenemen. Het bestuur heeft besloten de lange renteswaps om te ruilen voor fysieke staatsobligaties met behoud van de rente-afdeckingspercentages. De vrijkomende middelen zijn aangewend voor aankoop van het nieuwe bedrijfsobligatiefonds Europa.

Ad 4. Rebalancing portefeuille naar 60/40

Het concentratierisico in de matching portefeuille naar Nederlandse en Duitse obligaties is in 2012 toegenomen

terwijl ook het rendement op deze stukken onder druk stond. Er is gezocht voor een oplossing om de verhouding rendement/risico te verbeteren.

Al enkele jaren heeft het bestuur gekeken naar mogelijkheden hiertoe en in 2012 is besloten een aanzienlijk bedrag te investeren in hoger renderende obligaties van opkomende markten, oftewel Emerging Market Debt, EMD. Het rendement is hoger dan van cash en Nederlandse en Duitse obligaties, het risico is ook hoger.

Vanwege het beleggingskarakter van de EMD zijn deze ingedeeld in de return portefeuille. Door deze verschuiving is tevens de spreiding in de return portefeuille verbeterd. Voor Ring H betrof dit een transactie van euro 20 miljoen en bij Ring P euro 15 miljoen.

Ad 5. Beleggingsplan 2013: fine tuning rente-afdekking, aankoop aandelen opkomende markten en verlaging afdekking Amerikaanse dollar versus de euro

In november 2012 is het beleggingsplan 2013 goedgekeurd door het bestuur. Op hoofdlijnen wordt voorzien in belegging van liquide middelen in additionele beleggingscategorieën in de return portefeuille, EMD en aandelen opkomende markten om de risico/rendementsverhouding te verbeteren. Ook is ervoor gekozen de afdekking van het valutarisico (voor de return portefeuille) euro ten opzichte van de dollar gering te verlagen (van 100% tot 75%) vanwege de structureel zwakke positie van de Europese economie en dus de euro. Deze transacties zijn reeds in december 2012 gerealiseerd.

6.3 Stand beleggingen

Stichting Pensioenfonds SCA

Historische ontwikkeling vermogen in euro miljoen*

	Ring H			Ring P		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Matching Portefeuille	172,7	165,4	137,0	150,0	153,7	135,2
- Vastrentend	158,3	121,3	118,6	135,5	123,2	129,2
- Matching Overlay	-0,4	16,8	12,3	-0,3	3,4	5,3
- Liquiditeiten	14,8	27,3	6,2	14,7	27,1	0,8
Return Portefeuille	115,0	75,4	82,6	99,1	68,3	76,1
- Aandelen	86,2	67,0	78,6	76,2	59,9	72,0
- Onroerend Goed	8,4	8,3	4,8	7,7	8,3	4,8
- Valuta afdekking	nvt	0,0	-0,8	nvt	0,0	-0,7
- Obligaties opkomende markten	20,3	nvt	nvt	15,3	nvt	nvt
Totaal Portefeuille	287,6	240,7	219,6	249,1	222,0	211,3
Totaal Rendement	12,2%	8,5%	12,4%	11,1%	6,4%	11,9%
Totaal Rendement Benchmark	12,6%	8,3%	11,7%	11,3%	6,4%	11,4%

*Voor toelichting op de ontwikkelingen zie volgende pagina.

	Ring H				Ring P			
	Waarde	% belang	Rendement	Rendement Benchmark	Waarde	% belang	Rendement	Rendement Benchmark
Matching Portefeuille	172,7	60%	10,7%	11,5%	150,0	60%	9,3%	9,5%
Vastrentende waarden	158,3	55%	9,5%	9,7%	135,5	54%	9,4%	9,6%
- Langlopende Staatsobligaties Europa	93,2	32%	8,7%	8,7%	79,7	32%	8,5%	8,5%
- Bedrijfsobligaties Europa	65,1	23%	11,4%	12,0%	55,8	22%	11,3%	12,0%
- Illiquide obligaties	0,0	0%	-9,0%	-9,0%	0,0	0%	-8,7%	-8,7%
Rente Swaps	-0,4	0%	16,9%	16,9%	-0,3	0%	11,9%	11,9%
Liquiditeiten	14,8	5%	0,0%	0,1%	14,7	6%	0,1%	0,2%
Return Portefeuille	115,0	40%	16,1%	15,3%	99,1	40%	15,9%	15,1%
Aandelen	86,2	30%	18,2%	17,2%	76,2	31%	18,2%	17,2%
- Europa	22,3	8%	20,8%	19,4%	19,0	8%	20,8%	19,4%
- Verenigde Staten	26,1	9%	15,0%	14,9%	22,3	9%	15,0%	14,9%
- Verre Oosten	9,9	3%	19,5%	19,5%	7,9	3%	19,5%	19,5%
- Opkomende markten	27,9	10%	18,4%	16,4%	26,9	11%	18,4%	16,4%
Onroerend Goed	8,4	3%	1,3%	1,3%	7,7	3%	1,2%	1,2%
Obligaties opkomende markten	20,3	7%	2,0%	2,3%	15,3	6%	2,0%	2,3%
Totaal portefeuille beleggingen	287,6	100%	12,2%	12,6%	249,1	100%	11,1%	11,3%
Totaal activa Mn-Services								
In de totale portefeuille zit inbegrepen:								
- Lopende interest beleggingen	1,2				0,7			
- Overige vorderingen en verkopen beleggingen	-1,7				-2,4			
- Liquide middelen beleggingen	-0,4				-0,2			
- Derivaten met negatieve marktwaardering	2,0				4,4			
- Overige verplichtingen en aankopen belegging	8,8				2,0			
Balanswaarde beleggingen risico pensioenfonds	297,5				253,6			

Toelichting ontwikkelingen

Het vermogen is bij beide ringen in 2012 toegenomen. De belangrijkste reden hiervoor is de waardestijging van de matching portefeuille als gevolg van de daling van de rente gedurende 2012. Vooral de waardestijging van de rente-swaps en van de bedrijfsobligaties hebben hiertoe bijgedragen.

Ook de aandelenportefeuille heeft in 2012 een aanzienlijk positief rendement behaald van circa 16%. Investerders durfden weer meer in aandelen te beleggen door afgenomen risico's in Europa en vanwege de lage rendementen op vastrentende waarden.

In de markt wordt gesproken over de 'Great Rotation', de draai van laag renderende vastrentende waarden naar aandelen met een dividend rendement van ver boven die van obligaties. Het is de vraag of de Great Rotation daadwerkelijk heeft plaatsgevonden.

Beleggers blijven hun heil zoeken in veilige obligaties van bijvoorbeeld Duitsland en nemen vaak het netto negatief rendement voor lief. Wel staat vast dat investeerders toch weer voorzichtig begonnen zijn met grotere aandelenbelangen in hun portefeuille en aanhoudende spreiding van beleggingen in bijvoorbeeld bedrijfsobligaties, EMD, high yield en private equity.

Fundamenteel zijn de winstverwachtingen van ondernemingen gematigd. De consumenten laten het in Europa en de VS afweten. Wel zijn de balansen van de ondernemingen over het algemeen gezond en profiteren 'multinationals' van de sterke groei in opkomende markten. De vastgoedbeleggingen in Nederland behaalden slechts een rendement van 1,3%.

In 2012 wordt de afdekking van de Amerikaanse dollar, de Japanse yen en het Britse pond verrekend in de beleggingscategorie (binnen de return portefeuille) waarvoor de valuta-afdekking voor is aangegaan. Zo zijn de

rendementen van de betreffende beleggingen gecorrigeerd voor het valuta-effect.

6.4 Overige ontwikkelingen

De samenstelling van de IC is in 2012 niet gewijzigd.

6.5 Kosten vermogensbeheer

Vermogensbeheerkosten zijn in inzichtelijk gemaakt conform de aanbevelingen van de Pensioenfederatie en worden nader toegelicht in Hoofdstuk 5 Governance.

6.6 Verwachtingen

De verhoudingen in de wereldeconomie zijn langzaam maar zeker aan het verschuiven. Opkomende markten nemen een steeds groter deel in van de wereldeconomie en de opkomende markten maken nog steeds een bovengemiddelde groei door.

In de Verenigde Staten is de schulden crisis nog niet opgelost, maar nieuwe energiebronnen als schaliegas leiden tot veel lagere productiekosten. Het levert nieuwe werkgelegenheid op en er zijn al enkele bedrijven die hun productiefabrieken 'terughalen' uit bijvoorbeeld China naar de VS. Per saldo neemt het vertrouwen onder de bevolking weer wat toe en groeit de economie met circa 2%. Aandelen zijn hierdoor wel iets hoger geprijsd, maar de vooruitzichten zijn niet ongunstig.

Europa is volop bezig met schuldaflossing, zowel door overheden, financiële instellingen en consumenten. De economie is krakend tot stilstand gekomen, slechts enkele landen realiseren nog een lichte groei. Groei bij de ondernemingen wordt getroffen door de kopersstaking van de consumenten, aan de andere kant behalen multinationals nog wel groei. Voor vermogensbeheerders zijn er investeringskansen, maar risico's op tegenvallers zijn ruimschoots aanwezig.

7. Administratie

7.1 Samenvatting

De belangrijkste ontwikkelingen in 2012 waren:

- het proces omtrent het gebruik van de pensioenplanner is voor actieve deelnemers vernieuwd en verduidelijkt;
- de verzending van UPO's aan alle deelnemersgroepen.

7.2 Beleid

Administratie

De pensioen- en de financiële administratie worden uitgevoerd door AZL N.V. te Heerlen. De administratie beschikt over een ISAE3402 rapportage. Deze rapportage verschaft zekerheid over de mate van interne beheersing en bevat een managementverklaring over het bestaan en het effectief werken van de beheersmaatregelen.

De pensioenregeling

In april 2012 zijn de bijlagen van de pensioenreglementen van Ring H en P gewijzigd. De wijziging betreft hoofdzakelijk een aanpassing van de flexfactoren. Daarnaast is voor de middelloonregelingen van Ring H het opbouwpercentage per 1 juni 2012 (tot en met 31 december 2013) gewijzigd van 1,75% naar 1,54% vanwege tijdelijke aanpassing van de regeling overeengekomen door sociale partners.

Verzending UPO

De Uniform Pensioenoverzichten (UPO) zijn voor de deelnemers en pensioengerechtigden voor Ring H en P in juli 2012 verzonden.

Aansluiting bij Nationaal Pensioenregister

Op 6 januari 2011 is het Nationaal Pensioenregister *live* gegaan. AZL N.V. was als zogenaamde koploper nauw betrokken bij de voorbereidingen en het testen hiervan. Inmiddels is het Nationaal Pensioenregister in 2012, met medewerking van AZL N.V., doorontwikkeld. Zo is in 2012 onder meer tijdig mogelijk gemaakt om de gegevens van verevening bij echtscheiding, maar ook het latent nabestaandenpensioen te tonen.

Single Euro Payments Area (SEPA)

De Europese Commissie heeft met een verordening bepaald dat de betaalmarkt in Europa moet integreren en dat standaardisering nodig is. Alle huidige bankrekeningnummers worden vervangen door een IBAN en een BIC-code. AZL zal uiterlijk op de einddatum 1 juli 2013 voldoen aan wet en regelgeving omtrent het SEPA betalingsverkeer. Dit om te kunnen garanderen dat wij voor en namens het pensioenfonds aan de (betalings)verplichtingen kunnen voldoen.

Status Uitkering Arbeidsgeschiktheid (SUAG)

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) levert het pensioenfonds gegevens over arbeidsongeschikten, onder meer om de vrijstelling van premie te bepalen. UWV werkt aan een nieuw medium (SUAG) om deze gegevens aan te leveren. UWV beoogt hiermee een meer complete en meer actuele gegevenslevering te realiseren. Eind 2012 is het UWV i.s.m. AZL N.V. begonnen met de uitrol en zal dit nieuwe product in 2013 verder worden uitgerold.

De pensioenplanner

Het proces omtrent het gebruik van de pensioenplanner van Ring H en Ring P is in 2012 voor actieve deelnemers vernieuwd en verduidelijkt. Degene die met vervroegd pensioen wil gaan zal actief worden gewezen op het gebruik van de pensioenplanner en ondersteuning door de AZL N.V.

Herverzekering

De pensioenaanspraken worden in eigen beheer opgebouwd, maar bepaalde risico's heeft het fonds ondergebracht bij een herverzekeringsmaatschappij. Het fonds heeft de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid herverzekerd. Het pensioenfonds heeft een contract afgesloten voor deze verzekering per 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 met Delta Lloyd.

7.3 Verwachtingen

De minister van SzW heeft op 30 mei 2012 zijn Hoofddijnennota herziening FTK gepresenteerd. In deze nota staan de spelregels voor het nieuwe nominale contract en reële contract. Hoewel dit nieuwe pensioenstelsel inmiddels is uitgesteld naar 1 januari 2015 is o.a. de AOW-gerechtigde leeftijd inmiddels verhoogd en worden de pensioenregelingen door de fiscale spelregels vanaf 2014 steeds soberder.

Naar verwachting zullen de sociale partners daarom in 2013 nader in overleg treden om de invloed van de politieke ontwikkelingen op de huidige pensioenregelingen te bespreken. Zodra zicht is op een nieuwe pensioenregeling zal het pensioenfonds de uitvoering daarvan afstemmen met sociale partners en bij uitvoerbaarheid het ter hand nemen.

8. Communicatie

8.1 Samenvatting

In 2012 is veel aandacht gegeven aan voorlichtingssessies voor actieve deelnemers op de werklocaties en aan de pensioengerechtigden. Daarnaast zijn veel inspanningen verricht voor het verder uitrollen van de website met onder meer Kwartaal Updates en reguliere nieuwsberichten. Er is veel aandacht besteed aan het actueel houden van de website in relatie tot bestuurssamenstelling, formulieren en documenten.

8.2 Beleid

Het bestuur streeft naar heldere en tijdige communicatie met deelnemers.

Om dit op structurele basis te realiseren heeft Stichting Pensioenfonds SCA hiertoe in 2011 een nieuwe website ontwikkeld. In 2012 is veel aandacht besteed om deze optimaal in te richten. Extra aandachtspunten waren het actueel maken en houden van bestuurszaken, formulieren en documenten en periodieke voortgangsrapportages via bijvoorbeeld Kwartaal Updates.

De website biedt uitgebreide, actuele en tijdige informatie (niet limitatief) over:

- Inzicht in eigen pensioensituatie via een gesloten website via een individueel wachtwoord
- Informatie over pensionering en individuele planning daarvan via de *Pensioenplanner*;
- De pensioenregelingen;
- Veel gestelde vragen;
- Informatie over de financiële positie van het fonds;
- Organisatie van het fonds;
- Nieuwsberichten over pensioenissues en het fonds;
- Bundeling van documenten als formulieren, regelingen, jaarverslagen, nieuwsberichten, teksten Absorber en Vizier, etc.

Het bestuur wordt geïnformeerd over het gebruik van de website. Het is verheugd dat er een duidelijke toename is waar te nemen.

Naast de website streeft het bestuur naar uitbreiding van mondelinge communicatie. De volgende voorlichting is in 2012 verzorgd door de directie/bestuur van het fonds:

- Spreekuur door de directie;
- Presentatie (C)OR van SCA Hygiene Products;
- Presentatie HR, Hoogezand;
- Diverse voorlichtingssessies voor actieve deelnemers in Tilburg en Eerbeek (6x), opkomst circa 300 werknemers;
- Voorlichtingssessie voor pensioengerechtigden (opkomst circa 90 personen).

In 2012 is een crisisplan opgenomen in de ABTN van het fonds.

Betreffende communicatie zijn er tal van wettelijke vereisten, zoals bijvoorbeeld de individuele communicatie rondom de toegekende indexatie (via individuele 'indexatiebrieven'). Samen met de administrateur AZL wordt deze wettelijke communicatie uitgevoerd.

In 2012 hebben sociale partners van SCA Hygiene een tijdelijke regeling afgesproken voor wat betreft aanpassing van de opbouw. Het pensioenfonds heeft de deelnemers van Ring H per individuele brief voorgelicht. De aanpassing van het reglement is gerealiseerd via een Nota van Wijziging welke op de website is opgenomen.

De directie is in doorlopend overleg met AZL om de communicatie te verbeteren en uit te breiden.

8.3 Verwachtingen

Stichting Pensioenfonds SCA streeft naar het actueel houden en uitbreiden van de informatievoorziening van het fonds via de website.

Vanwege de ontwikkelingen bij de sponsor SCA/DS Smith voorziet het bestuur additionele voorlichtingen aan de stakeholders.

Het bestuur zal in 2013 haar communicatieplan aan de huidige praktijken van de uitvoering aanpassen.

In de maatschappij speelt een belangrijke discussie over het 'risico-appetijt' voor pensioenen. De centrale vraag is wat deelnemers aan pensioenzekerheid verwachten in relatie tot de kosten, het risicoprofiel van de beleggingen en de hoogte van het pensioen.

In het algemeen geldt dat, bij een bepaalde premie, een *zeker* pensioen duurder is en dus per saldo een lager pensioen zal opleveren dan een pensioen met een bepaalde onzekerheid maar wel een grotere kans op een hoger pensioen. De balans hierin is een belangrijk vraagstuk voor de inrichting van toekomstige regelingen en de huidige uitvoering.

Voor zowel de sociale partners, die in bespreking zijn over een toekomstbestendige regeling, alsook voor het pensioenfonds is dit van belang. Ook de Visitatie Commissie geeft een aanbeveling voor het voeren van deze discussie. Het bestuur gaat zich oriënteren op het uitvoeren van deze dialoog, met mogelijk al een resultaat in 2013.

9. Premie-, Franchise- en Indexatiebeleid

9.1 Premiebeleid Ring H

Het pensioenfonds heeft de (totale)pensioenpremie voor de thans geldende pensioenregelingen per 1 januari 2012 vastgesteld op 21,4% van de salarissom. In 2012 is echter gebleken dat deze premie niet opgebracht kon worden door sociale partners. Ingaande vanaf 1 juni 2012 zijn sociale partners een tijdelijke aanpassing van de regeling overeengekomen (verlaging van het opbouwpercentage van 1,75% tot 1,54%, zijnde het actuariële equivalent van de 2%-punt premieverhoging van 1 januari 2012) die geldt tot 31 december 2013. Het pensioenfonds heeft hierover gecommuniceerd met de deelnemers en een Nota van Wijziging opgesteld voor het reglement. Deze is inzichtelijk op de website van het pensioenfonds.

Deze tijdelijke regeling is van kracht voor alle aangesloten SCA ondernemingen behalve voor Interforest Terminal Rotterdam B.V.. Deze onderneming betaalt vanaf 1 januari 2012 een premie van 21,4% en het opbouwpercentage is ongewijzigd gebleven op 1,75%. Het historisch premieverloop voor de overige SCA ondernemingen is als volgt:

Stichting Pensioenfonds SCA

Pensioenpremie Ring H* (% salarissom)

	2012		2011	2010-2006
	1 juni-31 dec	1 jan-31 mei		
Basisregeling	14,7%	16,6%	14,6%	13,8%
Overgangsregeling	1,9%	2,0%	2,0%	2,6%
Beschikbare Premiereregeling	2,8%	2,8%	2,8%	3,0%
Totaal	19,4%	21,4%	19,4%	19,4%

* Geldt niet voor Interforest Terminal Rotterdam BV, voor toelichting zie tekst hierboven

De ondernemingen zijn verantwoordelijk voor de (fysieke) betaling van de premie aan het pensioenfonds. De verdeling van de premie tussen werkgever en werknemers is de verantwoording van de sociale partners. De totale premie in 2012 is betaald door de ondernemingen, er was geen premiebijdrage van de werknemers.

De methodiek voor bepaling van de premie van de (aangesloten) onderneming(en) is vastgelegd in artikel 4 van de uitvoeringsovereenkomst (per 1 januari 2009) met het pensioenfonds. De aangesloten SCA ondernemingen (zie ook pagina 5 van dit jaarverslag) hebben ieder hun eigen uitvoeringsovereenkomst, met mogelijk specifieke, afwijkende bepalingen. De uitvoeringsovereenkomsten worden niet jaarlijks aangepast aan bestuursbesluiten over premieniveaus. Onderstaande weergave van artikel 4 is de uitvoeringsovereenkomst van SCA Hygiene Products Zeist B.V. met het pensioenfonds en geeft de stand aan per 1 januari 2009.

1. De door de vennootschap verschuldigde jaarbijdrage voor de pensioenregeling voor 55-plussers en het gedeelte van de pensioenregeling voor 55-minners dat betrekking heeft op een uitkeringsovereenkomst, wordt vastgesteld op basis van de volgende uitgangspunten.
 - a. De bijdrage bedragen voor elke deelnemer minimaal de kostendeekkende premie. Voor 2010 is deze vastgesteld op 13,8% van het pensioengevende salaris zoals vastgelegd in de reglementen.
 - b. Voor ieder volgend jaar is de bijdrage afhankelijk van de geschatte dekkingsgraad per 31 december van het voorgaande jaar, zijnde het quotiënt van de marktwaarde van de beleggingen vermindert met de kortlopende schulden enerzijds en de voorziening pensioenverplichtingen, berekend volgens de grondslagen van de Stichting, zoals vastgelegd in de ABTN, anderzijds.

- Indien de geschatte dekkingsgraad lager is dan 105% stort de werkgever binnen een jaar bij tot 105%.
 - Indien de geschatte dekkingsgraad beneden de vereiste dekkingsgraad op grond van het Financieel Toetsingskader ligt (buffergrens), wordt de premie het volgende jaar maximaal 2%-punt hoger.
 - Indien de geschatte dekkingsgraad 20%-punt boven de vereiste dekkingsgraad op grond van het Financieel Toetsingskader ligt (buffergrens), kan de premie met maximaal 2%-punt verlaagd worden; de premie zal echter niet lager zijn dan de kostendeekkende premie.
 - Indien de geschatte dekkingsgraad 30%-punt boven de vereiste dekkingsgraad op grond van het Financieel Toetsingskader ligt (buffergrens), rekening houdend met de premierestitutiegrens zoals gedefinieerd in de Pensioenwet, kan de vennootschap verzoeken het bedrag boven deze grens te restitueren.
 - Indien in de loop van het jaar blijkt dat de premie op basis van de werkelijke dekkingsgraad per 31 december van het voorgaande jaar afwijkt van de premie die is vastgesteld op basis van de geschatte dekkingsgraad per dezelfde datum, wordt de premie voor het lopende jaar alsnog vastgesteld op basis van de werkelijke dekkingsgraad per 31 december van het voorgaande jaar.
 - Indien in de loop van het jaar blijkt dat de geschatte dekkingsgraad op enig moment in het jaar lager is dan 105%, zal op dat moment bekeken worden of aanpassing van de bijdrage noodzakelijk is.
- c. Deze methodiek wordt iedere 3 jaar door de vennootschap en de stichting gezamenlijk geëvalueerd, te beginnen met de bijdrage voor 2012. Indien in een situatie van een eventueel herstelplan blijkt dat op basis van deze methodiek het beoogde doel uit het herstelplan niet bereikt kan worden, is het mogelijk deze methodiek ter discussie te stellen.
2. De door de vennootschap verschuldigde jaarbijdrage voor de Flexibel Prepensioen 55-plussers bedraagt 3% van het pensioengevende salaris zoals vastgelegd in het bijbehorende reglement. De door de vennootschap verschuldigde jaarbijdrage voor het gedeelte van de pensioenregeling 55-minners dat betrekking heeft op een premieovereenkomst, is gelijk aan het leeftijdsafhankelijk percentage van de pensioengrondslag plus een vast bedrag conform de staffel uit het desbetreffende pensioenreglement.
 3. Daarnaast betaalt de vennootschap een zodanige additionele bijdrage voor uitvoering van de overgangsmaatregelen zoals opgenomen in de reglementen en vastgelegd in de geldende met de vakverenigingen overeengekomen collectieve arbeidsovereenkomst. Voor 2009 bedraagt deze additionele bijdrage voor iedere deelnemer 5,6% van het pensioengevende salaris zoals vastgelegd in de reglementen, vermindert met de bijdrage zoals gedefinieerd in lid 2 van dit artikel. De additionele bijdrage wordt eens per vijf jaar getoetst. Indien blijkt dat de bijdrage niet toereikend is, zal de vennootschap in overleg treden met de vakverenigingen om tot nadere afspraken te komen.
 4. De vennootschap is de in lid 1 t/m 3 bedoelde premie verschuldigd aan de Stichting.

9.2 Premiebeleid Ring P

De (totale)pensioenpremie voor de thans geldende pensioenregelingen is per 1 januari 2012 vastgesteld op 26,26% van de salarissom. Vanaf 2006 is de totale premie ongewijzigd gebleven. De methodiek voor bepaling van de premiehoogte is vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen de ondernemingen en het pensioenfonds. De premie wordt opgebracht door zowel de ondernemingen als door de werknemers volgens afspraken tussen sociale partners. De overname van SCA Packaging door DS Smith vanaf 1 juli 2012 heeft geen invloed gehad op de premiestelling en betalingen. Het historisch verloop van de pensioenpremie is als volgt:

Pensioenpremie Ring P (% salarissom)

	2012	2011	2010-2006
Basisregeling	19,30%	17,30%	16,50%
Overgangsregeling	3,86%	5,86%	6,66%
Beschikbare Premieregeling	3,10%	3,10%	3,10%
Totaal	26,26%	26,26%	26,26%

De methodiek voor bepaling van de premie door de (aangesloten) onderneming(en) is vastgelegd in artikel 4 van de uitvoeringsovereenkomst (per 1 januari 2007) met het pensioenfonds. De uitvoeringsovereenkomst is niet aangepast aan de nieuwe situatie voor na de overname. Juridisch zijn de SCA B.V.'s overgegaan in de DS Smith B.V.'s door naamwijzigingen met aangesloten ondernemingen als weergegeven op pagina 5 van dit jaarverslag.

De uitvoeringsovereenkomsten worden niet jaarlijks aangepast aan bestuursbesluiten over premieniveaus. Onderstaande weergave van artikel 4 is de uitvoeringsovereenkomst van DS Smith Packaging Nederland B.V. met het pensioenfonds en geeft de stand aan per 1 januari 2007. De genoemde SCA ondernemingen moeten worden gelezen als de genoemde DS Smith ondernemingen op pagina 5.

1. De door de vennootschap verschuldigde jaarbijdrage voor de pensioenregeling voor deelnemers geboren vóór 1 januari 1950 en het gedeelte van de pensioenregeling voor deelnemers geboren op of na 1 januari 1950 en deelnemers in dienst op of na 1 januari 2006 dat betrekking heeft op een uitkeringsovereenkomst, wordt vastgesteld op basis van de volgende uitgangspunten.
 - a. Voor het jaar 2007 is de bijdrage als volgt:
 - Voor de deelnemers die werkzaam zijn bij SCA Packaging Benelux B.V. en SCA Recycling Nederland B.V. is de bijdrage voor elke deelnemer 16,5% van het pensioengevende salaris zoals vastgelegd in de reglementen.
 - Voor de deelnemers die werkzaam zijn bij SCA Packaging Barneveld B.V. is de bijdrage voor elke deelnemer 15,5% (16,5% minus een tijdelijke aftrek van 1%-punt tot uiterlijk 1 juli 2008) van het pensioengevende salaris zoals vastgelegd in de reglementen.
 - b. Voor ieder volgend jaar is de bijdrage afhankelijk van de geschatte dekkingsgraad per 31 december van het voorgaande jaar, zijnde het quotiënt van de marktwaarde van de beleggingen vermindert met de kortlopende schulden enerzijds en de voorziening pensioenverplichtingen, berekend volgens de

grondslagen van de Stichting, zoals vastgelegd in de ABTN, anderzijds.

- Indien de geschatte dekkingsgraad lager is dan 105% stort de werkgever binnen een half jaar vanaf het moment van vaststelling bij tot 105%.
 - Indien de geschatte dekkingsgraad beneden de vereiste dekkingsgraad op grond van het Financieel Toetsingskader ligt (buffergrens), wordt de premie het volgende jaar maximaal 2%-punt hoger, echter minimaal tot het niveau van de kostendekkende premie.
 - Indien de geschatte dekkingsgraad 20%-punt boven de vereiste dekkingsgraad op grond van het Financieel Toetsingskader ligt, wordt de premie het volgende jaar met maximaal 2%-punt lager.
 - Indien de geschatte dekkingsgraad 30%-punt boven de vereiste dekkingsgraad op grond van het Financieel Toetsingskader ligt, kan de vennootschap het bestuur van de Stichting om een premiekorting verzoeken zodanig dat de dekkingsgraad minimaal gelijk blijft aan deze grens.
 - Voorwaarde hierbij is dat bij een dekkingsgraad onder de premiekortingsgrens zoals gedefinieerd in de Pensioenwet, de bijdrage altijd minimaal gelijk is aan de kostendekkende premie.
- c. Deze methodiek wordt jaarlijks door de vennootschap en de stichting gezamenlijk geëvalueerd. Indien in de situatie van een eventueel herstelplan blijkt dat op basis van deze methodiek het beoogde doel uit het herstelplan niet bereikt kan worden, is het mogelijk deze methodiek ter discussie te stellen.
 2. De door de vennootschap verschuldigde jaarbijdrage voor de flexibele prepensioenregeling voor deelnemers geboren vóór 1 januari 1950 en in dienst op 31 december 2005 en voor het gedeelte van de pensioenregeling voor deelnemers geboren op of na 1 januari 1950 en deelnemers in dienst op of na 1 januari 2006 dat betrekking heeft op een premieovereenkomst, is opgenomen in de bijlage van deze uitvoeringsovereenkomst.
 3. Daarnaast betaalt de vennootschap een zodanige additionele bijdrage voor uitvoering van de overgangsmaatregelen zoals opgenomen in de reglementen en vastgelegd in de geldende met de vakverenigingen overeengekomen collectieve arbeidsovereenkomst. De additionele bijdrage is eveneens in de bijlage bij deze uitvoeringsovereenkomst opgenomen. De additionele bijdrage wordt eens per vijf jaar getoetst. Indien blijkt dat de bijdrage niet toereikend is, zal de vennootschap in overleg treden met de vakverenigingen om tot nadere afspraken te komen.
 4. De vennootschap is de in lid 1 t/m 3 bedoelde premie verschuldigd aan de Stichting. De deelnemer is zijn aandeel in de premie verschuldigd aan de vennootschap. De vennootschap is verplicht om de jaarlijkse bijdrage 12 gelijke termijnen op het salaris van de deelnemer in te houden.

9.3 Kostendekkende, gedempte en ontvangen premie 2012

De pensioenwet schrijft voor dat de ontvangen premie in beginsel tenminste gelijk dient te zijn aan de conform de ABTN vastgesteld gedempte premie. Ook wordt door de actuaris een vergelijking gemaakt met het niveau van de kostendekkende premie. In 2012 waren de premies als volgt:

Stichting Pensioenfonds SCA Ontvangen-, gedempte- en kostendekkende premie 2012 in euro miljoen

	Ring H	Ring P
Ontvangen premie	11,7	8,9
Gedempte kostendekkende premie	9,1	6,2
Kostendekkende premie	12,2	8,7

De actuaris is van mening dat de ontvangen premies voor zowel Ring H als P toereikend zijn.

9.4 Franchisebeleid

De aanpassingen van de franchises bij beide ringen heeft plaatsgevonden conform de in de pensioenreglementen vastgelegde indexen en aanvullende bestuursbesluiten daaromtrent. Alle franchises per 1 januari 2012 waren hoger dan het fiscaal toegestane minimumbedrag:

Stichting Pensioenfonds SCA Franchises per 1 januari 2012 in euro

	Ring H	Ring P
Middelbaar regeling	17.508	17.187
Eindloonegeling Ring H	21.302	-
Eindloonegeling Ring P Benelux	-	22.607
Eindloonegeling Ring P Barneveld	-	16.057

9.5 Voorwaardelijk indexatiebeleid

De ringen kennen voor hun voorwaardelijk geïndexeerde middelbaarregelingen (vanaf 2006) een voorwaardelijk indexatiebeleid waarbij, afhankelijk van de financiële positie, jaarlijks per 1 januari indexaties kunnen worden verleend. De indexatieverlening wordt toegepast per deelnemersgroep. Voor Ring H en P zijn dit de groepen (1) de (actieve)deelnemers, (2) de pensioengerechtigden en de gewezen deelnemers en (3) de prepensioeners.

Bij Ring H is er geen bestemmingsreserves voor indexatie. Bij Ring P is er een bestemmingsreserve voor financiering van de voorwaardelijke indexatieregeling voor de *actieve* deelnemers. Bij Ring P is er geen indexatiereserve voor de pensioengerechtigden en gewezen deelnemers en prepensioeners.

De referentie-indexen en bepaling rondom de voorwaardelijkheid zijn vastgesteld in de uitvoeringsovereenkomsten, reglementen en ABTN's van de ringen en zijn als volgt:

Stichting Pensioenfonds SCA Voorwaardelijk indexatiebeleid

	Ring H	Ring P
Indexatie (actieve) deelnemers	Gewogen gemiddelde CAO loonstijging	CAO loonstijging
Indexatie pensioengerechtigden en (gewezen) deelnemers	CPI, afgeleid, alle huishoudens, okt-okt	2/3 CPI, afgeleid alle huish. dec-dec
Indexatie pre-pensioeners	Idem pensioengerecht.	CAO loonstijging per datum jaar
Bepaling voorwaardelijkheid	Geen indexatie indien dekkingsgraad lager is dan 110% einde boekjaar. Indien DG hoger dan 110%, kan bestuur besluiten toe te kennen indexatie	Geen indexatie indien dekkingsgraad lager is dan vereist eigen vermogen (DNB buffer) einde boekjaar. Indien DG hoger is, indexatie mogelijk
Inhaalindexatie	Mogelijk tot max 5 jr	Mogelijk tot max 5 jr

De opgebouwde pensioenen zijn vanaf 2006 voor de deelnemers als volgt geïndexeerd:

Stichting Pensioenfonds SCA Indexatie (actieve) deelnemers

per 1-jan	Ring H			Ring P		
	index	toekenning %	indexatie	index	toekenning %	indexatie
2006	1,25%	100%	1,25%	1,50%	100%	1,50%
2007	1,80%	100%	1,80%	1,00%	110%	1,10%
2008	1,90%	100%	1,90%	2,00%	100%	2,00%
2009	3,40%	0%	0%	3,50%	0%	0%
2010	3,04%	50%	1,52%	3,25%	0%	0%
2011	1,25%	0%	0%	1,00%	0%	0%
2012	1,97%	0%	0%	2,25%	0%	0%

Pensioengerechtigden en gewezen deelnemers hebben vanaf 2006 de volgende indexaties ontvangen:

Stichting Pensioenfonds SCA Indexatie pensioengerechtigden en gewezen deelnemers

per 1-jan	Ring H			Ring P		
	index	toekenning	indexatie	2/3index	toekenning	indexatie
2006	1,45%	161%	2,335%	0,90%	111%	1,0%
2007	1,25%	171%	2,135%	1,10%	136%	1,5%
2008	1,50%	100%	1,5%	1,00%	160%	1,6%
2009	2,53%	0%	0%	1,00%	0%	0%
2010	0,40%	50%	0,2%	0,68%	0%	0%
2011	1,38%	0%	0%	1,15%	0%	0%
2012	2,33%	0%	0%	1,41%	0%	0%

Voor de prepensioeners zijn de ingegane pensioenen vanaf 1 januari 2006 als volgt geïndexeerd:

Stichting Pensioenfonds SCA Indexatie prepensioeners

per 1-jan	Ring H			Ring P		
	index	toekenning	indexatie	index	toekenning	indexatie
2006	1,45%	161%	2,335%	1,50%	100%	1,5%
2007	1,25%	171%	2,135%	1,50%	100%	1,5%
2008	1,50%	100%	1,5%	4,00%	100%	4,0%
2009	2,53%	0%	0%	3,25%	100%	3,25%
2010	0,40%	50%	0,2%	1,00%	0%	0%
2011	1,38%	0%	0%	2,25%	0%	0%
2012	2,33%	0%	0%	2,00%	0%	0%

Toelichting op bovenstaande tabellen:

In februari 2012 heeft het bestuur van Stichting Pensioenfonds SCA besloten op basis van de dekkingsgraden van betreffende ringen per ultimo 2011

(Ring H: 105,0% (lager dan 110%); Ring P 105,0%, lager dan vereiste dekkingsgraad van 110,6%) geen indexatie toe te kennen aan alle deelnemersgroepen per 1 januari 2012.

10. Risicobeheersing

Het bestuur heeft de risico's van het fonds geanalyseerd en een beschrijving hiervan opgenomen in de ABTN. Conform de circulaire van DNB heeft het bestuur in mei 2012 een crisisplan opgenomen in de ABTN.

Naast de bestaande risicocategorieën kent de Multi-opf ook beheersmaatregelen voor de uitvoering van strikte 'ringfencing'. Dit is het gescheiden houden van rechten en verplichtingen en/of activa en passiva maar ook de organisatie van deze ringfencing in relatie tot vermogensbeheer en administratie. In dit hoofdstuk worden mede de beheersmaatregelen voor deze ringfencing toegelicht.

De risicocategorieën zijn op hoofdlijnen:

1. Bestuurlijke risico's
2. Financiële risico's, waaronder vermogensbeheer
3. Verzekeringstechnisch risico
4. Risico's op uitbesteding
5. Operationele risico's
6. Juridische risico's
7. Ringfencing

Beheersing van deze risico's is geregeld in uitvoeringsovereenkomsten, statuten, pensioenreglementen, contracten, service level agreements, rapportage-eisen en verantwoording aan deelnemers, toezichthouders en overige stakeholders. In samenspraak met externe deskundigen heeft het bestuur beleid geformuleerd om de risico's op bovengeformuleerde zeven risicocategorieën afdoende te waarborgen.

1. Bestuurlijke risico's

Goed bestuur, of te wel 'governance', is cruciaal om een organisatie goed, efficiënt en verantwoord aan te sturen. Vanuit de maatschappij is er veel aandacht voor dit onderwerp. Voor pensioenfondsen is de governance-discussie geconcretiseerd in de Principes voor Goed Pensioenfondsbestuur (PGF). Deze principes zijn door de Stichting van de Arbeid opgesteld en in de Pensioenwet opgenomen.

In de praktijk is een belangrijk bestuurlijk risico bij een pensioenfonds het potentiële gebrek aan continuïteit in uitvoering en deskundigheid om professionele dienstverleners aan te (kunnen) sturen. Het bestuur van het pensioenfonds heeft dit belangrijke aandachtspunt ondervangen door de inrichting van een pensioenfondsdirectie, bestaande uit fulltime medewerker, zijnde een niet-bestuurslid. De directie van het fonds wordt momenteel bemand door een directeur-secretaris.

In termen van governance betekent dit dat het bestuur zich meer kan concentreren op haar beleidstaken en de vaststelling daarvan. De pensioenfondsdirectie legt verantwoording af aan het bestuur en houdt intensief

controle op uitvoering, risicobeheer, advisering, en verantwoording. Het mandaat van de pensioenfondsdirectie is vastgelegd in een 'Reglement Pensioenfondsdirectie/Directeur-secretaris'. Dit model is formeel vastgelegd sinds september 2009 en herzien per 31 december 2010 maar heeft als zodanig gefunctioneerd sinds de aanstelling van de directeur-secretaris per 1 november 2007. Dit governance model functioneert naar verwachting.

Belangrijke aandachtspunten van Goed Pensioenfondsbestuur zijn zorgvuldig bestuur, deskundigheid, communicatie, openheid, intern toezicht en verantwoording. Op al deze deelgebieden heeft het bestuur maatregelen genomen conform bepalingen en aanbevelingen vanuit de toezichthouder en pensioenkeuzes. Nieuwe ontwikkelingen, vanuit de wetgever/toezichthouder en of maatschappij worden pro-actief geadresseerd.

In 2012 heeft het bestuur een zelfevaluatie uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat het bestuur aan de deskundigheids- en competentie-eisen voldoet. Enkele praktische verbeterpunten zijn benoemd die thans worden uitgevoerd.

2. Financiële risico's, waaronder vermogensbeheer

De belangrijkste financiële risico's van een pensioenfonds zijn de risico's verbonden met het beheer van het pensioenvermogen. Het bestuur van het pensioenfonds geeft hoge prioriteit aan analyse en beheersing van deze risico's.

De uitgangspunten voor het vermogensbeheer zijn vastgelegd met behulp van de ALM-Studie en het daaruit voortvloeiende (strategisch) beleggingsbeleid. Het strategische beleggingsbeleid vormt de basis van het beleggingsplan dat elk jaar opnieuw wordt vastgesteld voor het opvolgende jaar.

Fiduciair vermogensbeheerder Mn-Services neemt voortdurend extra stappen om de kwantitatieve analyse van de (beleggings)risico's en de rapportage daarover te verbeteren. De volgende risico's staan centraal:

1. Balansrisico.
2. Renterisico.
3. Inflatierisico.
4. Valutarisico.
5. Kredietrisico.
6. Concentratierisico.
7. Weging portefeuille.
8. Illiquiditeits- en liquiditeitsrisico
9. Tegenpartijrisico.

Ad 1. Balansrisico

Vanuit de doelstelling van het pensioenfonds is de ontwikkeling van de dekkingsgraad zeer relevant. Een belangrijk uitgangspunt is dat het beleid aansluit bij het gewenste risico-rendementsprofiel van de pensioenarbeidsvoorwaarden en het pensioenreglement. Een maatstaf hiervoor is de tracking error. Dit is de verwachte beweeglijkheid van de waarde van de beleggingen *ten opzichte van* de (nominale) voorziening pensioenverplichtingen en wordt ook wel balansrisico genoemd. Het bestuur heeft tot heden geen limieten voor het balansrisico vastgesteld. De belangrijkste componenten voor ontwikkeling van het balansrisico zijn:

1. de samenstelling van de portefeuille;
2. de volatiliteit van de beleggingen;
3. correlaties- en verandering in de onderlinge samenhang van de beleggingen en
4. verplichtingen, veranderingen in het renteniveau en rentegevoeligheid van de pensioenverplichtingen waaraan het balansrisico wordt afgemeten.

In 2012 is het balansrisico voor Ring H toegenomen van 11,3% tot 12,9%. Die van Ring P is toegenomen van 10,3% tot 11,5%. Voor toelichting zie hoofdstuk vermogensbeheer. Analyse toont aan dat bovengenoemde categorieën 1 en 2 hebben geleid tot een toename en de categorieën 3 en 4 tot een afname van de, per saldo, gestegen balansrisico's.

Ad 2. Renterisico

Het renterisico geeft de mogelijke impact op de dekkingsgraad als gevolg van een verandering in de waarde van vastrentende beleggingen en van de pensioenverplichtingen door veranderingen in de marktrente weer.

Het fonds heeft beleid geformuleerd om de looptijd en de rentegevoeligheid op elkaar af te stemmen middels zogenaamde 'renteswaps'. Dit beleid is opgenomen in het beleggingsplan. Deze renteswaps worden uitgevoerd door de fiduciair vermogensbeheerder en hier wordt conform bepalingen in de Service Level Agreement over gerapporteerd. De renteswap dekt voor een deel het renterisico af.

De feitelijke renteafdekking afgezet tegen de nominale renteafdekking van de verplichtingen bedroeg eind 2012 voor Ring H 46,7% en voor Ring P 47,0%. In Hoofdstuk 6 Vermogensbeheer wordt het betreffende beleid van 2012 toegelicht. Voor de berekening van de feitelijke renteafdekking is uitgegaan van de beleggingen die onderdeel uitmaken van de matching portefeuille exclusief liquiditeiten. Mn-Services heeft tevens een analyse gemaakt van de impact van een renteschok van 1%-punt op de dekkingsgraad.

Stichting Pensioenfonds SCA						
Effect renteschok 1%-punt op dekkingsgraad Ring H/P						
	Ring H			Ring P		
Renteschok	0%	1%	-1%	0%	1%	-1%
Dekkingsgraad	107%	116%	100%	106%	114%	100%

In 2012 is de rente zeer volatiel geweest en heeft de dekkingsgraden van beide ringen aanzienlijk beïnvloed.

Ad 3. Inflatierisico

Inflatie vormt een risico voor pensioenfondsen omdat zij veelal een ambitie hebben om pensioentoezeggingen te indexeren. Daarbij werkt de ontwikkeling van de inflatietermijnstructuur op twee manieren door in de balans van een pensioenfonds. De waarde van de reële verplichtingen worden beïnvloed door de ontwikkeling van de inflatieverwachting. Maar ook de waardeontwikkelingen van de beleggingen in inflatiegerelateerde producten zoals (inflatie)obligaties en inflatieswaps zijn afhankelijk van de ontwikkeling van de inflatietermijnstructuur.

Het inflatierisico kan deels worden opgevangen door diversificatie. In aanvulling hierop kan het risico worden gehedged door het gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals opties en futures. Vooralnog heeft het bestuur nog geen directe afdekking van dit risico gerealiseerd, wel indirect via haar beleggingen in bijvoorbeeld zakelijke waarden.

Ad 4. Valuta

Koersschommelingen in valuta's kunnen worden gebruikt om rendement op te halen. Echter, het bestuur heeft ervoor gekozen hier geen beleid op te formuleren anders dan het afdekken van deze valutaschommelingen. De valutarisico's van de Amerikaanse dollar, de Japanse yen en het Britse pond van de beleggingen zijn van januari tot mid december 2012 volledig afgedekt geweest. Vanaf mid-december 2012 is dat afdekking van de dollar verlaagd naar 75%.

Ad 5. Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Voor het pensioenfonds betreft dit voornamelijk de beleggingen in obligaties. Het kredietrisico wordt beperkt door spreiding van de vastrentende waarden naar regio's, creditrating van tegenpartijen en de sector.

De zogenaamde creditspread is een handige maatstaf voor het kredietrisico en geeft de opslag aan die de markt vraagt boven de risicovrije rente. Des te hoger deze opslag, des te hoger de markt het kredietrisico op een partij beoordeelt en des te hoger de vergoeding (de spread) is die de markt wil ontvangen voor het nemen van dit risico. Zo is de creditspread voor langlopende obligaties bijna 0 en van de bedrijfsobligaties 1,5%. De ratingklassen van de vastrentende waarden per ultimo zijn:

Stichting Pensioenfonds SCA

Ratingsklassen vastrentende waarden

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
AAA	56%	68%	56%	70%
AA	9%	13%	8%	9%
A	15%	8%	16%	13%
BBB	16%	9%	16%	7%
Lager dan BBB	4%	2%	4%	1%
Geen rating	0%	0%	0%	0%

Ad 6. Concentratierisico

Grote beleggingsposten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balans totaal uitmaakt. Het grootste concentratierisico bij Ring H is de portefeuille Nederlandse obligaties (19% van de vastrentende waarden) en bij Ring P de portefeuille Duitse staatsobligaties (circa 17,5%) van de vastrentende waarden.

Ad 7. Weging portefeuille

Het bestuur heeft beleid gemaakt voor de weging van de beleggingsklassen in de portefeuille. De feitelijke weging van de beleggingen dienen binnen grenzen te vallen. Dit is voor zowel Ring H als P het geval.

Ad 8. Illiquiditeit- en liquiditeitsrisico

Illiquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waaronder het fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Zowel bij Ring H als Ring P is dit risico zeer gering. Het percentage illiquide beleggingen van de totale portefeuille van Ring H bedroeg slechts 2,9% en bij Ring H 3,1%.

Het liquiditeitsrisico is het risico dat op korte termijn er onvoldoende liquide middelen zijn om het onderpand van derivaten (zoals de rente-afdekking als valuta-afdekking) in stress-scenario's op te vangen. Analyses tonen aan dat dit risico bij beide ringen gering is.

Ad 9. Tegenpartijrisico

Dit is het risico dat een tegenpartij niet meer aan zijn verplichtingen jegens het pensioenfonds kan voldoen. De belangrijkste tegenpartijen hierbij zijn de financiële instellingen waarmee derivaten contracten zijn afgesloten en partijen waarmee cash management wordt uitgevoerd. *Derivaten*: beide ringen hebben derivaten afgesloten met 'tegenpartijen'. Marktontwikkelingen kunnen leiden dat de ringen onderpand aan deze tegenpartijen moet kunnen bieden, maar ook omgekeerd. De tegenpartijen dienen daarom ook voldoende kredietwaardig te zijn. De ringen hanteren het beleid om alleen met tegenpartijen voor derivatenposities te werken die een minimale rating hebben van A1. Het bestuur krijgt op kwartaalbasis inzicht in de uitstaande posities (onderpanden) en rating van de tegenpartijen.

Cash management: Het uitzetten van kredietgelden omvat naast liquiditeiten in de portefeuille ook het eventuele cash onderpand zoals gestort is door tegenpartijen uit hoofde van de derivatenpositie met een onderliggende positieve marktwaarde. De partijen waarbij liquiditeiten worden uitgezet moeten voldoen aan strikte interne (Mn-Services) riskmanagement richtlijnen, waaronder kredietwaardigheidstoetsen. Op basis van gestelde parameters wordt per tegenpartij een gescheiden limiet gesteld, bijvoorbeeld hoe beter de kredietwaardigheid, hoe hoger de limiet.

3. Verzekeringstechnisch risico

Naast de financiële risico's staat het fonds bloot aan verzekeringstechnische risico's, waarvan het langlevensrisico het belangrijkste is. Andere verzekeringstechnische risico's zijn kortlevensrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico.

Bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen worden prudente veronderstellingen gehanteerd waaronder leeftijdscorrectiefactoren alsmede toekomstige verbetering van de levensverwachting. Het fonds hanteert per 31 december 2011 de AG prognosetafels 2010-2060 (startjaar 2012) met 1 jaar leeftijdsterugstelling zowel voor mannen als vrouwen. In 2012 is er een analyse uitgevoerd naar de ervaringssterfte en zijn nieuwe prognosetafels geïntroduceerd. De dekkingsgraden van Ring H en P zijn reeds vanaf november 2012 berekend op basis van deze nieuwe ervaringsterfte en prognosetafels.

Het fonds heeft vanaf 1 januari 2012 de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid herverzekerd via Delta Lloyd Levensverzekering N.V. Het bestuur is van mening dat deze risico's voor het fonds zijn geminimaliseerd.

4. Risico op uitbesteding

Het bestuur heeft onder behoud van zijn verantwoordelijkheid een aantal werkzaamheden structureel uitbesteed. De uitbesteding van werkzaamheden aan een derde partij heeft tot gevolg dat het bestuur geen directe gezagsverhouding heeft met de personen die bij de derde partij feitelijk en dagelijks zijn belast met de uitvoering van die werkzaamheden.

Bij alle uitbestedingsactiviteiten conformeert het fonds zich volledig aan de regelgeving van DNB op het gebied van uitbesteding. Het fonds beschikt over iedere extern uit te voeren activiteit over een uitbestedingsovereenkomst (contract) die voldoet aan het bij krachtens artikel 34 van de Pensioenwet bepaalde.

In voorkomende gevallen worden met de uitvoerende organisatie nadere afspraken omtrent processen, informatieverschaffing en te leveren diensten vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA). In een SLA worden tenminste ook afspraken vastgelegd over de administratieve organisatie, de autorisatie en procuratiesystemen en de interne controle van de uitvoerende organisatie.

De twee belangrijkste dienstverleners van het fonds, AZL en Mn-Services geven jaarlijks een ISAE 3402 verklaring af, een standaard voor kwaliteit voor bedrijfsvoering. Bovenop bovengenoemde inrichting van de controle op de dienstverleners houdt de directie van het fonds op dagbasis contact met de dienstverleners en ziet er op toe dat de diensten naar het gewenste niveau worden geleverd. Minimaal één keer per jaar wordt op de locatie

van de dienstverlener overleg gevoerd over de gang van zaken.

5. Operationele risico's

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het fonds beheerd door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de uitvoerende organisaties op gebied als interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen en dergelijke. Deze eisen worden doorlopend getoetst door de directie en periodiek door het bestuur.

6. Juridische risico's

Een pensioenfonds loopt het risico in rechte aangesproken te worden. Ten einde dit risico te beperken kan het fonds maatregelen treffen. Hieronder worden (niet limitatief) een voorbeeld gegeven van een viertal risicocategorieën waarmee het fonds te maken kan krijgen:

1. Niet voldoen van fondsstukken aan wettelijke bepalingen.
2. Geen invulling geven aan consistent beleid.
3. Niet of onvoldoende communiceren naar partijen en
4. Geen of geringe aansprakelijkheid nemen over slechte uitvoering van partijen die het fonds inhuurt.

Het pensioenfonds heeft tal van maatregelen genomen om deze risico's te minimaliseren:

- Het bestuur en de directie zien er op toe dat voor alle documentatie deze voldoen aan wettelijke en toezichthoudersverplichtingen en tijdigheid.
- Het bestuur en de directie zien er op toe dat besluitvorming consistent en goed gedocumenteerd plaatsvindt en verzorgt relevante communicatie daarover conform een communicatieplan.
- Contractuele afspraken en service level agreements met derde partijen en stringente monitoring en rapportage.
- Jaarlijkse controles door account, actuaris, verantwoordingsorgaan en rapportage aan toezichthouders; verantwoording aan deelnemers via website publicaties en of overige zoals jaarverslaggeving.

Het pensioenfonds heeft de bestuurdersaansprakelijkheid afgedekt door middel van een verzekering.

7. Ringfencing

De essentie van een Multi-opf is dat rechten en verplichtingen en/of activa en passiva gescheiden blijven en boekhoudkundig gescheiden worden verantwoord. De Pensioenwet bevat voor gescheiden vermogens hiervoor specifieke bepalingen. Deze scheiding van rechten en plichten, etc. per deelnemende ring binnen een Multi-opf wordt ook wel 'ringfencing' genoemd.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van deze ringfencing. Er is een risico dat indien deze ringfencing niet goed wordt ingebed in

contracten, uitvoering en controle, risico's van één ring kunnen overlopen naar de andere ring. In dat geval wordt niet voldaan aan de wettelijk bepalingen rondom de Multi-opf maar ook niet aan de verwachtingen van sociale partners, deelnemers en overige belanghebbenden. Het bestuur van Stichting Pensioenfonds SCA heeft op veel manieren de ringfencing ingebed in de organisatie en uitvoering. De belangrijkste maatregelen zijn:

1. Verankering van uitvoering ringfencing in de statuten van de stichting. Dit is gebeurd op meerdere niveaus. Zo wordt de opdracht tot ringfencing gedefinieerd aan het bestuur, maar ook wordt ook via een paritaire samenstelling van het bestuur de cultuur en voorwaarde gecreëerd om de uitvoering van de ringfencing te waarborgen. Deze statuten geeft het bestuur de opdracht te allen tijde en in welke omstandigheid dan ook ringfencing uit te voeren. Dit betekent ook dat indien maatregelen in de uitvoering voor ringfencing door omstandigheden tekort schieten, het bestuur met terugwerkende kracht de ringfencing alsnog dient uit te voeren.
2. Om de uitvoering van deze ringfencing te waarborgen, heeft het pensioenfonds contracten en afspraken gemaakt met relevante partijen als de vermogensbeheerder(s), administrateur en overige dienstverleners. De basis van deze contracten/aanspraken is de opdracht om uitvoering te geven aan vermogensbeheer, administratie etc. op basis van gescheiden beheer. Risico's bij dit beheer dienen per ring afgehandeld te worden betreffende in dit hoofdstuk behandelde risico's als financiële risico's, waaronder vermogensbeheer, verzekeringstechnisch risico's, risico's op uitbesteding daar waar van toepassing, operationele risico's en juridische risico's.
3. Met de vermogensbeheerder Mn-Services is een amendement op het contract opgesteld om de ringfencing te waarborgen. Aan de overige dienstverleners zijn instructies gegeven over waarborging van ringfencing in uitvoering en rapportages. Het bestuur ziet nauwlettend toe dat deze instructies worden uitgevoerd. Alle rapportages per ultimo verslaggevingsjaar, waaronder dit jaarverslag en de rapportages aan de toezichthouder DNB, zijn opgesteld als verantwoording per ring en daar waar noodzakelijk als geconsolideerd voor Stichting Pensioenfonds SCA.

11. Financiële positie van het fonds

11.1 Samenvatting

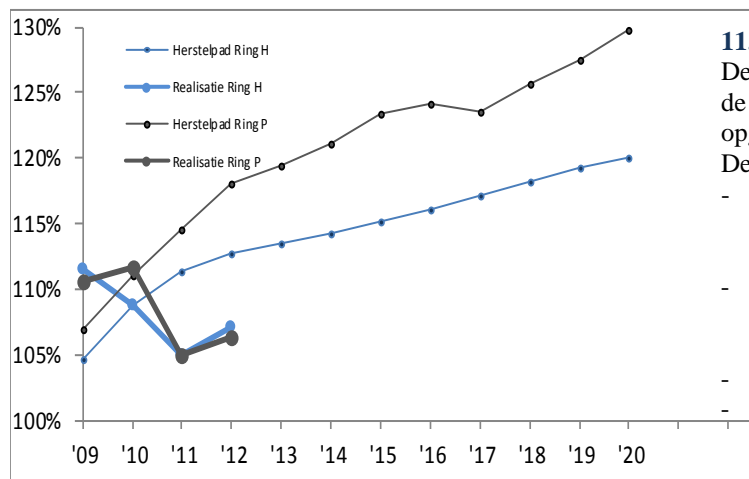
Beide ringen behaalde in 2012 een positief resultaat. De toename van de verplichtingen door daling van de rente samen met de uitkeringen waren lager dan de opbrengsten van de beleggingen en de premiebijdragen.

Stichting Pensioenfonds SCA				
Financiële positie van het fond in euro miljoen				
	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Afgeleide rente	2,52%	2,75%	2,41%	2,73%
Resultaat	7,0	-5,4	4,2	-11,3
Eigen vermogen	19,1	12,1	15,1	10,8
Belegd vermogen	287,5	255,1	251,1	227,8
Verplichtingen	268,4	243,0	236,0	217,0
Dekkingsgraad	107,1%	105,0%	106,4%	105,0%
Vereiste dekkingsgraad obv strategische mix	113,9%	111,6%	113,7%	110,6%
Vereiste dekkingsgraad obv feitelijke beleggingen mix	114,7%	113,9%	114,0%	112,8%

Ondanks het dekkingsgraadherstel in 2012 bij beide ringen is het herstelplan van april 2009 van kracht gebleven.

11.2 Herstelplan

Op 1 april 2009 is er voor Ring H en P ieder apart een herstelplan en een continuïteitsanalyse ingediend bij de toezichthouder. De kernelementen van deze herstelplannen worden weergegeven in de door DNB voorgeschreven sjablonen. De ontwikkeling van de financiële positie vanaf 2009 ten opzichte van de herstelplannen worden in onderstaande grafiek weergegeven:

In 2009 waren de dekkingsgraden van Ring H en P hoger dan de verwachte dekkingsgraden uit het herstelplan. In 2010 waren deze bij Ring H gelijk en bij Ring P licht hoger. In 2011 en 2012 zijn de dekkingsgraden lager uitgekomen dan geprognoseerd in het herstelplan. De feitelijke mutatie in 2012 van de dekkingsgraden ten opzichte van de verwachtingen conform de 'evaluatie van het herstelplan 2012' wordt weergegeven in de volgende tabel:

Stichting Pensioenfonds SCA				
Dekkingsgraadontwikkeling 'evaluatie herstelplan 2012'				
	Ring H		Ring P	
	Werkelijk	Herstelplan	Werkelijk	Herstelplan
Stand primo 2012	105,0%	105,0%	105,0%	105,0%
- Premie	0,1%	0,2%	0,4%	0,5%
- Uitkeringen	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%
- Indexatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
- Rentetermijnstructuur	-6,1%	0,0%	-6,7%	0,0%
- Overrendement	10,5%	4,2%	9,7%	4,2%
- Overige mutaties	-2,5%	0,0%	-2,3%	0,1%
Ultimo 2012	107,1%	109,5%	106,4%	110,0%

Door daling van de afgeleide rente en verzwarend van de levensverwachting is het werkelijke herstel achtergebleven bij het herstelplan. De component rendement is aanzienlijk beter dan verwacht.

11.3 Beleid

Het beleid in relatie tot de financiële positie van de ringen kent een groot aantal facetten. De belangrijkste hierbij zijn:

- Vermogensbeheer (Hoofdstuk 6)
- Premie-, franchise- en indexatiebeleid (Hoofdstuk 9)
- Kostenbeheersing/governance (Hoofdstuk 5)
- Integraal risicobeleid (Hoofdstuk 10)

Het beleid op deze onderdelen wordt in verwezen hoofdstukken toegelicht.

In 2012 zijn er nieuwe continuïteitsanalyses uitgevoerd. Uitgaande van (toegestane) rendementen van 5,2% voldoen zowel Ring H als P aan de consistentietoetsen voor vermogens- en indexatieverwachtingen.

11.4 Toelichting op resultaat

De onderstaande financiële resultaten zijn gebaseerd op de analyse van de actuaris. Hierbij wordt het resultaat opgesplitst naar het resultaat op aparte betalingsstromen. De belangrijkste betalingsstromen zijn:

- *Premie*: dekt de premie de stijging van de voorzieningen, nabetalings en administratieve kosten na aftrek van een vaste kostenvoorziening.
- *Beleggingen*: hoe verhouden de beleggingsopbrengsten zich tot het resultaat met een korte rente van 1,544% (2011: 1,296%).
- *Indexatie*: hoeveel wordt er betaald aan indexatie.
- *Kosten*: hoe verhouden de werkelijke kosten zich tot de beschikbare bijdragen uit premie en voorzieningen.
- *Kanssysteem*: resultaat op ondermeer sterfte en arbeidsongeschiktheid.
- *Rentetermijnstructuur*: wat is de betalingsstroom als gevolg van wijziging van de rentetermijnstructuur.
- *Overige*.

Stichting Pensioenfonds SCA
Analyse van het resultaat in euro x 1.000

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
<i>Resultaat op:</i>				
Premie	688	13.023	1.125	3.975
Beleggingen	26.069	16.609	21.584	10.814
Indexatie per 1 januari	-45	0	-1	0
Kosten	0	0	0	0
Kanssystemen	-59	-135	1.047	622
Rentetermijnstructuur	-14.893	-34.456	-14.678	-26.556
Extra voorziening lang leven	-4.799	0	-4.790	0
Overige	11	-472	-64	-167
Netto Resultaat	6.972	-5.431	4.223	-11.312

Toelichting op de resultaatcomponenten

Resultaat op premie

Ring H: het resultaat op premie van €0,7 miljoen is positief maar lager dan in 2011 (€13,0 miljoen). In 2011 was er sprake van een extra premiestorting van de werkgever (€13.604.000).

Ring P: het resultaat op premie van €1,1 miljoen is positief maar lager dan in 2011 (€3,975 miljoen) In 2011 was er sprake van een extra premiestorting van de werkgever (€4.875.512).

Resultaat op beleggingen

Het beleggingsresultaat is de som van de directe beleggingsopbrengsten, de indirecte beleggingsopbrengsten, kosten vermogensbeheer minus het benodigde beleggingsresultaat op basis van een eenjaarsrente. Voor 2012 bedraagt de 1-jaarsrente 1,544% (2011: 1,296%). In onderstaande tabel worden deze componenten apart aangegeven.

Stichting Pensioenfonds SCA
Resultaat op beleggingen in euro miljoen

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Directe beleggingsopbrengsten	2,361	3,621	2,636	3,713
Indirecte beleggingsopbrengsten	29,445	16,211	23,696	10,091
Kosten vermogensbeheer	-0,767	-0,708	-0,683	-0,675
Benodigd beleggingsresultaat	-4,970	-2,515	-4,065	-2,315
Totaal	26,069	16,609	21,584	10,814
Totaal belegd vermogen	287,5	255,1	251,1	227,8

Toelichting tabel (zie ook Hoofdstuk 6

Vermogensbeheer):

- De indirecte beleggingsopbrengsten zijn hoog door daling van de rente (hogere waarde van de vastrentende portefeuille en de rente-swaps).
- De benodigde interest toevoeging bedraagt circa euro 4-5 miljoen door de lage 1-jaarsrente van 1,544% (2011: 1,296%).
- De kosten vermogensbeheer zijn gestegen door beheer van een groter vermogen. In Hoofdstuk 5 Governance wordt een opsplitsing gegeven van de kosten vermogensbeheer.

Resultaat op indexatie

Per 1 januari 2012 is er geen indexatie verleend. Echter het resultaat bij beide ringen is niet nul vanwege correcties op indexatieverlening uit voorgaande boekjaren.

Resultaat op kosten

Het betreft hier de (uitvoerings)kosten voor administratie en uitvoering niet de vermogensbeheerkosten. In

voorgaande jaren was er steeds een negatief 'resultaat op kosten'. Dit werd echter gecompenseerd door het resultaat op premie. Onder de Pensioenwet dient de premie echter een component te bevatten ter dekking van alle uitvoeringskosten, zodat –per definitie– het resultaat op kosten 0 is. Een uitgebreid overzicht van de kosten pensioenbeheer wordt verstrekt in Toelichting 21 op de financiële staten. Bij beide ringen zijn de kosten afgenomen over bijna de gehele linie. Dit is mede mogelijk gemaakt door de fusie tot een multi-opf organisatievorm. Bij Ring H daalde de kosten van euro 662 duizend tot euro 652 duizend en bij Ring P van euro 624 duizend tot euro 543 duizend.

Resultaat op kanssystemen

Hieronder vallen onder andere sterfte, arbeidsongeschiktheid en actuair resultaat op mutaties. Het resultaat voor Ring H is negatief vanwege het een negatief resultaat op sterfte. Bij Ring P is het resultaat positief in verband met de sterfte-ontwikkeling.

Resultaat op rentetermijnstructuur

Dit resultaat was in 2012 voor beide ringen een belangrijke negatieve component in het totaalresultaat door daling van de (afgeleide) rente van 2,75% naar 2,52% voor Ring H en 2,41% voor Ring P en bedroeg voor Ring H €-14,893 miljoen en voor Ring P €-14,678 miljoen.

Per 30 september 2012 heeft De Nederlandsche bank een nieuwe methodiek voor vaststelling van de rentetermijnstructuur bekend gemaakt: de Ultimate Forward Rate, UFR. Door toepassing van deze UFR ten opzichte van de oude methodiek namen de verplichtingen van het fonds richting ultimo het jaar gering af.

Resultaat op extra voorziening lang leven

In 2012 zijn de nieuwe levensverwachtingen door het Actuarieel genootschap gepubliceerd middels de nieuwe tafels AG 2012-2062. Het bestuur heeft besloten deze nieuwe AG tafel in 2012 toe te passen voor beide ringen en de verplichtingen hierop ultimo 2012 aan te passen. Ook heeft de actuaris een ervaringssterfte analyse uitgevoerd. Deze vervangt de algemene leeftijdsterugstelling van 1 jaar (voor mannen en vrouwen). Per saldo zijn de verplichtingen hierdoor voor Ring H met 1,80% gestegen en bij Ring P met 2,04%.

Nederlanders gaan steeds langer leven. Dit houdt met name verband met betere medicatie, mogelijk in combinatie door een betere levensstijl.

Het langer leven van de deelnemers van het pensioenfonds verhoogt de verplichtingen. Voor slapers en gepensioneerden wordt in feite het langer leven gefinancierd uit de buffers van het vermogen, waardoor mede de dekkingsgraden onder druk staan en de indexatieruimte beperkt is. In de volgende tabel wordt een historisch overzicht gegeven van de verzwarende van de verplichtingen als gevolg van langer leven.

Stichting Pensioenfonds SCA

Verzwarende verplichtingen vanwege langer leven

	Ring H		Ring P		Toelichting
	%	euro mln	%	euro mln	
2006	0,00%		0,00%		
2007	0,00%		0,00%		
2008	0,00%		0,00%		
2009	4,00%	6,297	4,80%	7,904	CBS cijfers
2010	2,60%	4,636	2,28%	3,880	AG 2010-'60
2011	0,00%	0	0,00%	0	
2012	1,80%	4,799	2,04%	4,790	AG 2012-'62 en nieuwe ervaringssterfte
totaal	8,40%	15,732	9,12%	16,574	

11.5 Toelichting vermogenspositie

De actuaire heeft conform het Financieel Toetsingskader (FTK) de vermogensposities vastgesteld en uitgedrukt in percentages van de verplichtingen (VPV; feitelijke mix):

Stichting Pensioenfonds SCA

Ring H: Vermogenspositie conform FTK in euro x 1.000

	Ring H			
	2012	%VPV	2011	%VPV
Rente ultimo	2.52%		2,75%	
Verplichtingen (VPV)	268.404	100%	242.965	100%
min. vereist eigen vermogen	11.115	4,1%	10.204	4,2%
Extra buffer vereist eigen vermogen	28.297	10,5%	23.516	9,7%
Totaal vereiste buffer (100%)	39.412	14,7%	33.720	13,9%
Vereist eigen vermogen (VPV+vereiste buffer)	307.816	114,7%	276.685	113,9%
Aanwezig verm. en dekingsgraad	287.523	107,1%	255.112	105,0%
Reserve op vereist eigen vermogen	-20.293	-7,6%	-21.573	-8,9%
Eigen vermogen	19.119	7,1%	12.147	5,0%

Stichting Pensioenfonds SCA

Ring P: Vermogenspositie conform FTK in euro x 1.000

	Ring P			
	2012	%VPV	2011	%VPV
Rente ultimo	2,41%		2,73%	
Verplichtingen (VPV)	236.009	100%	216.950	100%
min. vereist eigen vermogen	9.740	4,1%	9.043	4,2%
Extra buffer vereist eigen vermogen	23.401	9,9%	18.633	8,6%
Totaal vereiste buffer (100%)	33.141	14,0%	27.676	12,8%
Vereist eigen vermogen (VPV+vereiste buffer)	269.150	114,0%	244.626	112,8%
Aanwezig verm. en dekingsgraad	251.080	106,4%	227.798	105,0%
Reserve op vereist eigen vermogen	-18.070	-7,7%	-16.828	-7,8%
Eigen vermogen	15.071	6,4%	10.848	5,0%

Het eigen vermogen van **Ring H** is in 2012 gestegen van €12,147 miljoen naar €19,119 miljoen (7,1% van de VPV). Deze stijging is op hoofdlijnen het gevolg van hogere beleggingsopbrengsten. De stijging van de verplichtingen, inclusief de aanpassing voor de gestegen levensverwachting en de lagere rente, hebben de stijging beperkt gehouden.

Het aanwezige vermogen (euro 287,5 miljoen) is minder dan de totaal vereiste buffer (euro 307,8 miljoen), waardoor er sprake is van een reservetekort.

Het eigen vermogen van **Ring P** is in 2012 gestegen van €10,848 miljoen naar €15,071 miljoen (6,4% van de VPV) door dezelfde reden als bij Ring H. Het aanwezige vermogen (euro 251,1 miljoen) is minder dan de totaal vereiste buffer (euro 269,2 miljoen), waardoor er sprake is van een reservetekort.

Beide ringen hebben op 30 maart 2009 een korte- en langetermijnherstelplan ingediend bij DNB dat nog steeds van kracht is.

11.6 Verwachtingen

Er is hoop dat de grootste risico's (einde euro en de schulden crisis in de VS) min of meer voorbij zijn. De wereldeconomie groeit en pensioenfondsen kunnen redelijke rendementen halen.

De ontwikkeling van de verplichtingen blijven erg gevoelig voor de rente-ontwikkelingen. De zwakke economieën in de VS en Europa moeten gesteund blijven worden door een lage rente en dus zullen de verdisconteerde verplichtingen hoog blijven.

Per saldo is een zijwaartse of licht betere financiële positie van het fonds in 2013 het meest waarschijnlijke, al blijven er vele economische en politieke ontwikkelingen die deze verwachting kunnen verstoren.

12. Gebeurtenissen na balansdatum

- Vanwege de overname van SCA Packaging door DS Smith én de opzegging van de uitvoeringsovereenkomst van DS Smith houdt het bestuur rekening met mogelijke ontwikkelingen waarbij het opsplitsen van het Multi-opf een mogelijk scenario is. Het bestuur heeft besloten, gegeven de ontwikkelingen bij de werkgevers, een juridische scenario-analyse te laten uitvoeren opdat het zijn verantwoordelijkheden en taken naar behoren kan uitvoeren.

13. Verklaringen

13.1 Verklaring van het Verantwoordingsorgaan

Aan het bestuur van Stichting Pensioenfonds SCA:

Opdracht

In het kader van de PFG-principes, zoals die in de Pensioenwet zijn opgenomen, is het Verantwoordingsorgaan (VO) gevraagd een waardeoordeel te geven over het gevoerde beleid en uitvoering over 2012.

Uitvoering

Het VO concentreert haar werkzaamheden op de volgende aspecten:

- het VO gaat na of het gevoerde beleid van het bestuur in overeenstemming is met de pensioenfondsdoelstellingen zoals geformuleerd in de statuten van het fonds, de overeenkomsten met de werkgever(s) en de pensioenreglementen;
- het VO gaat na of de uitvoering in lijn is met het geformuleerde beleid;
- het VO gaat na of er maatregelen worden genomen voor verdere optimalisatie van het beleid;
- op basis van haar observaties geeft het VO advies aan het bestuur.

Het VO heeft afspraken gemaakt met het bestuur en directie om haar taken uit te kunnen voeren. Hiertoe behoren onder meer het overleggen van de notulen van de bestuursvergaderingen, het bijwonen van 1 of meer bestuursvergaderingen, formeel en informeel overleg met de directie en/of het bestuur door het jaar heen en formele verantwoording van het bestuur aan het Verantwoordingsorgaan. Nadere invulling van de uitvoering zijn beschreven in het Reglement van het VO.

Hoewel het VO op afstand staat, is het van mening dat de huidige afspraken met het pensioenfonds het in gelegenheid stelt een oordeel en advies te vormen over het beleid en de uitvoering.

Conclusie, oordeel en advies

Wij zijn van mening dat het bestuur in 2012 het beleid en uitvoering van de activiteiten van Stichting Pensioenfonds SCA pro-actief heeft uitgevoerd en 'in control' is geweest. Het VO heeft de volgende bevindingen, oordelen en advies per deelactiviteit:

Bestuur en corporate governance

Het VO stelt vast dat het bestuur additionele stappen heeft gezet in de 'zelf-evaluatie' van het bestuur en extra aandacht geeft aan individuele opleidingstrajecten van bestuurders. Het bestuur is naar mening van het VO voldoende deskundig en ervaren. Het bestuur heeft geen externe deskundige in het bestuur maar maakt wel gebruik van externe deskundigen in de bestuurs Investerings Commissie. De VO is van mening dat mede door deze externe adviseurs het fonds over voldoende expertise bezit om als 'countervailing power' te opereren naar de vermogensbeheerders. De totale bestuursorganisatie met een deskundig bestuur, professionele directie en een deskundige Investerings Commissie heeft geleid tot een strak aangestuurde organisatie die voor lage kosten de pensioenregelingen efficiënt uitvoert. Wel vraagt het VO aandacht voor het tijdig opvolgen van de openstaande bestuursvacatures en die van het VO.

Vermogensbeheer en financiële positie

Vermogensbeheer: net als in voorgaande jaren voert het bestuur een pro-actief vermogensbeheer. Zowel het bestuur als het VO heeft geen glazen bol, maar naar het inzicht van het VO heeft

het bestuur verstandige stappen gezet in relatie tot de turbulente financiële markten. De observatie van de Visitatie-Commissie dat het bestuur met een actief beleid stuurt op behoud van vermogen lijkt het VO in deze tijden een verstandig keuze. Het VO complimenteert het bestuur met de transparantie in kosten en het lage niveau daarvan in relatie tot het risico-profiel van het fonds.

Financiële positie: Het VO deelt de mening van het bestuur dat weliswaar het behaalde resultaat van 2012 naar tevredenheid is maar dat de fundamentele vooruitzichten nieuwe oplossingen vragen. De uitdagingen van langer leven maken nieuwe afspraken tussen werkgever en werknemers nodig zodat het fonds met de beschikbare financiële middelen aan de toezegging en verwachting kan voldoen.

Administratie

Het VO stelt vast dat alle partijen zich krachtig blijven inzetten om dit voortdurende proces optimaal uit te voeren.

Communicatie

Naar inzicht van het VO heeft het bestuur de communicatie-inspanningen met deelnemers –terecht- aanzienlijk opgevoerd. Met de professionele website is een degelijk fundament voor de communicatie gelegd. De actieve voorlichtingen door de directie/bestuur op vestigingen is in optiek van het VO zeer wenselijk. Het VO vraagt het bestuur deze actieve communicatie voort te zetten.

Risicobeleid

Naar oordeel van het Verantwoordingsorgaan heeft het bestuur een prudent risicobeleid gevoerd, met name in haar vermogensbeheer. Het VO is blij met het initiatief om in 2013 op alle locaties alle deelnemers voorlichting te geven over risico's voor pensioenen en het 'risico-appetite' van de deelnemers te peilen.

Algemeen

Door verschuivende panelen bij de aangesloten werkgevers en de pensioenontwikkelingen in Nederland in het algemeen verwacht het VO een uitermate grote verantwoordelijkheid bij het bestuur voor in 2013. Het VO verzoekt het bestuur alle mogelijke maatregelen te nemen om haar belangen te behartigen, mede met noodzakelijke juridische ondersteuning en vraagt het bestuur haar nauw te betrekken bij de ontwikkelingen.

Eerbeek, 24 mei 2013

G. Kersten, voorzitter

W. Janssen, secretaris en

H. van Dun

Reactie van bestuur

Het bestuur bedankt het Verantwoordingsorgaan voor hun werkzaamheden, oordeel en advies. Het bestuur zal het advies van het Verantwoordingsorgaan in haar beleid en uitvoering, waar mogelijk, opvolgen. Het bestuur zal het VO nauw op de hoogte houden van de ontwikkelingen in 2013.

Zeist/Eerbeek, 27 mei 2013

Het bestuur

13.2 Bestuursverslag Visitatie Commissie

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds SCA heeft eind 2012 een externe Visitatie Commissie (VC) uitgenodigd om een oordeel te geven over de interne organisatie van het pensioenfonds als omschreven in de Pensioenwet.

Op 31 maart 2013 heeft de VC haar rapport uitgebracht. De belangrijkste bevindingen van de VC zijn gerubriceerd in algemene bevindingen en bevindingen per aandachtsgebied als (1) bestuur en corporate governance, (2) vermogensbeheer, financieel en actuariel, (3) administratie, (4) communicatie en (5) risicobeheer. Naast haar bevindingen heeft de VC aanbevelingen gegeven. Het onderstaande verslag van het rapport is opgesteld door het bestuur en geverifieerd met de VC.

Algemene bevindingen

De VC is van oordeel dat het bestuur 'in control is' over beleid en uitvoering en ook in controle is gebleven tijdens de juridische fusie tot een Multi-opf eind 2010 en 2011. De bestuurlijke inrichting van het fonds is op orde en aangepast aan de recentste wettelijke eisen/veranderingen.

De VC meent dat de inzichtelijkheid in de evenwichtige belangenafweging verbeterd kan worden door een betere verslaglegging op dit punt.

In het algemeen stelt de VC vast dat continuïteit en waarborging deskundigheid van het bestuur een belangrijk aandachtspunt is voor naar de toekomst.

Bestuur en corporate governance

De VC stelt vast dat het bestuur en directie proactief beleid voeren en in de algehele uitvoering een kwaliteitsslag hebben gemaakt. De VC ziet echter voor naar de toekomst toe belangrijke aandachtspunten:

- De relatie tot de sponsor (gelet op de recente mutaties van werkgevers en opzegging van de uitvoeringsovereenkomst van Ring P) en het bewaken van een onafhankelijke opstelling van het bestuur;
- De risicohouding van de deelnemers is van belang voor het beleid en dient nader onderzocht te worden.
- De VC geeft in overweging de zelfevaluatie van de deskundigheid van het bestuur door onafhankelijken te laten begeleiden en monitoren.

Vermogensbeheer, financieel en actuariel

- *Vermogensbeheer:* Het bestuur heeft in de periode waarop de visitatie betrekking heeft een actief vermogensbeheerbeleid gevoerd met als oogmerk in te spelen op de turbulente financiële markten. Er werd vooral gekozen voor risicoreductie met als doel behoud van het vermogen. Het pensioenfonds heeft een bewuste keuze gemaakt voor maatschappelijk verantwoord beleggen.

- *Financieel:* Het pensioenfonds heeft haar dekkingsgraad in de afgelopen einde boekjaren boven de 105% gehouden, mede door een bijstorting van euro 13,7 miljoen voor Ring H en euro 4,9 miljoen voor Ring P van de werkgevers over 2011. Wat betreft de *uitvoeringskosten* merkt de VC op dat de totale kosten (kosten vermogensbeheer plus kosten pensioenuitvoering) uitgedrukt in basispunten van het vermogen circa 80 basispunten bedragen. Daarmee werkt het fonds, naar het oordeel van de VC, "efficiënt" (en zijn de kosten) "vergelijkbaar met de grootste Nederlandse fondsen".
- *Actuariel:* de VC is van oordeel dat de actuariële infrastructuur op orde is. De VC beveelt aan een nieuwe ALM studie uit te voeren.

Administratie

Het VC stelt vast dat de controle op de uitvoering (van de administratie) op orde is, mede gelet op de verklaringen van de certificerende actuaris en de accountant (betreffende controle op basisgegevens).

Communicatie

De VC is van mening dat de communicatie over het algemeen op orde is. Wel geeft de VC aan dat (in het kader van besprekingen over nieuwe regelingen en ontwikkelingen bij de werkgevers) de communicatie wel de juiste 'tone of voice' moet hebben zodat (gewezen) deelnemers en gepensioneerden niet worden overvallen door toekomstige maatregelen die hen treffen. De VC beveelt voorts aan:

- Het communicatieplan bij te werken;
- Te communiceren over verdeling van (en tussen) risico's en rendement over de verschillende belanghebbenden bij het fonds en de wijze waarop het bestuur die verdeling in de (beleggings)strategie-, premie- en indexatiebeleid adresseert.
- Het 'risico-appetijt' van de deelnemers te meten.

Risicobeheer

Ten aanzien van het risicomanagement en beleggingsbeleid meent de VC dat de afruil tussen behoud van de bijstorting door de sponsor en het rendementsreken rechtvaardigt dat men zich heeft gericht op behoud van vermogen (afbouw risico), maar dat de aandacht voor lange termijn (rendements)-doelstellingen niet mag verslappen. De VC beveelt aan het integraal risicomanagement via een PDCA (Plan/Do/Check/Act)-cyclus te borgen en de bevindingen duidelijk vast te leggen.

13.2 Verklaring certificerende actuaris en Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De verklaring van de certificerende actuaris van het fonds, de heer J. Tol van Triple A en de Controleverklaring van de onafhankelijke accountant van het fonds, de heer M. van Luijk van Deloitte, worden gegeven in respectievelijk hoofdstuk 17.1 en 17.2 van dit verslag.

14. Resultaatbestemming

In de bestuursvergadering van 12 juni 2013 heeft het bestuur besloten het saldo over 2012 (voor Ring H euro 6,972 miljoen en voor Ring P euro 4,223 miljoen) als volgt te verdelen:

Stichting Pensioenfonds SCA

Resultaatbestemming 2012 in euro x 1.000

	Ring H	Ring P
Algemene reserve	6.791	3.952
Bestemde reserve (depot overgangsregeling)	181	-632
Bestemde reserve (indexatiereserve)	n.v.t.	903
Totaal	6.972	4.223

Zeist/Eerbeek, 12 juni 2013

Het Bestuur

J.G.M. Nijhuis

A.B.A.G van Eldijk

Jaarrekening

15. Jaarrekening

15.1 Balans per 31 december 2012

Activa

Stichting Pensioenfonds SCA

Balans per 31 december (na bestemming resultaat) in euro x 1.000

Activa	Toelichting	Ring H		Ring P	
		2012	2011	2012	2011
Beleggingen voor risico pensioenfonds	1	297.517	262.762	253.611	229.051
- Onroerende zaken		7.787	7.982	7.788	7.982
- Zakelijke waarden		84.878	68.012	75.112	60.832
- Vastrentende waarden		201.043	163.433	165.568	153.261
- Derivaten		3.809	23.335	5.143	6.976
Beleggingen voor risico deelnemer	2	18.137	15.275	12.149	10.446
Vorderingen en overlopende activa	3	713	14.770	2.440	7.226
Liquide middelen	4	457	3.055	1.659	889
Totale activa		316.824	295.862	269.859	247.612

Passiva

Balans per 31 december (na bestemming resultaat) in euro x 1.000

Passiva	Toelichting	Ring H		Ring P	
		2012	2011	2012	2011
Reserves	5	19.119	12.147	15.071	10.848
Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds	6	268.404	242.965	236.009	216.950
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	7	18.137	15.275	12.149	10.446
Kortlopende schulden	8	11.162	25.441	6.622	9.312
Overlopende passiva	9	2	34	8	56
Totale activa		316.824	295.862	269.859	247.612

15.2 Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten in euro x 1.000

	Toelichting	Ring H		Ring P	
		2012	2011	2012	2011
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	10	29.783	19.239	24.821	13.211
- Directe beleggingsopbrengsten		2.357	3.618	2.632	3.708
- Indirecte beleggingsopbrengsten		28.193	16.329	22.872	10.178
- Kosten van vermogensbeheer	11	-767	-708	-683	-675
Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers	12	1.256	-115	828	-82
Premiebijdragen	13	10.155	22.722	8.025	12.995
Premiebijdragen voor risico deelnemers	14	1.682	1.471	1.004	953
Saldo van overdrachten van rechten	15	-277	-91	138	-420
Onttrekking beleggingen voor risico deelnemers	16	-76	-273	-129	-499
Pensioenuitkeringen	17	-6.344	-6.669	-9.010	-9.195
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	18	-25.439	-40.046	-19.059	-27.072
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	19	-2.862	-1.083	-1.703	-372
Herverzekering	20	-254	71	-170	-232
Kosten pensioenbeheer	21	-652	-662	-543	-624
Overige baten en lasten	22	0	5	21	25
Resultaat	23	6.972	-5.431	4.223	-11.312
Bestemming van het resultaat		6.972	-5.431	4.223	-11.312
- Algemene reserve		6.791	-4.131	3.952	-10.126
- Bestemde reserve depot overgangsregeling		181	-1.300	-632	-1.556
- Bestemde reserve indexatie		n.v.t.	n.v.t.	903	370

15.3 Kasstroomoverzicht

Stichting Pensioenfonds SCA

Kasstroomoverzicht in euro x 1.000

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Pensioenactiviteiten	15.188	2.195	3.198	-2.645
Ontvangsten	23.456	10.344	13.465	8.069
- Bijdrage van werkgevers en werknemers	23.495	9.240	12.857	8.126
- Uitkeringen uit herverzekering	171	546	215	59
- Overgenomen pensioenverplichtingen	41	210	118	202
- Overige	-253	348	275	-318
Uitgaven	-8.268	-8.149	-10.267	-10.714
- Uitgekeerde pensioenen en afkopen	-4.486	-4.735	-6.769	-6.769
- Loonheffing	-1.516	-1.627	-1.833	-1.975
- Sociale premies en andere inhoudingen	-357	-297	-424	-449
- Overgedragen pensioenverplichtingen	-323	-352	-27	-601
- Premie herverzekering	-935	-424	-647	-259
- Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-651	-714	-547	-661
- Overige	0	0	-20	0
Beleggingsactiviteiten	-17.786	-1.281	-2.428	2.588
Ontvangsten	142.890	46.763	103.881	51.847
- Directe beleggingsopbrengsten	3.091	4.214	2.993	4.714
- Verkopen en aflossing beleggingen	139.799	42.549	100.888	47.133
Uitgaven	-160.676	-48.044	-106.309	-49.259
- Aankopen beleggingen	-159.837	-47.317	-105.653	-48.574
- Kosten vermogensbeheer en overige	-839	-727	-656	-685
Mutatie geldmiddelen	-2.598	914	770	-57
Stand 1 januari	3.055	2.141	889	946
Stand 31 december	457	3.055	1.659	889

15.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Het pensioenfonds heeft bij de samenstelling van dit jaarverslag de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving toegepast. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

Waardering

Algemeen

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de kostprijs, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld.

Buitenlandse valuta

Activa en passiva in buitenlandse valuta worden omgerekend tegen de ultimo jaar geldende koersen. Transacties in vreemde valuta's gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers van afwikkeling. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden, rekening houdend met eventuele dekkingstransacties, opgenomen in de staat van baten en lasten.

Participaties in beleggingsinstellingen

De ter beurze genoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de beurswaarde. Niet ter beurze genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de intrinsieke waarde, gebaseerd op de marktwaarde van de onderliggende beleggingsparticipaties.

Zakelijke waarden

De zakelijke waarden zijn gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar.

Vastrentende waarden

Alle vastrentende beleggingen, obligaties en leningen op schuldbekentenis, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Voor de obligaties is dat de beurswaarde ultimo boekjaar en voor de leningen op schuldbekentenis is dat de berekende reële waarde. Bij deze berekening worden alle toekomstige geldstromen contant gemaakt tegen de geldende marktpercentages.

Derivaten en overige beleggingen

De derivaten en overige beleggingen, waaronder begrepen valutatermijntransacties, swaps en geldmarktinstrumenten zijn gewaardeerd tegen de reële waarde ultimo boekjaar.

Swaps worden gewaardeerd op basis van in de markt waarneembare informatie. Valutatermijntransacties en geldmarktinstrumenten worden gewaardeerd op basis van de intrinsieke waarde van de onderliggende producten.

Beleggingen voor risico deelnemers

De ter beurze genoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de beurswaarde. Niet ter beurze genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde.

Deposito's

Deposito's zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde.

Depot overgangsregeling

Dit betreft de opgebouwde reserve ten behoeve van de aanvullende regeling op het Flexibel Prepensioen. Deze regeling is van toepassing voor de werknemers die op 31 maart 1999 (Ring H), respectievelijk 30 juni 1999 (Ring P) in dienst waren en beoogt een aanvullende uitkering tot een percentage van het jaarsalaris van de deelnemers conform de in de regeling opgenomen tabel. Recht op deze uitkering ontstaat alleen indien en voor zover de opgebouwde reserve toereikend is. De reserve wordt gevormd door de bijdragen plus het werkelijk gerealiseerde rendement onder aftrek van de uitvoerings- en administratiekosten. In geval van gebruikmaking van de regeling door een betrokken werknemer wordt deze reserve aangesproken. De reserve wordt gedoteerd dan wel onttrokken uit het resultaat ultimo boekjaar. Daarbij wordt de toebedeling uit dit resultaat berekend uit het ingelegde werkgeversdeel voor prepensioenpremie minus het benodigde deel voor inkoop ingegane prepensioenen (voor zover dit niet uit het spaardeel van de deelnemers zelf gefinancierd kan worden) plus het rendement op de uitgezette beleggingen voor deze regeling.

Vereist eigen vermogen

Om aan negatieve ontwikkelingen op de financiële - markten het hoofd te kunnen bieden, wordt gestreefd naar een niveau van het eigen vermogen op basis van de volgende formule, waarbij het uitgangspunt is dat het pensioenfonds over een eigen vermogen ter grootte van het vereist eigen vermogen beschikt:

$$\sqrt{(S1^2 + S2^2 + (S1*S2) + S3^2 + S4^2 + S5^2 + S6^2)}$$

De verschillende risicofactoren worden als volgt berekend:

S1: Renterisico

Het effect van de meest ongunstige wijziging van de rente (termijnstructuur) volgens de wettelijk voorgeschreven stijgings- en dalingsfactoren.

S2: Aandelen- en vastgoedrisico

De waarde van S2 is opgebouwd uit het effect van een daling van de waarde van de beleggingen in beursgenoteerde aandelen ontwikkelde markten en indirect vastgoed met 25%, in aandelen opkomende markten met 37,2% (standaardbuffer is 35%; in verband met actief risico is de standaardbuffer verzwaaard naar 37,2%), in niet-beursgenoteerde aandelen met 30% en in direct vastgoed met 15%. De correlaties tussen de risicocategorieën die onderdeel uitmaken van het aandelen- en vastgoedrisico bedragen 0,75. Hiermee wordt aangegeven, dat de risico's niet onafhankelijk van elkaar optreden, maar een sterke positieve samenhang met elkaar vertonen.

S3: Valutarisico

Het effect van een daling van alle valutakoersen ten opzichte van de euro met 20%.

S4: Grondstoffenrisico

Het effect van een daling van de waarde van de -beleggingen in grondstoffen (commodities) met 30%.

S5: Kredietrisico

Het effect van een daling van de gewogen gemiddelde rentemarge (credit spread) met 40%.

S6: Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnische risico wordt bepaald door het procesrisico, de onzekerheid in de sterftetrend (TSO) en de negatieve stochastische afwijkingen (NSA) volgens de volgende formule:

$$S6 = \text{procesrisico} + \sqrt{(\text{TSO}^2 + \text{NSA}^2)}$$

Pensioenverplichtingen voor risico fonds

Bij de berekening van de contante waarde van de opgebouwde toekomstige aanspraken per 31 december boekjaar is uitgegaan van de volgende actuariële grondslagen:

Sterfte

AG Prognosetafel 2012-2062 (startjaar 2013) met toepassing van ervaringssterfte. Deze ervaringssterfte geldt voor zowel de hoofd- als medeverzekerden. (2011: AG Prognosetafel 2010-2060, startjaar 2012 en leeftijdsterugstelling van 1 jaar voor zowel mannen en vrouwen.)

Interest

Rentetermijnstructuur 31 december 2012 van De Nederlandsche Bank.

Gehuwdheid

Bij de vaststelling van de voorziening voor partnerpensioen wordt het onbepaalde partnersysteem gehanteerd. Hierbij worden de volgende partnerfrequenties toegepast (op tussenliggende leeftijden wordt lineair geïnterpoleerd):

Leeftijd	Mannen	Vrouwen
jonger dan 18	0,0000	0,0000
18	0,0106	0,0530
25	0,5300	0,7950
30	0,7420	0,9010
35	0,9540	0,9010
50	0,9540	0,9010
64	0,9540	0,7526
65	1,0000	1,0000

Leeftijdsverschil

Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op 3 jaar gesteld (man ouder dan vrouw).

Vaststelling leeftijd

De leeftijd voor de berekening van de voorziening wordt op maandbasis nauwkeurig bepaald.

Uitkeringen

Aangenomen wordt dat de pensioenuitkeringen continu (zullen) plaatsvinden. In de praktijk wordt in maandelijks termijnen achteraf uitgekeerd. Het wezenpensioen wordt verondersteld te worden uitgekeerd tot aan de 27-jarige leeftijd.

Kosten

In de voorziening pensioenverplichtingen is een excassovoorziening begrepen van 2% van de netto voorziening.

Methoden van reserveberekening

Bij de reservering van de in uitzicht gestelde pensioenen wordt ervan uitgegaan dat per de balansdatum alle aan de verstreken diensttijd (dit is inclusief extra jaren uit waardeoverdrachten, vrijwillig ingekochte

ouderdomspensioenjaren en eventuele garantiejaren) toe te rekenen pensioenaanspraken zijn ingekocht. De voorziening pensioenverplichtingen is bepaald als de contante waarde van deze per de balansdatum opgebouwde pensioenaanspraken, vermeerderd met de contante waarde van de ingegane pensioenen.

Bij de (gedeeltelijke) arbeidsongeschikte deelnemers (dit zijn deelnemers met ingegane WAO-uitkeringen) wordt voor de invaliditeitspensioenen (WAO-hiaat- en WAO-excedentuitkeringen) en de toekomstige opbouw van de pensioenen uit hoofde van de (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid bij de bepaling van contante waarde van deze verplichtingen verondersteld geen revalidatie plaats te vinden.

Voorziening voor risico deelnemers

Deze voorziening wordt opgebouwd uit de afgedragen premie prepensioen van de werknemers van gemiddeld 2,6% (Ring H), respectievelijk 2,75% (Ring P), verhoogd met het rendement op de beleggingen en verminderd met de ingekochte ingegane prepensioenen. De beleggingen voor deze regeling worden voor rekening en risico van de deelnemers uitgezet. Met dit beleggingskapitaal wordt door de deelnemer een prepensioen ingekocht bij ingang prepensioen dan wel hogere pensioenrechten bij pensionering op 65-jarige leeftijd.

Resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt bij vastrentende waarden verstaan de rente-opbrengst verminderd met de kosten; bij de zakelijke waarden wordt hieronder verstaan het bruto-dividend, voor aftrek van dividendbelasting, verminderd met de kosten. De intresten van overige activa en passiva worden opgenomen op basis van nominale bedragen.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder deze post worden de volgende resultaten opgenomen:

- gerealiseerde koersverschillen bij verkopen van aandelen en obligaties;
- gerealiseerde koersverschillen bij (af)lossing van leningen op schuldbekentenis en obligaties;
- boetes bij vervroegde aflossingen van leningen op schuldbekentenis;
- valutaverschillen met betrekking tot zakelijke waarden, vastrentende waarden, deposito's, valutatermijntransacties en bankrekeningen in buitenlandse valuta;
- niet-gerealiseerde koers- en valutaverschillen inzake aandelen, obligaties en leningen op schuldbekentenis.

Herverzekering

Het fonds heeft de risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid in 2012 herverzekerd bij Delta Lloyd.

15.5 Toelichtingen in euro x 1.000

1 Beleggingen voor risico pensioenfond

Stichting Pensioenfonds SCA

Ring H: beleggingen voor risico pensioenfond

categorie	Stand ultimo 2011	Aankopen/verstrekkingen	Verkopen/uitflotingen (af)lossingen	Gerealiseerde koersverschillen	Niet-gerealiseerde koersverschil.	Stand ultimo 2012
Onroerende zaken:	7.982	78	0	0	-273	7.787
- Aandelen vastgoed	7.982	78	0	0	-273	7.787
Zakelijke waarden:	68.012	9.954	-4.557	1.621	9.848	84.878
- Aandelenfondsen	68.012	9.954	-4.557	1.621	9.848	84.878
Vastrentende waarden:	146.633	157.756	-121.312	9.916	-760	192.233
- Vastrentende beleggingsfondsen	51.316	81.467	-53.901	9.010	-2.774	85.118
- Credits	84.411	54.639	-44.399	906	2.014	97.571
- Geldmarktfondsen	16.706	0	-6.202	0	0	10.504
- Depositio's	11.000	4.850	-8.000	0	0	7.850
- Kortlopende vorderingen op banken	-16.800	16.800	-8.810	0	0	-8.810
Derivaten:	16.986	0	-22.953	22.741	-14.908	1.866
- Swaps	16.927	0	-21.651	21.438	-14.850	1.864
- Valutatermijncontracten	59	0	-1.302	1.303	-58	2
Totaal beleggingen voor risico pensioen	239.613	167.788	-148.822	34.278	-6.093	286.764
waarvan onder de passiva gepresenteerd:						
- Vastrentende waarden	16.800					8.810
- Derivaten	6.349					1.943
Beleggingen aan de activa-zijde balans:	262.762					297.517

Methodiek bepaling marktwaarde:

Level 1: Directe marktwaardering, beursnotering in een actieve markt;

Level 2: Afgeleide marktwaardering, geen directe beursnotering van andere uit de markt waarneembare data dan wel een prijs gebaseerd op een transactie in een niet-actieve markt met niet-significante prijsaanpassing (gebaseerd op aannames en schattingen);

Level 3: Modellen en technieken, marktwaardebepaling niet gebaseerd op markt dat maar gebaseerd op aannames en schattingen die de prijs significant beïnvloeden.

Stichting Pensioenfonds SCA

Ring H: methodiek bepaling marktwaarde

	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2012
Onroerende zaken:	0	0	7.787	7.787
Indirecte vastgoedbeleggingen	0	0	7.787	
Zakelijke waarden:	0	84.878	0	84.878
Aandelen beleggingsfondsen	0	84.878	0	
Vastrentende waarden:	105.421	95.622	0	201.043
Vastrentende beleggingsfondsen	0	85.118	0	
Overige obligaties	97.571	0	0	
Geldmarktfondsen	0	10.504	0	
Depositio's	7.850	0	0	
Derivaten:	0	1.866	0	1.866
Valutaderivaten	0	2	0	
Rentederivaten	0	1.864	0	
Overige beleggingen	-8.810	0	0	-8.810
CSA	-8.810	0	0	
Totaal belegd vermogen	96.611	182.366	7.787	286.764
Aansluiting bovenstaande met balansposten:				
- Totaal beleggingen voor risico pensioenfond				286.764
- Lopende intrest beleggingen				-1.205
- Vorderingen uit hoofde van beleggingen				0
Totaal belegd vermogen				285.559
In bovenstaand overzicht zijn de volgende balansposten niet meegenomen:				2.062
Depotbanken				363
Verkoop beleggingen				1.699
Aankoop beleggingen				0

Stichting Pensioenfonds SCA

Ring P : beleggingen voor risico pensioenfonds

categorie	Stand ultimo 2011	Aankopen/ verstrekkingen	Verkopen/ uitlotingen (af)lossingen	Gerealiseerde koersverschillen	Niet-gerealiseerde koersverschil.	Stand ultimo 2012
Onroerende zaken:	7.982	79	0	0	-273	7.788
- Aandelen vastgoed	7.982	79	0	0	-273	7.788
Zakelijke waarden:	60.832	11.405	-7.221	8.149	1.947	75.112
- Aandelenfondsen	60.832	11.405	-7.221	8.149	1.947	75.112
Vastrentende waarden:	148.581	95.039	-88.485	8.607	-174	163.568
- Vastrentende beleggingsfondsen	41.047	67.768	-43.103	7.442	-2.345	70.809
- Credits	97.809	17.591	-36.079	1.165	2.171	82.657
- Geldmarktfondsen	8.405	0	-1.303	0	0	7.102
- Depositio's	6.000	5.000	-6.000	0	0	5.000
- Kortlopende vorderingen op banken	-4.680	4.680	-2.000	0	0	-2.000
Derivaten:	3.598	0	-7.509	7.182	-2.568	703
- Swaps	3.558	0	-6.424	6.096	-2.534	696
- Valutatermijncontracten	40	0	-1.085	1.086	-34	7
Totaal beleggingen voor risico pensioen	220.993	106.523	-103.215	23.938	-1.068	247.171
waarvan onder de passiva gepresenteerd:						
- Vastrentende waarden	4.680					2.000
- Derivaten	3.378					4.440
Beleggingen aan de activa-zijde balans:	229.051					253.611

Methodiek bepaling marktwaarde:

Voor toelichting zie Ring H.

Stichting Pensioenfonds SCA

Ring P: methodiek bepaling marktwaarde

	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2012
Onroerende zaken:	0	0	7.788	7.788
Indirecte vastgoedbeleggingen	0	0	7.788	
Zakelijke waarden:	0	75.112	0	75.112
Aandelen beleggingsfondsen	0	75.112	0	
Vastrentende waarden:	87.657	77.911	0	165.568
Vastrentende beleggingsfondsen	0	70.809	0	
Overige obligaties	82.657	0	0	
Geldmarktfondsen	0	7.102	0	
Depositio's	5.000	0	0	
Derivaten:	0	703	0	703
Valutaderivaten	0	7	0	
Rentederivaten	0	696	0	
Overige beleggingen	-2.000	0	0	-2.000
CSA	-2.000	0	0	
Totaal belegd vermogen	85.657	153.726	7.788	247.171
Aansluiting bovenstaande met balansposten:				
- Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds				247.171
- Lopende intrest beleggingen				-723
- Vorderingen uit hoofde van beleggingen				1.060
Totaal belegd vermogen				247.508
In bovenstaande overzicht zijn de volgende balansposten niet meegenomen:				1.577
Depotbanken				233
Verkoop beleggingen				1.344
Aankoop beleggingen				0

2 Beleggingen voor risico deelnemers

De beleggingen bij beide ringen zijn volledig bij ABN Amro ondergebracht, waarbij de deelnemers belegd hebben (voor hun eigen risico) in diverse beleggingsfondsen.

Stichting Pensioenfonds SCA

Beleggingen voor risico deelnemers

categorie	Stand ultimo 2011	Herallocatie	Aankopen/verstrekkingen	Verkopen/uitlotingen (af)lossingen	Gerealiseerde koersverschillen	Niet-gerealiseerde koersverschil.	Stand ultimo 2012
Ring H							
Indirecte beleggingen vastgoed	1.348	0	139	-8	0	185	1.664
Aandelen beleggingsfondsen	8.648	0	892	-50	0	156	9.646
Vastrentende waarden	3.490	0	359	-38	0	550	4.361
Overige (liquiditeiten)	1.789	0	414	-98	0	361	2.466
Totaal beleggingen risico deelnemers	15.275	0	1.804	-194	0	1.252	18.137

Ring P

Indirecte beleggingen vastgoed	915	0	88	-8	0	111	1.106
Aandelen beleggingsfondsen	5.228	0	518	-33	0	-73	5.640
Vastrentende waarden	2.699	0	258	-26	0	385	3.316
Overige (liquiditeiten)	1.604	0	167	-84	0	400	2.087
Totaal beleggingen risico deelnemers	10.446	0	1.031	-151	0	823	12.149

3 Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Lopende interest	-1.206	53	-721	-399
- Vastrentende waarden	-377	180	-517	-75
- Derivaten	-750	-212	-126	-327
- Overige beleggingen	-79	78	-79	0
- Banken en depositio's	0	7	1	3
Overige vorderingen	1.914	14.716	3.156	7.625
- Dividend belasting	96	96	1	1
- Verkoop beleggingen	1.699	82	1.344	139
- Overige vorderingen uhv beleggingen	0	1.130	1.060	1.900
- Herverzekeraar	77	0	24	0
- R/C Ondernemingen + premies ex-pats	41	13.400	727	5.561
- Overige vorderingen	1	9	0	24
Overlopende activa	5	1	5	0
- Vooruitbetaalde uitgaande waardeoverdrachten en kosten	5	1	5	0
Totaal Vorderingen en overlopende activa	713	14.770	2.440	7.226

4 Liquide middelen

Stichting Pensioenfonds SCA

Liquide middelen

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
- Depotbanken	363	983	233	415
- ING Bank	94	2.072	1.373	422
- ABN Amro Bank	0	0	53	52
Totaal liquide middelen	457	3.055	1.659	889

**Stichting Pensioenfonds SCA
Reserves**

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Algemene reserve				
Stand 1 januari	11.346	15.477	881	11.007
- Mutatie uit bestemming saldo	6.791	-4.131	3.952	-10.126
Stand per 31 december	18.137	11.346	4.833	881
Bestemde reserve (depot overgangsregeling)				
Stand 1 januari	801	2.101	3.814	5.370
- Ingelegde premie	1.230	949	1.045	2.180
- Aanvulling ingegane reguliere prepensioenpremie	0	0	0	0
- Inkoop overgangsmaatregel	0	0	0	0
- Rendement	102	264	356	488
- Premie ZW/ZKV	-74	-102	0	0
- Pensioendoorbouw	0	0	0	0
- Vrijval verwachte aanvulling huidig boekjaar	-1	14	-470	264
- Verwachte aanvulling volgend boekjaar	-1.076	-2.425	-1.563	-4.488
Stand per 31 december	982	801	3.182	3.814
Bestemde reserve (indexatiereserve)	nvt	nvt		
Stand 1 januari			6.153	5.783
- Dotatie uit premie			198	0
- Indexatie actieven			10	0
- Rendement			695	370
Stand 31 december			7.056	6.153
Totale reserves 31 december	19.119	12.147	15.071	10.848

**Stichting Pensioenfonds SCA
Vermogens, verplichtingen en dekkingsgraden**

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Vermogens				
- Aanwezig vermogen	19.119	12.147	15.071	10.848
- Minimaal vereist vermogen	11.115	10.204	9.740	9.043
- Vereist eigen vermogen obv strategische beleg. mix	37.435	28.253	32.258	23.047
- Vereist eigen vermogen obv feitelijke beleg. mix	39.412	33.720	33.141	27.676
Pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	268.404	242.965	236.009	216.950
Dekkingsgraden op basis van:				
- Aanwezig vermogen	107,1%	105,0%	106,4%	105,0%
- Minimaal vereist vermogen	104,1%	104,2%	104,1%	104,2%
- Vereist eigen vermogen obv strategische beleg. mix	113,9%	111,6%	113,7%	110,6%
- Vereist eigen vermogen obv feitelijke beleg. mix	114,7%	113,9%	114,0%	112,8%

De dekkingsgraad is vastgesteld als de deling tussen het Totaal Vermogen (reserves + voorziening pensioenverplichting voor risico pensioenfonds) en de Voorziening Pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds. .

Per 31 december 2012 bedroeg de dekkingsgraad bij Ring H 107,1% en bij Ring P 106,4%. Deze is hoger dan de minimaal vereiste dekkingsgraden.

6 Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds SCA

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Stand 1 januari	242.965	202.919	216.950	189.878
- Mutatie uit staat baten en lasten	25.439	40.046	19.059	27.072
Totaal voorzieningen per 31 december	268.404	242.965	236.009	216.950
waarvan opbouw per 31 december:				
- Deelnemers	111.405	98.315	97.612	93.508
- Gewezen deelnemers	73.605	79.142	27.384	24.929
- Pensioengerechtigden	79.893	63.083	105.660	94.025
- Overgangsmaatregel prepensioen	0	0	0	699
- Voorziening aanvulling ouderdoms- en nabest. Pens.	3.501	2.425	5.353	3.789
- Overig	0	0	0	0

7 Technische voorzieningen voor risico deelnemers

Stichting Pensioenfonds SCA

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico risico deelnemers

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Stand 1 januari	15.275	14.192	10.446	10.074
- Stortingen t.b.v. deelnemers	1.682	1.471	1.004	953
- Onttrekkingen deelnemers	-76	-273	-129	-499
- Rendement	1.256	-115	828	-82
Totaal voorzieningen per 31 december	18.137	15.275	12.149	10.446

8 Kortlopende schulden

Stichting Pensioenfonds SCA

Kortlopende schulden

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Verplichtingen uit handen van verkregen onderpand*	8.810	16.800	2.000	4.680
Derivaten met negatieve marktwaardering	1.943	6.349	4.440	3.378
Lopende interest derivaten met negatieve marktwaardering	0	0	0	0
Aankoop beleggingen	0	1.113	0	1.054
R/c verhouding met andere ring	103	356	-103	-356
Herverzekeraar	0	510	0	259
De Nederlandsche Bank	0	17	3	14
Te betalen loonheffing	119	135	145	166
Sociale lasten	23	25	34	39
Vermogensbeheerders en beleggingsadministratie	147	123	50	23
Overige kosten	17	13	53	55
Totaal kortlopende schulden	11.162	25.441	6.622	9.312

* Het verkregen onderpand op rente-derivaten wordt aan de debetzijde van de balans verantwoord onder geldmarktinstrumenten en liquide middelen. Dientengevolge staat het bedrag van Ring H euro 8.810 (2011 euro 16.800) en Ring P euro 2.000 (2011 euro 4.680) niet ter vrije beschikking van het fonds.

9 Overlopende passiva

Stichting Pensioenfonds SCA

Overlopende passiva

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Vooruitontvangen waardeoverdrachten	0	5	0	47
Vooruitontvangen FVP-bijdragen	0	0	8	0
Vooruitontvangen onttrekkingen spaarkapitalen	2	29	0	9
Uit te betalen uitgaande waardeoverdrachten	0	0	0	0
Totaal overlopende passiva	2	34	8	56

Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen: Stichting Pensioenfonds SCA beschikt over een rekening courant krediet bij ING Bank NV van euro 700.000. Er zijn geen garanties of zekerheden verstrekt.

10

Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds SCA

Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Directe beleggingsopbrengsten	2.357	3.618	2.632	3.708
- Onroerende zaken	385	352	385	351
- Zakelijke waarden	254	62	205	58
- Vastrendende waarden	2.383	2.881	2.721	3.515
- Derivaten	-659	326	-686	-208
- Liquide middelen	-1	27	-4	12
- Overige	-5	-30	11	-20
Indirecte beleggingsopbrengsten	28.193	16.329	22.872	10.178
<i>Gerealiseerd:</i>	<i>34.278</i>	<i>6.624</i>	<i>23.937</i>	<i>1.680</i>
- Onroerende zaken	0	0	0	0
- Zakelijke waarden	1.621	1.908	8.149	-301
- Vastrentenden waarden	9.916	-1.449	8.607	-1.902
- Derivaten	22.741	6.165	7.181	3.883
<i>Niet-gerealiseerd:</i>	<i>-6.085</i>	<i>9.705</i>	<i>-1.065</i>	<i>8.498</i>
- Onroerende zaken	-273	-66	-273	-66
- Zakelijke waarden	9.848	-7.507	1.947	-4.794
- Vastrentenden waarden	-760	10.433	-174	11.904
- Derivaten	-14.908	6.215	-2.568	865
- Overige	8	630	3	589
Kosten vermogensbeheer	-767	-708	-683	-675
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	29.783	19.239	24.821	13.211

11

Kosten vermogensbeheer

Stichting Pensioenfonds SCA

Kosten van Vermogensbeheer*

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Kosten MN en overige vermogensbeheerders incl. kosten IC	-767	-708	-683	-675
Totaal kosten vermogensbeheer	-767	-708	-683	-675

*Dit zijn kosten vermogensbeh. via AZL R/C in de jaarrekening; Pensioenfederatiekostenopsplitsing via opgave MN op pagina 12

12

Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers

Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Directe beleggingsopbrengsten	4	3	4	4
Indirecte beleggingsopbrengsten	1.252	-118	824	-86
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers	1.256	-115	828	-82

13 Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

Premiebijdragen van werkgevers en werknemers

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Premies werkgevers (H) en werkgevers&werknemers (P)	8.723	7.521	6.576	5.511
Premies prepensioen	1.230	949	1.302	2.180
Premies WIA-hiaat	77	192,5	0	0
Premiebijstortingen	0	13.604	0	4.875
Inkoopsommen	52	217	94	423
FVP-bijdragen	73	238	53	6
Totaal premiebijdragen van werkgevers en werknemers	10.155	22.722	8.025	12.995

14 Premiebijdragen voor risico deelnemers

Stichting Pensioenfonds SCA

Premiebijdragen voor risico deelnemers

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Premiestortingen naar ABN Amro Pensioen Service	1.682	1.471	1.004	953

Overzicht van betaalde premies volgt hieronder. Bij de bepaling van de aan het boekjaar toe te rekenen premie is rekening gehouden met verleende premiekortingen en/of toeslagen. In beide boekjaren zijn geen kortingen verstrekt.

Stichting Pensioenfonds SCA

Overzicht van betaalde premies

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
De feitelijke premie bedraagt	11.712	23.753	8.882	13.519
De kostendeekkende premie bedraagt	12.228	12.124	8.684	10.635
De gedempte premie bedraagt	9.104	10.196	6.248	8.701
De premie met bijdrage aan herstel bedraagt	11.373	0	8.050	0
<i>De kostendeekkende premie is als volgt samengesteld:</i>	<i>12.228</i>	<i>12.124</i>	<i>8.684</i>	<i>10.635</i>
- Actuarieel benodigd	10.051	9.546	7.059	8.643
- Opslag in stand houden vereist vermogen	1.225	1.403	944	1.099
- Opslag voor uitvoeringskosten	527	700	364	602
- Risicopremies overlijden en arbeidsongeschiktheid	425	475	317	291
- Actuarieel benodigd ten behoeven van toeslagverlening	0	0	0	0
<i>De gedempte premie is als volgt samengesteld:</i>	<i>9.104</i>	<i>10.196</i>	<i>6.248</i>	<i>8.701</i>
- Actuarieel benodigd	7.308	7.918	4.899	6.973
- Opslag in stand houden vereist vermogen	844	1.136	668	869
- Opslag voor uitvoeringskosten	527	667	364	568
- Risicopremies overlijden en arbeidsongeschiktheid	425	475	317	291
- Actuarieel benodigd ten behoeven van toeslagverlening	0	0	0	0
<i>De premie met bijdrage aan herstel is als volgt samengesteld:</i>	<i>11.373</i>	<i>0</i>	<i>8.050</i>	<i>0</i>
- Actuarieel benodigd	10.051	0	7.059	0
- Opslag in stand houden vereist vermogen	370	0	310	0
- Opslag voor uitvoeringskosten	527	0	364	0
- Risicopremies overlijden en arbeidsongeschiktheid	425	0	317	0
- Actuarieel benodigd ten behoeven van toeslagverlening	0	0	0	0

Bij de bepaling van de aan het boekjaar toe te rekenen premie is rekening gehouden met verleende premiekortingen en/of toeslagen. In beide boekjaren zijn geen kortingen verstrekt.

15 Saldo van overdrachten van rechten

Saldo van overdracht van rechten

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Overgenomen pensioenverplichtingen	46	270	166	180
Overgedragen pensioenverplichtingen	-323	-361	-28	-600
Saldo in- en uitgaande waardeoverdrachten	-277	-91	138	-420

16 Onttrekking beleggingen voor risico deelnemers

Stichting Pensioenfonds SCA

Onttrekking beleggingen voor risico deelnemers

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Onttrekkingen	-76	-273	-129	-487

17 Pensioenuitkeringen

Stichting Pensioenfonds SCA

Pensioenuitkeringen

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Ouderdomspensioen	-3.555	-2.987	-5.218	-4.886
Invalideitspensioen	-176	-389	-47	-50
Weduwepensioen	-697	-654	-1338	-1305
Wezenpensioen	-51	-54	-28	-27
Prepensioen	-1.772	-2.474	-2.254	-2.823
ANW-hiaat pensioen	0	0	-59	-51
Compensatie sociale verzekeringspremies	0	0	-39	-52
Vergoeding ZVW prepensioen	-75	-102	0	0
Afkoopsommen	-18	-9	-27	-1
Totaal pensioenuitkeringen	-6.344	-6.669	-9.010	-9.195

18 Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

Stichting Pensioenfonds SCA

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Toevoeging pensioenopbouw	-8.482	-8.641	-6.213	-8.274
Indexering en overige toeslagen	0	0	0	0
Intresttoevoeging o.b.v. 1-jaars rente (1,296% en 1,303%)	-3.714	-2.630	-3.237	-2.397
Pensioenuitkeringen- en uitvoeringskosten	6.402	6.475	9.174	9.374
Wijziging marktrente	-14.893	-34.456	-14.678	-26.556
Overige mutaties	0	-160	0	-350
Mutatiewaarde overdrachten	356	95	-187	608
Wijziging actuariale grondslagen en/of methoden	-4.799	0	-4.790	0
Indexatie actieven	-36	0	10	0
Indexatie slapers	-7	0	-12	0
Indexatie pensioentrekkenden	-2	0	1	0
Resultaat op sterfte	-413	-275	634	505
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	73	-477	118	-47
Resultaat op mutaties	76	23	121	65
Totaal mutatie verplichtingen voor risico fonds	-25.439	-40.046	-19.059	-27.072

19 Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Voorziening 1 januari	15.275	14.192	10.446	10.074
- Rendement	1.256	-115	828	-82
- Stortingen	1.682	1.471	1.004	953
- Uitgaande waardeoverdrachten	-29	-58	-7	-53
- Vrijval door overlijden	-16	-67	-35	-25
- Vrijval tbv reguliere inkoop pensioenaanspraken	-19	-145	-79	-417
- Afkopen	-12	-2	-8	-4
Voorziening 31 december	18.137	15.275	12.149	10.446
Mutatie	-2.862	-1.083	-1.703	-372

20 Herverzekering

Stichting Pensioenfonds SCA

Herverzekering

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Risicopremie	-425	-475	-317	-291
Uitkering overlijden	171	408	91	9
Uitkering premievrijstelling en AO	0	138	56	50
Totaal herverzekering	-254	71	-170	-232

21

Kosten pensioenbeheer

Bezoldiging bestuursleden: de bestuursleden hebben in 2012 en 2011 geen bezoldiging ontvangen. Wel zijn er kosten gemaakt voor opleiding, etc..**Personeel:** gedurende het boekjaar 2012 en 2011 was bij Stichting Pensioenfonds SCA de heer M. van Gool als directeur in dienst.

Kosten pensioenbeheer

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Kosten intern pensioenbeheer	-618	-626	-512	-590
- Administratie (AZL en Delta Lloyd '12 en Generali '11)	-423	-439	-324	-415
- Accountantskosten controle jaarrekening	-18	-21	-18	-21
- Uitvoerend actuaaris en actuariel advies	-66	-46	-59	-39
- Advieskosten ALM	0	0	0	0
- Kosten bestuur	-4	-5	-2	-5
- Directie	-87	-93	-88	-93
- Directie uitvoeringskosten	-13	-19	-14	-15
- Overige kosten	-7	-3	-7	-3
Kosten toezicht vanwege wetgeving	-34	-37	-31	-34
- De Nederlandse Bank en AFM	-18	-17	-15	-14
- Intern toezicht (visitatiecommissie)	-5	0	-5	0
- Certificering actuaaris	-11	-20	-11	-20
Totale kosten pensioenbeheer	-652	-662	-543	-624
Totale kosten pensioenbeheer per deelnemer in euro	328	405	345	400
- Interne kosten pensioenbeheer	311	383	325	378
- Kosten vanwege wetgeving	17	22	20	22
Deelnemers (active deelnemers en gepensioneerden) conform definitie Pensioenfederatie	1.989	1.635	1.574	1.562
Totale kosten pensioenbeheer in basispunten	24	30	23	29
(% van gemiddelde vermogen x 100)				
- Gemiddelde vermogen in miljoen	269	223	239	212

22

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
- Onttrokken spaarkapitalen overleden deelnemers zonder nabestaanden	1	0	21	25
- Diverse	-1	5	0	0
Totaal overige baten en lasten	0	5	21	25

23

Actuariële analyse van het resultaat

Stichting Pensioenfonds SCA

Actuariële analyse van het resultaat

Resultaat op:	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Premie	688	13.023	1.125	3.975
Indexatie	-45	0	-1	0
Beleggingsopbrengsten	11.176	-17.847	6.906	-15.742
Kosten	0	0	0	0
Uitkeringen	-67	-321	-15	-5
Sterfte	-208	181	752	554
Reguliere mutaties	76	23	121	65
Arbeidsongeschiktheid	73	-339	174	3
Waardeoverdrachten	79	4	-49	188
Overige (incidentele) mutaties techn. Voorz.	-4.799	-160	-4.790	-350
Andere oorzaken	-1	5	0	0
Resultaat	6.972	-5.431	4.223	-11.312

15.6 Risicoparagraaf

(in euro x 1.000)

In Hoofdstuk 10 van het jaarverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna wordt een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Solvabiliteitsrisico

Het belangrijkste financieel risico voor het Pensioenfonds is het niet kunnen nakomen van de pensioentoezeggingen. Een belangrijke maatstaf hiervoor is het aanwezige Eigen vermogen. Wettelijk is een gestandaardiseerde methode vastgelegd om te kunnen toetsen of het aanwezige Eigen vermogen voldoende is om een aantal specifiek risico's op te kunnen vangen (het standaardmodel). Het Eigen vermogen van het Pensioenfonds per 31 december 2012 is kleiner dan het Vereiste eigen vermogen volgens het

standaardmodel, zodat het Pensioenfonds hierdoor een (langetermijn) reservetekort verkeert.

Jaarlijks vindt toetsing plaats aan de hand van dit standaardmodel. De verschillende risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6. Tevens wordt rekening gehouden met de onderling compenserende effecten (diversificatie effect). Op advies van de accountant en de certificerende actuaaris is in 2012 getoetst of het standaardmodel voldoet in relatie tot specifieke beleggingskeuzen betreffende extra risico door *actief beheer* van zakelijke waarden. Het risico Zakelijke waarden (S2) is hiertoe aangepast. Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën.

Stichting Pensioenfonds SCA

Vereist eigen vermogen volgens standaardmodel

	Ring H				Ring P			
	2012		2011		2012		2011	
	euro	%	euro	%	euro	%	euro	%
O.b.v. Strategische beleggingsmix								
Renterisico (S1)	12.694	4,7%	15.648	6,4%	9.342	4,0%	11.433	5,3%
Zakelijke waarden risico (S2)	26.795	10,0%	14.636	6,0%	24.405	10,3%	13.363	6,2%
valutarisico (S3)	10.072	3,8%	6.061	2,5%	9.289	3,9%	5.446	2,5%
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Kredietrisico (S5)	2.210	0,8%	2.037	0,8%	1.783	0,8%	1.698	0,8%
Verzekerings technische risico (S6)	8.909	3,3%	8.323	3,4%	6.558	2,8%	6.046	2,8%
Diversificatie-effect	-23.245	-8,7%	-18.452	-7,6%	-19.119	-8,1%	-14.939	-6,9%
Vereist eigen vermogen	37.435	13,9%	28.253	11,6%	32.258	13,7%	23.047	10,6%
O.b.v. feitelijke beleggingsmix								
Renterisico (S1)	15.386	5,7%	15.171	6,2%	10.965	4,6%	11.045	5,1%
Zakelijke waarden risico (S2)	26.595	9,9%	21.796	9,0%	23.987	10,2%	19.219	8,9%
valutarisico (S3)	10.918	4,1%	5.515	2,3%	9.815	4,2%	4.986	2%
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Kredietrisico (S5)	2.361	0,9%	1.210	0,5%	1.851	0,8%	968	0,4%
Verzekerings technische risico (S6)	8.909	3,3%	8.323	3,4%	6.558	2,8%	6.046	2,8%
Diversificatie-effect	-24.757	-9,2%	-18.295	-7,5%	-20.035	-8,5%	-14.588	-6,7%
Vereist eigen vermogen	39.412	14,7%	33.720	13,9%	33.141	14,0%	27.676	12,8%
Aanwezige dekkingsgraad	19.119	107,1%	12.147	105,0%	15.071	106,4%	10.848	105,0%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	11.115	104,1%	10.204	104,2%	9.740	104,1%	9.043	104,2%
Vereiste dekkingsgraad obv strategische beleggingsmix	37.435	113,9%	28.253	111,6%	32.258	113,7%	23.047	110,6%
Vereiste dekkingsgraad obv feitelijke beleggingsmix	39.412	114,7%	33.720	113,9%	33.141	114,0%	27.676	112,8%

De (aanwezige) dekkingsgraad wordt berekend door het totaal van de activa voor risico van het pensioenfonds (minus de passiefposten) kortlopende schulden en overlopende passiva) te delen door de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat veranderingen in marktrente leiden tot veranderingen in de waarde van de vastrentende portefeuille en van de pensioenverplichtingen.

Daarnaast is er een risico dat bij daling van de rente de pensioenverplichtingen sneller in waarde stijgen dan de vastrentende portefeuille. Dit is het geval als de gemiddelde looptijd van de verplichtingen (duratie) hoger is dan die van de vastrentende portefeuille. Bijvoorbeeld, bij een gemiddelde looptijd van de verplichtingen van 19 jaar is de waardestijging bij een dalende rente groter dan bij een vastrentende portefeuille met een looptijd van bijvoorbeeld 6 jaar..

Dan stijgen de verplichtingen meer dan de beleggingen en daalt de dekkingsgraad. Dit verschil kan worden 'afgedekt' door de 'rentegevoeligheid' van de vastrentende portefeuille gelijk te maken aan de gevoeligheid (voor rentewijzigingen) van de verplichtingen. Deze rentegevoeligheid is één van de actoren bij de bepaling van de (strategische) asset allocatie en de duratie van de portefeuilles. Dit renterisico is afgedekt deels door de duratie van de vastrentende portefeuille en deels door middel van renteswaps. In onderstaande tabel is het opvallend dat in 2012 de gevoeligheid voor 1%-punt daling lager is dan in 2011. Dit is het gevolg van de introductie van de Ultimate Forward Rate eind 2012. Deze UFR-rentecurve is na 20 jaar minder rentegevoelig dan de oorspronkelijke rentetermijnstructuur.

Stichting Pensioenfonds SCA

Renterisico

	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
Rentestanden	2,52%	2,75%	2,41%	2,73%
Duratie van pensioenverplichtingen	19,3	19,8	16,0	16,2
Duratie van de vastrentende portefeuille incl. rente-afdekking	9,5	9,6	7,9	8,0
Feitelijke, nominale rente-afdekking tov RTS	46,7%	49,7%	47,0%	50,8%
Bandbreedte beleggingsplan	45%-55%	45%-55%	45%-55%	45%-55%
<i>Gevoeligheid 1%-punt daling rente:</i>				
- Matching portefeuille in mln ex liquiditeiten	188	166	157	148
- Overige beleggingen in mln	130	125	116	99
Totaal pensioenvermogen	318	292	273	247
Totaal pensioenverplichtingen	319	296	274	255
Verandering in dekkingsgraad	-7,4%	-9,8%	-6,7%	-8,0%

Zakelijke waarden

Mogelijke waardedalingen van beleggingen voor het vastgoed en de aandelen zijn in het hiervoor genoemde standaardmodel begrepen. Hiervoor wordt een gedifferentieerde berekening naar categorieën van markten en beleggingen uitgevoerd. Ter zake van het zakelijke waarden risico worden risico-inschattingen aan de hand van de in de markt gebruikelijke risicoparameters gemaakt. In het beleggingsbeleid wordt

met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel is de samenstelling van de zakelijke waarden weergegeven.

Stichting Pensioenfonds SCA

Zakelijke waarden spreiding naar regio en sector

	Ring H				Ring P			
	2012		2011		2012		2011	
	euro	%	euro	%	euro	%	euro	%
Naar regio:								
Aandelen Europa ex UK	22.261	24,0%	18.251	24,0%	19.030	23,0%	16.306	23,7%
Aandelen VS	25.569	27,6%	24.837	32,6%	21.853	26,4%	22.029	32,0%
Aandelen Verre Oosten	9.205	9,9%	9.499	12,5%	7.338	8,9%	13.922	20,2%
Aandelen Emerging Markets	27.843	30,1%	15.424	20,3%	26.891	32,5%	8.573	12,4%
Indirect onroerend goed Europa	7.709	8,3%	8.061	10,6%	7.709	9,3%	8.061	11,7%
Totaal zakelijke waarden	92.587	100,0%	76.072	100,0%	82.821	100,0%	68.891	100,0%
Naar sector:								
Financiële instellingen	19.010	21%	12.038	15,8%	16.858	20%	10.775	15,6%
Handels- en industriële bedrijven	9.254	10%	19.254	25,3%	8.075	10%	14.173	20,6%
Transport	0	0%	0	0,0%	0	0%	0	0,0%
Energie	8.080	9%	7.362	9,7%	7.287	9%	5.860	8,5%
Technologie	6.289	7%	12.412	16,3%	5.716	7%	11.096	16,1%
Onroerend goed	7.709	8%	8.061	10,6%	7.709	9%	8.061	11,7%
Overige	42.245	46%	16.946	22,3%	37.176	45%	18.926	27,5%
Totaal aandelenfondsen	92.587	100%	76.073	100,0%	82.821	100%	68.891	100,0%

Valuta's

De pensioenverplichtingen luiden in euro's, de mogelijke valutakoersontwikkelingen beïnvloeden daarmee alleen de waarde van de beleggingen.

Het bestuur heeft ervoor gekozen de valuta-ontwikkeling niet te zien als een mogelijkheid om de waarde van de

portefeuille te verhogen en heeft derhalve gekozen om de schommelingen via derivatencontracten voor de Amerikaanse dollar, de Britse pond, de Japanse yen en overige af te dekken. In onderstaande tabel worden de ontwikkelingen per eind 2012 weergegeven.

Stichting Pensioenfonds SCA

Valuta-afdekking (in euro x 1.000)

	2012				2011			
	Vóór afdekking	waarde derivaat	Ná afdekking	reeële waarde	Vóór afdekking	waarde derivaat	Ná afdekking	reeële waarde
Ring H								
Euro	197.673	39.431	237.104	0	183.685	31.055	214.740	0
Amerikaanse dollar	40.592	-34.121	6.471	-20	26.000	-25.037	963	61
Britse pond sterling	0	0	0	0	0	0	0	0
Japanse yen	5.431	-5.310	121	22	5.777	-6.018	-241	-1
Overige	43.925	0	43.925	0	25.278	0	25.278	0
Totaal	287.621	0	287.621	2	240.740	0	240.740	60
Ring P								
Euro	171.744	31.927	203.671	0	170.709	27.319	198.028	0
Amerikaanse dollar	33.122	-27.637	5.485	-11	23.309	-22.031	1.278	41
Britse pond sterling	0	0	0	0	0	0	0	0
Japanse yen	4.327	-4.290	37	17	5.328	-5.288	40	-1
Overige	39.893	0	39.893	0	22.643	0	22.643	0
Totaal	249.086	0	249.086	6	221.989	0	221.989	40

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het pensioenfonds (potentiële) vorderingen heeft. Voor het pensioenfonds betreft dit voornamelijk de beleggingen in obligaties. Het kredietrisico wordt beperkt door spreiding van de vastrentende waarden naar regio's, creditrating van tegenpartijen en de sector.

De zogenaamde creditspread is een handige maatstaaf voor het kredietrisico en geeft de opslag aan die de markt vraagt boven de risicovrije rente. Des te hoger deze opslag, des te hoger de markt het kredietrisico op een partij beoordeelt en des te hoger de vergoeding (de spread) is die de markt wil ontvangen voor het nemen van dit risico. Zo is de creditspread voor langlopende obligaties bijna 0 en van de bedrijfsobligaties 1,5%. De ratingklassen van de vastrentende waarden per ultimo zijn:

Stichting Pensioenfonds SCA Spreiding vastrentende waarden in euro x 1.000

	2012			2011	2012			2011
	Ring H			Waarde	Ring P			Waarde
	Waarde	Duratie jaar	Credit spread		Waarde	Waarde	Duratie jaar	
Europese obligaties	93.169	16,2	0%	67.617	79.611	15,1	0%	79.498
Bedrijfsobligaties	65.125	4,4	1%	51.316	55.815	4,4	1%	41.047
Obligaties opkomende markten	19.993	6,8	3%	0	14.994	6,8	3%	0
ABS'en	0			2.320	0			2.589
Kortlopende staatsobligaties	4.024	0,8		14.653	2.528	0,4		15.567
Geldmarktfondsen	10.504			16.706	7.103			8.405
Deposito's	7.850			11.000	5.000			6.000

Concentratierisico

Grote beleggingsposten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balans totaal uitmaakt.

De grootste concentratierisico in de vastrentende waarden zijn Duitse staatsobligaties (circa 14% van het vermogen voor Ring H en circa 18% voor Ring P) en bij aandelen lager dan 0,4% van het vermogen per bedrijf. Aangezien de grote beleggingsposten per eind 2012 de 'AAA' rating kennen is geen additionele buffer nodig.

Concentratierisico

Tegenpartij:	Ring H				Ring P			
	2012 euro	%	2011 euro	%	2012 euro	%	2011 euro	%
Duitse staat	37.884	13,6%	54.454	22,7%	42.582	17,5%	67.750	30,5%
Nederlandse staat	55.171	19,3%	24.823	10,3%	34.598	14,0%	23.392	10,5%
Finse staat	0	0,0%	0	0,0%	4.959	2,0%	4.571	2,1%
Rabobank	0	0,0%	0	0,0%	5.000	2%	0	0,0%

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevenrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag, voor afwijking en ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op de

actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen. In verband met het langlevenrisico wordt aanvullend boven het hanteren van de prudente grondslagen, de Voorziening toekomstige sterfte ontwikkeling gevormd.

Zeist/Eerbeek, 12 juni 2013
Het Bestuur

Hans Nijhuis, voorzitter

Ronald van Eldijk, secretaris

16. Overige gegevens

16.1 Gebeurtenissen na balansdatum

- Vanwege de overname van SCA Packaging door DS Smith én de opzegging van de uitvoeringsovereenkomst van DS Smith houdt het bestuur rekening met mogelijke ontwikkelingen waarbij het opsplitsen van het Multi-opf een mogelijk scenario is. Het bestuur heeft besloten, gegeven de ontwikkelingen bij de werkgevers, een juridische scenario-analyse te laten uitvoeren opdat het zijn verantwoordelijkheden en taken naar behoren kan uitvoeren.

16.2 Resultaatbestemming

In de bestuursvergadering van 12 juni 2013 heeft het bestuur besloten het saldo over 2012 als volgt te verdelen:

Stichting Pensioenfonds SCA

Resultaatbestemming in Euro x 1.000

	Ring H	Ring P
Algemene reserve	6.791	3.952
Bestemde reserve (depot overgangsregeling)	181	-632
Bestemde reserve (indexatiereserve)	n.v.t.	903
Totaal	6.972	4.223

17. Verklaringen

17.1 Actuariële verklaring

Oprichting

Door Stichting Pensioenfonds SCA te Amsterdam is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring bij Ring H en Ring P als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2012.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn “Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen” heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel bezien toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar niet lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een reservetekort.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 132 (Ring H en Ring P).

De vermogenspositie van zowel Ring H als Ring P van Stichting Pensioenfonds SCA is naar mijn mening niet voldoende, vanwege het reservetekort.

Amsterdam, 28 mei 2013
drs. J.J.M. Tol AAG RBA

verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.V.

17.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Stichting Pensioenfonds SCA

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2012 van het multi-ondernemings pensioenfonds Stichting Pensioenfonds SCA te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de staat van baten en lasten over 2012 met de toelichting van Ring H en van Ring P, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijking van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te

brenge over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Ring H en van Ring P van het multi-ondernemings pensioenfonds Stichting Pensioenfonds SCA per 31 december 2012 en van het resultaat van Ring H en van Ring P van het multi-ondernemings pensioenfonds Stichting Pensioenfonds SCA over 2012 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 12 juni 2013

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: Drs. M. van Luijk RA

18. Bijlagen

18.1 Overzicht belegd vermogen (in euro x 1.000)

Stichting Pensioenfonds SCA

Overzicht belegd vermogen voor risico pensioenfonds

	Ring H				Ring P			
	2012 euro	%	2011 euro	%	2012 euro	%	2011 euro	%
Onroerende zaken	7.709	3,1%	8.060	3,1%	7.709	3,1%	8.061	3,5%
Aandelen vastgoed	7.788	2,7%	7.982	3,1%	7.788	3,1%	7.982	3,5%
Te ontvangen dividend	-79	0,0%	78	0,0%	-79	0,0%	79	0,0%
Zakelijke waarden	84.878	29,5%	68.012	26,7%	75.112	29,9%	60.832	26,7%
Aandelenfondsen Emerging Markets	27.843	9,7%	15.424	6,0%	26.891	10,7%	13.922	6,1%
Aandelenbeleggingsfondsen	57.035	19,8%	52.588	20,6%	48.221	19,2%	46.910	20,6%
Vastrentende waarden	191.856	66,7%	146.813	57,5%	163.051	64,9%	148.427	65,2%
Staatsobligaties	93.169	32,4%	67.617	26,5%	79.611	31,7%	79.498	34,9%
Vastrentende beleggingsfondsen	85.118	29,6%	51.316	20,1%	70.809	28,2%	41.047	18,0%
Credits	4.402	1,5%	16.794	6,6%	3.046	1,2%	18.311	8,0%
Geldmarktfondsen	10.504	3,7%	16.706	6,5%	7.102	2,8%	8.405	3,7%
Deposito's	7.850	2,7%	11.000	4,3%	5.000	2,0%	6.000	2,6%
Kortlopende vorderingen op banken	-8.810	-3,1%	-16.800	-6,6%	-2.000	-0,8%	-4.680	-2,1%
Lopende intrest	-377	-0,1%	180	0,1%	-517	-0,2%	-154	-0,1%
Derivaten	1.116	0,4%	16.774	6,6%	578	0,2%	3.271	1,4%
Swaps	1.864	0,6%	16.927	6,6%	697	0,3%	3.558	1,6%
Valutatermijncontracten	2	0,0%	59	0,0%	7	0,0%	40	0,0%
Lopende Intrest	-750	-0,3%	-212	-0,1%	-126	-0,1%	-327	-0,1%
Overige beleggingen en liq. middelen	457	0,2%	3.062	1,2%	1.661	0,7%	892	0,4%
Banken	457	0,2%	3.055	1,2%	1.660	0,7%	889	0,4%
Lopende bankintrest	0	0,0%	7	0,0%	1	0,0%	3	0,0%
Overige kortlopende vorderingen minus schulden	1.507	0,5%	12.391	4,9%	2.969	1,2%	6.315	2,8%
Vorderingen en overlopende activa	1.918	0,7%	14.716	5,8%	3.161	1,3%	7.625	3,3%
Kortlopende schulden	-409	-0,1%	-2.291	-0,9%	-184	-0,1%	-1.254	-0,6%
Overlopende passiva	-2	0,0%	-34	0,0%	-8	0,0%	-56	0,0%
Totaal belegd vermogen	287.523	100,0%	255.112	100,0%	251.080	100,0%	227.798	100,0%

Dit **totaal belegd vermogen** kan ook worden berekend uit de balans: totaal aan activa minus kortlopende schulden minus overlopende passiva en minus voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers:

Totaal activa	316.824	295.862	269.859	247.612
Kortlopende schulden	-11.162	-25.441	-6.622	-9.312
Overlopende passiva	-2	-34	-8	-56
Pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	-18.137	-15.275	-12.149	-10.446
Totaal belegd vermogen	287.523	255.112	251.080	227.798

18.2 Verzekerdenbestand

Stichting Pensioenfonds SCA

Verzekerdenbestand per 31 december 2012

	Ring H				Ring P			
	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen gerechtigden	Totaal	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2011	1.150	1.110	485	2.745	821	601	741	2.163
<i>Mutatie saldo en door:</i>	328	14	26	368	-21	-19	33	-7
- Nieuwe toetredingen	393			393	36			36
- Ontslag met premievrije aanspraak	-86	85		-1	-30	30		0
- Waardeoverdracht	0	-4		-4	0	-1		-1
- Ingang pensioen	-7	-48	68	13	-33	-12	72	27
- Overlijden	-3	-6	-11	-20	-2	-5	-30	-37
- Afkoop	0	-10	-1	-11	0	-22	0	-22
- Andere zaken	31	-3	-30	-2	8	-9	-9	-10
Stand per 31 december 2012	1.478	1.124	511	3.113	800	582	774	2.156

Bij Ring H zijn er 83 actieve deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling, bij Ring P 34 actieve deelnemers.

Specificatie pensioengerechtigden	Ring H		Ring P	
	2012	2011	2012	2011
- Ouderdomspensioen	353	333	501	477
- Partnerpensioen	126	120	256	246
- Wezenpensioen	32	32	17	18
Totaal	511	485	774	741

18.3 Begrippenlijst

Aandelen

Bewijzen van deelneming in het vermogen van een onderneming. De bewijzen zijn verhandelbaar op de beurs.

ABTN

Afkorting voor actuariële en bedrijfstechnische nota. In de ABTN wordt door het bestuur van een pensioenfonds uiteengezet welke actuariële en bedrijfstechnische opzet ten grondslag ligt aan een fonds. Ook wel bedrijfsplan genoemd. Hierin komen drie hoofdonderwerpen aan de orde: de wijze van vaststelling van de verplichtingen jegens de deelnemers, de beleggingsportefeuille en het intern risicobeheersingssysteem.

Accounting standaarden

Centrale afspraken, gemaakt door de beroepsgroep van accountants, over de wijze waarop het jaarverslag van een onderneming wordt ingericht met gebruikmaking van uniforme waarderingsmethoden en begrippen. Deze afspraken moeten er toe leiden dat de jaarverslagen beter met elkaar kunnen worden vergeleken.

Actuaris

Een wiskundige, gespecialiseerd in levensverzekeringen, die berekent onder meer de voorziening pensioenverplichtingen van het fonds en adviseert het fonds over het te voeren pensioenbeleid.

Actuariële methoden

Methoden om met behulp van actuariële grondslagen de contante waarde te berekenen van een reeks toekomstige uitkeringen of bijdragen.

Actuariële grondslagen

Wanneer een contante waarde van een reeks toekomstige uitkeringen moet worden bepaald maakt de actuaire gebruik van actuariële grondslagen, zoals: de marktrente; de kansstelsels: sterftekansen, arbeidsongeschiktheids- en revalideringskansen, frequenties van gehuwd zijn, soms ook toekomstige salarisontwikkeling of indexatiebeleid enz.; kostenopslagen (bijvoorbeeld voor administratiekosten en/of uitbetalingskosten).

Actuele waarde

De actuele waarde is voor beleggingen waarvoor dagelijks openbare prijzen worden vastgesteld, zoals aandelen en obligaties, de beurswaarde. Voor andere vastrentende waarden, zoals onderhandse leningen en hypotheek, wordt de actuele waarde benaderd als de contante waarde van de toekomstige netto kasstromen. Als actuele waarde van de beleggingen in vastgoedfondsen wordt de intrinsieke waarde gehanteerd.

Autoriteit Financiële Markten

De toezichthouder die toeziet op de gedragingen van verantwoordelijke directies en besturen van financiële instellingen, dus ook pensioenfondsen.

Algemene nabestaandenwet

De Anw vervangt met ingang van 1 juli 1996 de Algemene Weduwen- en Wezenwet. De volgende groepen hebben recht op een Anw-uitkering bij overlijden van de echtgeno(o)t(e) of partner:

- nabestaanden geboren vóór 1 januari 1950;
- nabestaanden die ongehuwde kinderen jonger dan 18 jaar verzorgen;
- nabestaanden die voor ten minste 45% arbeidsongeschikt zijn.

De netto Anw-uitkering bedraagt maximaal 70% van het netto minimumloon en is afhankelijk van het inkomen. Een gedeelte van het inkomen uit arbeid wordt vrijgelaten. Ongehuwd samenwonenden worden gelijkgesteld met gehuwden.

Algemene Ouderdomswet

De Algemene Ouderdomswet (AOW) is in 1956 tot stand gekomen. Het is een volksverzekering en geldt dus voor alle ingezetenen van Nederland. De AOW voorziet in uitkeringen bij ouderdom. De uitkeringen gaan in op de dag dat men de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt. De hoogte van de uitkeringen is niet afhankelijk van het loon dat gedurende een eventuele loopbaan is verdiend, maar is afhankelijk van de burgerlijke staat en de gezinssituatie waarin de verzekerde verkeert.

ALM

Afkorting voor Asset Liability Management. Een ALM-studie betreft de analyse van het risicobeheer van de balans tussen activa en de passiva van een pensioenfonds. Deze studie dient te resulteren in de formulering van een strategisch beleggingsbeleid.

Arbeidsongeschiktheidspensioen

Het arbeidsongeschiktheidspensioen is een aanvulling van het pensioenfonds op de arbeidsongeschiktheidsuitkering van de overheid. In het algemeen zijn er twee soorten arbeidsongeschiktheidspensioenen: (1) het arbeidsongeschiktheidspensioen ter dekking van het WAO/WIA-hiaat en (2) het excedent arbeidsongeschiktheidspensioen.

Asset-mix

De verdeling van de beleggingen over de verschillende beleggingscategorieën.

Backservice

Pensioenaanspraken (of de waarde ervan) die betrekking hebben op de achterliggende dienstjaren en die ontstaan door verandering in de pensioengrondslag.

Benchmark

Vooraf vastgestelde, objectieve maatstaf voor de prestatie van (de beheerder van) een beleggingsportefeuille of pensioenfonds. Een beursindex bijvoorbeeld. In het strategisch beleggingsbeleid wordt door het pensioenfonds zelf vooraf een normportefeuille, al dan niet bestaande uit indices, bepaald.

Bestuurderstoets

Door middel van deze toets kan toezichthouder De Nederlandsche Bank de deskundigheid en integriteit van de bestuurders van het pensioenfonds beoordelen. Indien de toets tot een negatief oordeel leidt, kan DNB een wijziging in de samenstelling van het bestuur tegenhouden. Wanneer de samenstelling van het bestuur zich wijzigt, wordt het bestuur als geheel door De Nederlandsche Bank getoetst op zijn deskundigheid.

Beursskoers

Marktprijs van een aandeel, obligatie of andere waardepapieren.

Bijzonder partnerpensioen

Indien het huwelijk, geregistreerd partnerschap of partnerrelatie in de zin van de pensioenovereenkomst van een (gewezen) deelnemer aan een pensioenregeling eindigt, verkrijgt de gewezen echtgenoot of partner een premievrije aanspraak op partnerpensioen, tenzij expliciet anders is overeengekomen.

Contante waarde

De contante waarde van de pensioenverplichtingen is het bedrag dat het pensioenfonds nu moet bezitten om alle toekomstige betalingen te kunnen verrichten.

Conversie

Bij conversie (omzetting) wijzigt naast de aard van de pensioenaanspraken, ook de persoon van de verzekerde. Daarbij wordt de helft van het ouderdompensioen dat tijdens het huwelijk is opgebouwd en het bijzonder partnerpensioen omgezet in een aanspraak op ouderdompensioen voor de ex-partner of ex-echtgenote.

Deelnemer

Werknemer in dienst van de bij het fonds aangesloten werkgever. De werknemer verwerft op grond van een pensioenovereenkomst pensioenaanspraken jegens het fonds.

Deelnemersjaren

Alle jaren die als deelnemer in het fonds zijn doorgebracht.

Dekkingsgraad

Een maat voor de solvabiliteit van een pensioenfonds. De dekkingsgraad wordt bepaald door de mate waarin het totaal vermogen de voorziening pensioen verplichtingen (VPV) overtreft, uitgedrukt in een percentage: een dekkingsgraad van 100% geeft aan dat het totaal vermogen juist toereikend is om de opgebouwde rechten te betalen. Een percentage lager dan 100% geeft aan dat er sprake is van onderdekking. De toezichthouder DNB eist dat pensioenfondsen een dekkingsgraad van 110%-130% nastreven, afhankelijk van de mate van risico die zij in hun beleggingsbeleid accepteren.

De Nederlandsche Bank

Bij wet ingesteld toezichthoudend orgaan dat onder andere de navolging van de Pensioenwet bewaakt.

Derivaten

Financiële contracten waarvan de waarde afhankelijk is van een of meer onderliggende activa, referentieprijzen of indices. Voorbeelden van derivaten zijn opties, termijncontracten en rente- en valutawaps.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten worden verstaan: dividend- en rente opbrengsten van de beleggingen.

Duration (VPV)

De gewogen gemiddelde looptijd van de pensioenbetalingen van een pensioenfonds, op basis van de contante waarde van deze betalingen. De duration van een rijp fonds is 12-13 jaar tegenover 15-20 van een jong fonds.

Duration (vastrentende waarden)

De gewogen gemiddelde looptijd van de kasstromen van een obligatie, waarbij weging geschiedt op basis van de contante waarde van iedere kasstroom. Duration is een graadmeter voor de rentegevoeligheid van een obligatie. In de regel: hoe langer de looptijd van een obligatie, hoe gevoeliger de koers van die obligatie voor renteveranderingen.

Duration matching

Een beleggingsstrategie die beoogt om de duration van het vastrentende deel van de beleggingsportefeuille van een pensioenfonds te verlengen zodat hij de duration van de VPV van het fonds benadert. Hierdoor wordt het renterisico voor het fonds nagenoeg uitgeschakeld.

Effectentypisch gedragtoezicht

Toezicht uitgeoefend door de Autoriteit Financiële Markten dat toeziet op de gedragingen van verantwoordelijke directies en besturen van financiële instellingen, zoals de naleving van gedragscodes.

Eindloonregeling

Een eindloonregeling is in het algemeen een pensioenregeling, waarin de hoogte van het pensioen afgeleid is van het laatstverdiende salaris. Zolang men deelneemt aan de pensioenregeling volgt het pensioen zo de eigen loonontwikkeling. Dat is niet meer het geval als men niet meer deelneemt aan de pensioenregeling.

Ervaringssterfte

De pensioenfondsspecifieke correctie op de gehanteerde, landelijke, overlevingstafel. Deze correctie kan voor verschillende leeftijden en voor mannen en vrouwen verschillen. De combinatie van overlevingstafel en de hier op toegepaste ervaringssterfte bepalen de levensverwachting van deelnemers binnen het fonds en daarmee mede de hoogte van de voorziening pensioenverplichtingen.

Franchise

In veel pensioenregelingen is een bepaald drempelbedrag opgenomen waarover geen pensioenopbouw plaatsvindt omdat de AOW geacht wordt hierover pensioen te verlenen. Dit bedrag is veelal afgeleid van de uitkeringen krachtens de AOW en wordt dan 'franchise' genoemd.

Financieel toetsingskader (FTK)

Een rekenmethode die alle pensioenfondsen op last van de toezichthouder DNB vanaf 2007 toepassen. De kern van de FTK is dat de pensioenverplichtingen niet meer tegen een vast rekenrente van 4%, maar op basis van de actuele marktrente worden verdisconteerd (= constant gemaakt). De FTK stelt ook stringente eisen met betrekking tot de buffers die de fondsen moeten aanhouden. Ten slotte moeten fondsen (minimaal) een kostendekkende premie van de werkgever eisen.

Gedragscode

De gedragscode bevat voorschriften voor bestuurders en eventuele medewerkers van het pensioenfonds ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige, vertrouwelijke informatie. Deze informatie betreft voor een belangrijk deel de beleggingstransacties namens het fonds.

Gewezen deelnemer

Deelnemer van wie de deelname aan een pensioenregeling is beëindigd, omdat hij niet meer voor het bedrijf werkt. De gewezen deelnemer bouwt geen pensioenaanspraken meer op, maar houdt wel recht op zijn of haar opgebouwde aanspraken. Een gewezen deelnemer wordt ook wel een slaper genoemd.

Herverzekering

Het door een pensioenfonds geheel of gedeeltelijk onderbrengen van een pensioenregeling in een levensverzekeringsovereenkomst en/of het door een pensioenfonds onderbrengen van extra hoge risico's bij een levensverzekeraar, zoals overlijdens- en invaliditeitsrisico's van deelnemers.

Index

Cijfer dat een gewogen gemiddelde uitdrukt en waaraan men kan zien hoe een grootheid (bijvoorbeeld de beurskoersen in Amsterdam) zich ontwikkeld heeft.

Indexatie

Een indexatie is een verhoging van een pensioenrecht of een aanspraak op pensioen, welke is gebaseerd op een in het pensioenreglement omschreven regeling, dan wel op incidentele basis wordt verleend. Tegenwoordig wordt indexatie ook toeslag of toeslagverlening genoemd.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten vallen de gerealiseerde verkoopresultaten inclusief valutaresultaten en de niet-gerealiseerde herwaarderingsresultaten.

Intern toezicht

Het periodiek beoordelen van het functioneren van het bestuur van het pensioenfonds door onafhankelijke deskundigen. Het intern toezicht maakt deel uit van de principes voor Goed Pensioenfondsbestuur en is wettelijk verplicht. Het doel van het intern toezicht is het beter functioneren van het pensioenfondsbestuur. Stichting Pensioenfonds SCA heeft gekozen voor een visitatiecommissie als intern toezicht.

Intrinsieke waarde

De intrinsieke waarde per aandeel is de 'werkelijke' waarde van dat aandeel, afgeleid van de onderliggende beleggingen. De intrinsieke waarde wordt berekend door de waarde van de activa (bezittingen) te verminderen met de passiva (schulden) en het saldo te delen door het aantal uitstaande aandelen.

Koopsom

Een koopsom is een eenmalige betaling die aan de uitvoerder van de pensioenregeling is verschuldigd en waarvoor een bepaalde pensioenaanspraak wordt ingekocht. In beginsel is een koopsom dus een eenmalige betaling en een premie een periodieke betaling. Zowel premies als koopsommen dienen hetzelfde doel, namelijk de financiering van de pensioenen.

Liquide middelen

Contant geld, dat op zeer korte termijn beschikbaar is.

Marktwaarde

De waarde van een belegging op de markt.

Marktrente

De rente zoals deze op een bepaald moment op de financiële markt geldt.

Middelbaarregeling

Een pensioenregeling waarbij het pensioen jaarlijks berekend wordt aan de hand van het salaris in dat jaar. Het pensioen dat in voorgaande jaren is opgebouwd wordt niet aangepast aan het nieuwe salaris. Wel bestaat voor het pensioenfonds de mogelijkheid om het pensioen in de middelbaarregeling te indexeren. Daarmee wordt de koopkracht van het pensioen behouden. Indexering is wel bijna altijd voorwaardelijk. Dat betekent dat er niet of minder geïndexeerd wordt als er onvoldoende geld is.

Multi-OPF

Een Multi-OPF is een pensioenfonds dat pensioenregelingen van verschillende ondernemingen uitvoert. Het Multi-OPF moet de vermogens van de verschillende deelnemende regelingen hierbij gescheiden houden (ring-fencing). Dit nieuwe pensioenfonds kent één bestuur, één deelnemersraad en één verantwoordingsorgaan.

Nabestaandenpensioen

Partnerpensioen of wezenpensioen.

Nominale waarde

De op het stuk (aandeel of obligatie) aangegeven waarde. Bij een koers van 100 (= 100%) is de prijs van het waardepapier gelijk aan de nominale waarde.

Obligatie

Bewijzen van deelneming in een openbaar uitgegeven lening. Deze bewijzen zijn verhandelbaar op de beurs.

Onderhandse lening

Lening op schuldbekentenis tussen twee partijen die niet via de effectenbeurs wordt verhandeld.

Ouderdompensioen

Ouderdompensioen is een levenslange uitkering die aan de voormalige deelnemers van de pensioenregeling wordt verstrekt vanaf de pensioendatum tot aan het overlijden.

Partnerpensioen

Partnerpensioen is een uitkering die bij overlijden van (gewezen) deelnemers aan hun partner wordt verstrekt tot aan het overlijden.

Pensioengrondslag

Onder de pensioengrondslag wordt in beginsel verstaan: het jaarlijks op 1 januari vastgestelde jaarsalaris verminderd met een op dat moment geldende franchise.

Pensioenregister

In de Pensioenwet is bepaald dat de pensioenfondsen en -verzekeraars een Pensioenregister moeten inrichten. Dit is inmiddels operationeel per 6 januari 2011. Het Pensioenregister geeft de Nederlandse (collectieve) pensioenaanspraken via de website www.mijnpensioenoverzicht.nl weer.

Pensioen- en spaarfondsenwet

De Pensioen- en spaarfondsenwet (PSW) is destijds in 1952 van kracht geworden en is de oude wet die per 1 januari 2007 is vervangen door de Pensioenwet.

Pensioenverplichtingen

De verplichtingen van het pensioenfonds uit hoofde van alle opgebouwde pensioenrechten en opgebouwde pensioenaanspraken.

Pensioenwet

De wet die per 1 januari 2007 is ingegaan en de oude PSW vervangt. Naast een technische herziening van de PSW bevat de Pensioenwet een groot aantal nieuwe beleidsonderwerpen.

Pension Fund Governance (PFG)

De Stichting van de Arbeid (STAR) heeft op basis van de onderzoeksresultaten de Principes voor goed pensioenfondsbestuur op 16 december 2005 vastgesteld. Per 1 januari 2008 moeten de pensioenuitvoerders de pension fund governance conform deze principes vormgegeven hebben. De principes hebben onder meer betrekking op verantwoording afleggen door het bestuur, deskundigheid en onafhankelijkheid van het bestuur, transparantie en communicatie, intern toezicht en op rechtstreeks verzekerde regelingen. Ze geven een minimumniveau waaraan pensioenfondsen moeten voldoen; er is ruimte voor differentiatie en maatvoering naar gelang het eigen karakter van de fondsen.

Performance

Het rendement uitgedrukt in een percentage van het vermogen waarop het rendement is behaald.

Premievrije aanspraken

Indien het deelnemerschap aan een pensioenregeling eindigt, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioenleeftijd, verkrijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op ouderdoms- en nabestaandenpensioen. Een andere vorm van premievrije aanspraak is het bijzonder partnerpensioen dat de gewezen partner ontvangt bij scheiding/einde partnerschap.

Prepensioen

Een pensioensoort bedoeld als vervanging voor een VUT-regeling. Het betreft een tijdelijke uitkering welke uiterlijk eindigt op de 65-jarige leeftijd of zoveel eerder als het ouderdompensioen ingaat.

Rating

Met een rating wordt de mening over de kredietwaardigheid van een instelling weergegeven. Ratingbureaus, zoals Moody's en Standard & Poor's, geven alle voor de belegger relevante informatie in een zo beknopt mogelijke rating weer. Een voorbeeld van een rating voor (oplopende) kredietwaardigheid is de A-, AA-, AAA-rating voor debiteuren waarin beleggingen van vastrentende waarden plaatsvinden.

Reële rente

Het verschil tussen het fondsrendement en de (loon- of prijs-)inflatie.

Rendement

Het positieve of negatieve resultaat op een belegging over een bepaalde periode en uitgedrukt als een percentage over het belegde bedrag.

Rentetermijnstructuur

Een, vaak op grafische wijze uitgedrukte, tabel die de rentepercentages van leningen en obligaties over een lange reeks van termijnen – van 1 maand tot 30 jaar – weergeeft. De toekomstige verplichtingen van het fonds worden naar het jaar van uitbetaling ingedeeld en tegen de voor elk jaar gegeven rente contant gemaakt.

Solvabiliteit

Het vermogen om (nu en op termijn) aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

Slaper

Zie ook gewezen deelnemer.

Sterftetafels

Vroeger gebruikte term voor overlevingstafels. Geven aan wat de levens- en sterftetekansen zijn van mannen en vrouwen in Nederland, afhankelijk van de bereikte leeftijd. Deze worden gebruikt bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen door de actuaaris.

Taakafbakening

Met deze term wordt de verdeling van de markt voor aanvullende pensioenproducten over pensioenfondsen en verzekeraars aangegeven. Pensioenfondsen zijn aan strikte regels gebonden met betrekking tot hetgeen wordt verzekerd ten behoeve van de deelnemers aan bedrijfstak- dan wel ondernemingspensioenfondsenregelingen. In het algemeen moeten deze regelingen c.q. afzonderlijke onderdelen daarvan worden gekenmerkt door solidariteit en collectiviteit. Strikt individuele pensioenproducten, zonder financiële betrokkenheid van de werkgever, zijn voorbehouden aan verzekeringsmaatschappijen. De taakafbakening is neergelegd in een ministeriële regeling van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Toeslag(verlening)

Zie indexatie.

Totaal rendement

Het totaal rendement van een belegging is samengesteld uit de koerswinst of het koersverlies (indirecte beleggingsopbrengsten) over de beschouwde periode, terwijl de directe beleggingsopbrengsten (dividend, rente, aflossingen, huur en dergelijke uitkeringen) meteen herbelegd en tijdsgewogen in het totaal rendement worden meegenomen. Het totaal rendement wordt uitgedrukt in een percentage ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen.

UPO

Een overzicht dat een pensioenuitvoerder (pensioenfonds of pensioenverzekeraar) in Nederland periodiek dient te verstrekken aan de personen van de pensioenen die de uitvoerder in beheer heeft.

Vastrentende waarden

Hypothecaire leningen, liquiditeiten, leningen op schuldbekentenis en obligaties.

Verantwoordingsorgaan

Door de Pension Fund Governance gehanteerde term voor een orgaan waar het bestuur verantwoording aan aflegt en waarin de deelnemers, de pensioengerechtigden en de werkgever(s) zijn vertegenwoordigd. Ook 'slapers' kunnen hierin zijn vertegenwoordigd.

Verevening

Verdeling van de tijdens het huwelijk opgebouwde aanspraken op ouderdompensioen volgens de regels van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.

Verzekeringstechnische risico's

Bij het verzekeren van pensioenaanspraken loopt een fonds een langlevensrisico voor het ouderdompensioen als verzekerden langer leven dan volgens de gebruikte overlevingstafel wordt verwacht. Voor het nabestaandenpensioen loopt het fonds een kortlevensrisico als de verzekerden korter leven dan volgens de overlevingstafel wordt verwacht. Ook kan het invaliditeitsrisico worden gerekend tot de verzekeringstechnische risico's van fondsen.

Volatiliteit

De beweeglijkheid van beurskoersen.

Voorziening pensioenverplichtingen

De vastgestelde balanspost die de gekapitaliseerde waarde (contante waarde) van de opgebouwde pensioenrechten en pensioenaanspraken aangeeft.

Waardeoverdracht

Het is mogelijk het pensioen dat bij een vorige werkgever is opgebouwd over te brengen naar het pensioenfonds van een nieuwe werkgever. Dit noemen we waardeoverdracht. In dat geval vervallen de opgebouwde aanspraken bij het 'oude' pensioenfonds.

Waardevast

Aanpassing aan de stijging van de prijzen.

Welvaartvast

Aanpassing aan de stijging van de lonen.

Wezenpensioen

Een tijdelijke pensioenuitkering die na overlijden van (gewezen) deelnemers wordt verstrekt aan kinderen tot een bepaalde leeftijd. Zie ook nabestaandenpensioen.

WGA-hiaatpensioen

Op grond van de WIA ontvangt een gedeeltelijk arbeidsongeschikte in eerste instantie een loongerelateerde WGA-uitkering. De hoogte van deze uitkering is afhankelijk van wat de gedeeltelijk arbeidsongeschikte nog verdient. De duur van deze uitkering is echter beperkt en hangt af van hoe lang de arbeidsongeschikte heeft gewerkt. Als na het einde van de loongerelateerde uitkering de gedeeltelijk arbeidsongeschikte nog niet werkt of minder verdient dan 50% van de door het UWV vastgestelde verdien capaciteit, ontvangt de gedeeltelijk arbeidsongeschikte een uitkering gebaseerd op een percentage van het minimumloon (afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid). Deze vervolguitkering bedraagt minder dan de loonaanvullingsuitkering die de arbeidsongeschikte ontvangen zou hebben als deze 50% of meer van zijn verdien capaciteit zou benutten. Dit verschil wordt het WGA-hiaat genoemd. Een pensioenfonds kan dit verschil met een WGA-hiaatpensioen aanvullen.

UFR

Door DNB is besloten vanaf 30 september 2012 de rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen aan te passen. De aanpassing van de rentetermijnstructuur betreft een aanpassing van de rentes voor looptijden langer dan 20 jaar. Voor looptijden tot en met 20

jaar is de rente gelijk aan de waargenomen driemaands gemiddelde rente. Voor looptijden vanaf 21 jaar wordt via extrapolatie toegewerkt naar de ultimate forward rate (UFR). De UFR is vastgesteld op 4,2%. De extrapolatie van de forward rente bestaat uit een gewogen gemiddelde van de waargenomen forward rente (op basis van de driemaands gemiddelde swapcurve) en de UFR.

WIA

Afkorting van de Wet Werk en inkomen naar arbeidsvermogen. De WIA geldt voor mensen die op of na 1 januari 2004 arbeidsgeschikt zijn geworden. Degenen die voor die datum al arbeidsgeschikt waren, blijven onder de WAO vallen. De aanleiding voor deze wet was het grote aantal mensen dat een beroep deed op de WAO. In de nieuwe wet staat werken voorop. Werknemers en werkgevers worden met financiële prikkels gestimuleerd er alles aan te doen om gedeeltelijk arbeidsgeschikten aan het werk te helpen of te houden.

WIA-uitkering

Een arbeidsongeschiktheidsuitkering als bedoeld in de WIA. Deze uitkering kan gebaseerd zijn op de Regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) of de Regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA).

WVPS

Afkorting van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.

Zakelijke waarden

Aandelen, converteerbare obligaties en onroerend goed(fondsen).